

Upraviteljsko: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126

Insertni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Posrednica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455

Posrednica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11 842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105 241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—,
za inostranstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126 Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440,
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1,
Telefon št. 65

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Vlada ministrskih predsednikov

V Franciji so dobili močno nacionalno vlado. Vstopile so v njo vse stranke razen marksistične levice in skrajne desnice. V kabinetu se stranke posilje svoje najodličnejše in najvplivnejše reprezentante in večino v njej imajo ministri, ki so bili po vojni že predsedniki vlad. Načelnice pa ji silovasi Gaston Doumergue, bivši predsednik republike. Nad 70 let je že star, a vendar se je odzval klicu domovine, ko je videl, da ga res potrebuje. V vladi je tudi maršal Pétain, z maršalom Joffreom in Fochem najpopularnejši francoski junak iz svetovne vojne. Posebno obeležje pa daje vladi dejstvo, da sta se ji stavila na razpolago tudi oba danes najmočnejša politična voditelja, Edvard Herriot, od vseh priznani vodja levice, in André Tardieu, enako splošno priznani vodja desnice. Veliki pomen njegove vstopa v vlado je še podčrtan s tem, da niti Herriot, niti Tardieu ni prevzel nobenega resora, marveč sta oba ministra brez portfelja. Tako se bo sta lahko brez obremenitve s administrativnimi posli docela posvetila splošni državni politiki.

Nova francoska vlada ima izrazit značaj nacionalne koncentracije in v njej meri tudi značaj avtoritativnega režima, čeprav v drugačnem pomenu kakor n. pr. v Italiji ali Nemčiji. Toda že po sami svoji sestavi je Doumerguova vlada tako močna, da ji ni treba pred vsako odločitvijo s skrbjo razmišljati, kaj bo rekel parlament in kake interpellacije vse bodo morda vložene. Ugodni in vplivni, deloma tudi zelo popularni možje, ki jo sestavljajo, lahko računajo z zaupanjem ogromne večine francoskega naroda, tako da se bodo mogli lotiti tudi težjih operacij, ako bodo potrebne.

Daladier in njegova vlada te samobitne moči nista imela. Predsednik Daladier je sicer na glasno rigorozno poštenega politika in tudi osebne energije je pokazal dovolj, saj je začel že takoj v prvih urah brezobzirno pometati na levo in desno. Toda njegova avtoriteta v narodu ni bila dovolj velika, da bi mu priborila zaupanje množice, in osnova njegovega kabineta ne dovolj široka, da bi lahko delal velikopotezno politiko. Res si je v parlamentu zbral večino in dobil od nje zaupnico, ni pa si mogel dobiti zaupnice javnosti in ne ustaviti demagogije levicarskih in desničarskih ekstremistov, ki so vedno huje razpohvali razdraženost prebivalstva. Ko je zaradi tega prišlo tako daleč, da so sredi Pariza morale pokati puške in je po dolgi desetletji zopet poročila tiska in bulvare francoske prestolnice človeška kri, v Franciji še bolj dragocen sok kakor drugje, si Daladier ni upal več nositi odgovornosti. Brez običajnega posvetovalca s člani svoje vlade in brez vladnega formalnega sklepa je podal predsedniku republike svojo in svojega kabineta demisijo.

Že pri prejšnjih vladnih krizah, ki so si po Herriotovem odstopu sledile v tako kratkih presledkih, se je vedno na novo in vedno močnejše pojavljala klic po koncentracijski vladi. Ljudje, v skrbih zaradi vedno bolj občutnega pritiska gospodarske depresije, niso imeli več razumevanja za manevriranje in za boje med strankami in frakcijami v parlamentu. Celo tradicionalna, že v generacijah vkoreninjena nasprotja med levo in desno so začela stopati v ozadje, saj val krize ne dela razlike po strankah. Toda v parlamentu samem so bila nasprotja še preostrja. Čeprav je tudi predsednik republike ob vsaki krizi pritiskal, naj se razširi osnova vlade, se koncentracija ni posredila. Tako so se vedno zopet obnovile levičarske vlade. Celo po padcu Chaumetpove vlade, ko sta bili nervoznost in nestrpnost množice zaradi afere Staviskega že silno stopnjevani in je bil klic po vladi narodne sloge že skoro splošen, je prišel še Daladier s samolevčarskim kabineto. Šele v Parizu prelita kri je ustvarila osnovo za močno nacionalno vlado.

Koncentracija v Franciji ni pogost pojav, ker za normalne razmere ni v skladu s politično miselnostjo francoskega naroda. Koncentracijska vlada — v Franciji ji pravijo vlada nacionalne unije — prevzame krmilo države običajno le včasih nevarnosti in v časih, ko je treba izvršiti težke naloge s silno odgovornostjo. Take vlade so imeli Francozi med vojno in potem še pred sedmimi, osmimi leti pod Poincarejem, ko je bilo treba rešiti francosko valuto, kar je zahtevalo velikih žrtv od vsega prebivalstva.

Da se je sedaj, po Daladierovem odstopu, Doumergue posredilo premostiti prepeke med strankami in zbrati v vladi iz vseh taborov najvplivnejše politike, kar jih ima Francija, je dokaz, da je pri vodilnih državnikih prodrlo prepričanje, da je situacija resna in da ne gre več odlagati. Vendar bi bilo zelo norega, ako bi nasedali alarmantnim vestem, ki jih širijo o položaju v Franciji.

SVET BALKANSKE ANTANTE

Zunanji ministri držav balkanske antante se bodo sestajali od časa do časa, da prouče vsa aktualna balkanska vprašanja

Atene, 10. februarja. p. Kot dodatek k balkanskemu paktu so zunanji ministri Grčije, Jugoslavije, Rumunije in Turčije podpisali tudi poseben protokol, v katerem so konkretno podali vse odredbe nevliske in saintgermaine mirovne pogodbe in ostalih mirovnih pogodb, ki se nanašajo na teritorialne meje vseh štirih pogodbenih držav. Protokol bo služil kot pojasnilo k paktu in v njem so navedene meje, za katere pogodbenice stranke garantirajo.

Danes ob 12. so se sestali v zunanjem ministrstvu na prvo seja sveta balkanske antante zunanji ministri gg. Jevtić, Maksimos, Titulescu in Tefvik Ruždil bej. Seja je trajala do 14.30. Po seji so izdali tole poročilo:

»Svet balkanske antante je imel v zunanjem ministrstvu svoj prvi sestanek pod predsedstvom zunanjega ministra grške republike g. Maksimosa. Štirje zunanji ministri so proučili splošni položaj v zvezi z Balkanom in razpravljali o sredstvih, da se na političnem, gospodarskem in prosvetnem polju razvijajo realni odnosi med državami — podpisnicami balkanskega pakta.

V vseh vprašanjih, ki so bila na dnevnem redu, so štirje zunanji ministri ugotovili popolno skladnost svojih stališč. Kdaj se bo vršil prihodnji sestanek balkanske antante, bo določeno pozneje.

Komunike je sprejela vsa tujakšnja javnost iz izrednim zanimanjem, ker doslej še ni bilo govora o tem, da bi organizacija balkanske zveze napredovala že toliko, da bi mogel svet njenih zunanjih ministrov že prvi dan po političnem sporazumu načeti tudi vsa ostala stvarna vprašanja glede odnošajev med pogodbenimi državami. Politični krogi zatrjujejo, da bo prihodnji sestanek sveta balkanske antante v Carigradu. Prav tako je bilo po zadnjem poučenih krogov sklenjeno, da bodo pogodbenice države v čim krajšem času ratificirale včeraj podpisani pakt. Grški zunanji minister je novinarjem celo izjavil, da je grška vlada že sklicala poslansko zbornico na izredno zasedanje baš zaradi ratifikacije pakta.

Na grobu Neznanelega junaka

Atene, 10. februarja. AA. Danes ob pol 12. so odšli zunanji ministri Rumunije, Jugoslavije in Turčije v spremljavo svojega grškega tovariša g. Maksimosa, poslanikov svojih držav in ostalega spremstva na grob grškega Neznanelega junaka in tam položili vence. Ministri so šli pri tej priložnosti skozi spalir častnikov atenske garnizije. Po položitvi venca so se ministri odpravili v zunanje ministrstvo na konferenco.

Tudi jugoslovanski novinarji, ki so prišli na podpis balkanskega pakta v Atene, so danes v družbi svojih grških tovarišev korporativno odšli na grob grškega Neznanelega junaka in položili lep venec. Med polaganjem venca je oddelček vojaštva izkazal čast.

Dragocen prispevek k organizaciji miru

Praga, 10. februarja. r. V tujakšnjih političnih krogih so sprejeli vest o podpisu balkanskega pakta z velikim zadoščenjem, ker vidijo v tem napredek v konsolidaciji miru ne samo na Balkanu, marveč v vsej Evropi. V Atenah podpisani pakt komentirajo tujakšnji diplomatski krogi takole:

Člen prvi sklenjenega pakta vsebuje medsebojno garancijo obstoječih meja pogodbenih držav in sloni na definiciji napadalca v smislu londonskega pakta. Člen drugi vsebuje obvezo, da bodo pogodbenice države v političnih, gospodarskih in kulturnih zadevah nastopale enotno. V to svrhu se bodo zunanji ministri pogodbenih držav slično, kakor se to godi pri Mali antanti, od časa do časa sestajali, da izmenjajo svoja naziranja glede posameznih aktualnih vprašanj. Na ta način bo ustvarjen slično kakor pri Mali antanti neke vrste Svetbal-

ji zlasti nemški in italijanski viri. O kaki državni krizi ne more biti niti govora, najbrž niti ne o resnični krizi demokracije. Pregledoboko sta tudi v najširših slojih velike francoske nacije vkoreninjena pojma države in demokracije, ki sta brez škode prestala že vse huje viharje, kakor so sedanj. Toda opozorili smo že, da je prelita človeška kri v Franciji že sama po sebi zelo resna stvar, ki zahteva zadoščenja. K temu pa pride še kritična mednarodna situacija, ki za Francijo tudi ne donuša več oklevanja in omalovaževanja. Vse to je rodilo vlado političnih avtoritet, vlado ministrskih predsednikov.

Za zavezništvo nam francosko republiko pomenja ta preokret brez dvoma veliko ojačenje. Zato smo ga veseli tudi mi in z nami vsi drugi, ki vidijo v Franciji voditelja v velikem bloku evropskega miru.

kanske antante, kar bo vsekakor mnogo doprineslo k nadaljnjemu medsebojnemu zblizanju na Balkanu in rodilo lepe uspehe ne samo na političnem nego, kar je danes skorajda še važnejše, predvsem na gospodarskem polju. V ostalem je besedilo pakta jasno, in kaže, da je čisto defenzivna pogodba, ki zasleduje samo stabilizacijo obstoječega položaja na Balkanu, ki pa je obenem dragocen prispevek k splošni stabilizaciji v Evropi.

Balkan prednjači

Bukarešta, 10. februarja. AA. »Independence Roumaine« poudarja, da bo položaj ustvarjen s podpisom balkanskega pakta, znatno okrepljen splošni položaj v jugovzhodni Evropi. Balkanski pakt temelji na načelu politične varnosti. List dalje navaja določbe, ki se nanašajo na teritorialna jastva, in poudarja, da vsi podpisniki žele prijateljskega sodelovanja tudi z Bolgarijo. Balkan v bodoče vsekakor ne bo več tisti del naše celine, od katerega bi se morala Evropa bati kakšnega vznemirjenja. Temelj, na katerem je vzpostavljeno sodelovanje balkanskih držav, mnogo spominja na temelj, na katerem je zgrajena Mala antanta. Pakt ni proti nikomur naperjen. Skupina držav, ki ga je podpisala, ne želi ničesar drugega kakor okrepitev miru z medsebojnim sodelovanjem in na temelju

ideje o evropski solidarnosti. Tudi drugi listi brez razlike smeri se vsi ugodno izražajo o paktu.

Epohalni dogodek

Pariz, 10. februarja. d. Snodi so vse rido-oddajne postaje, ki jih kontrolira francosko poštno-telegrafsko ministrstvo, komentirale vesti o balkanskem paktu takole:

Epohalni dogodek na Balkanu mora samo iskreno razveseliti vso Francijo. Francoska vlada je balkanske države v njihovih naporih vedno podpirala. Sedaj je potrebno zavreči staro prepričanje, da predstavljajo Balkan smodnišnico, ki more vsak trenutek zleteti v zrak in povzročiti požar v Evropi. Balkan pomeni danes najsolidnejši element miru. Balkanski pakt bo v Srednji Evropi gotovo prav kmalu izzval nove manevre. Budimpešta ni zadovoljna in že pričinja svojo diplomatsko akcijo. Italija je o tem dobro poučena. Revidističnim idejam obeh teh držav je zadal pakt smrtni udarec.

Vest o podpisu pakta o balkanskem sporazumu so razširili po vseh pariških bioskopih že včeraj v prvih popoldanskih urah. Publika je sprejela vesti iz Aten z viharimi aplavzi.

Konsolidacija Balkana

Pomembni govori štirih balkanskih zunanjih ministrov o zgodovinskem dogodku podpisa balkanskega pakta

Atene, 10. februarja. AA. Na banketu, ki ga je priredila snodi vlada na čast predstavnikom držav, ki so podpisale balkanski pakt, je imel

Zunanji minister Maksimos

govor, v katerem je med drugim izjavil: V imenu atenskega mesta, ki je tako tesno spojeno z velikimi zgodovinskimi dejanji, bom s ponosom ohranil v svojem spominu današnji veliki dan, ko smo zunanji ministri štirih balkanskih držav sklenili svedeni in večni pakt medsebojnega prijateljstva. Graditelji sedanjega dela lahko s ponosom poudarjajo, da je dobila balkanska ideja precizno politično obliko in da odpira ta ideja zdaj vsem balkanskim državam nova obzorja. Mi smo na edini možni in solidni podlagi pravične obrambe zgradili naše skupne interese. Ni si mogoče zamisliti nobene države, ki bi mogla pred lastno vestjo zagovarjati, da je njeni teritorialna skupnost kakorkoli dotakljiva.

Balkanski pakt bo dal solidno in plodno osnovo za nadaljno razvijanje medsebojnega zaupanja in za razvoj bratstva med našimi narodi. S tem potrdilom naših skupnih interesov pa ne izključujemo blagonaklonjenih stikov z drugimi državami in odklanjamo celo vsak napad nanje. Kdor bi trdil kaj drugega, bi potvarjal ne le naše iskrene namere, temveč bi pripisoval drugim državam stvari, ki jih nimajo. Naši sklepi glede naših interesov naj prepričajo vse naše balkanske prijatelje, da spoštujemo nedotakljivost njihovih meja in njihova pravična stremeljenja. Le v tem skupnem medsebojnem spoštovanju brez vsakega pridržka je mogoče blagostanje nas vseh. Z ohranitvijo miru in reda hočemo preprečiti vse balkanske narode o koristih vzajemnega sodelovanja.

Na kraju svojega govora je zunanji minister Maksimos izrekel napitnico v zdravje vladarjev in predsednikov prijateljskih držav in v srečo in blagostanje njihovih narodov.

Nato je povzel besedo jugoslovanski zunanji minister

Bogoľub Jevtić

ki je dejal med drugim: Lahko smo srečni, ker smo bili tvorec dejanja, ki v veliki meri olajšuje ne samo sporazum med balkanskimi narodi, marveč daje izraza tudi miroljubni želji vseh narodov. Naša država in ostale države, ki so pakt podpisale, hočejo s skrajnim poštovanjem nadaljevati svojo tradicionalno politiko sporazuma in sodelovanja med balkanskimi narodi. Ta njihova volja je neomajna. Nadejamo se in iskreno želimo, da se temu delu balkanskega sporazuma priključijo vsi balkanski narodi, da bi mogli potem resno ustvariti oziroma vzajemnega zaupanja in s tem okrepiti mir na Balkanu. Prepričani smo, da smo s tem koristili tudi splošnemu miru, ki je ideal vsega človeštva.

Prepričani smo, da bo zavzel pakt, ki smo ga podpisali, svoje častno mesto ne le v zgodovini naših narodov, temveč tudi v zgodovini nove Evrope. Izrekam grški vladarjem in vladarjem, ki so prišli v dvig čašo v zdravje vladarjev in predsednikov naših držav in v blagostanje naših narodov.

Rumunski zunanji minister Titulescu

je poudarjal velike zasluge grške vlade za balkanski pakt. Atenska pogodba je predvsem dejanje, ki ga je diktirala potreba po ohranitvi miru. To je delo političnega realizma, ki mnogo bolj služi stvarnemu miru kakor mnogi drugi pakti, sestavljajo

ni je papirnatih določb. Atenska pogodba je naposled tudi dejanje pravice, ker najstarejšo spoštuje pravice drugih držav, in poziva vse zainteresirane države, naj se mu priključijo. Dom, ki smo ga zgradili, je prostoren in gostoluben. V njem je mesta za vse, ki jih čakajo naša srca. Za podpisnike atenske pogodbe so meje nekaj

Predsednik vlade o novem državnem proračunu

Skupna konferenca finančnih odborov skupščine in senata — Pospešena obravnava proračuna

Beograd, 10. febr. p. Danes dopoldne ob 11. so se sestali člani večine finančnih odborov Narodne skupščine in senata na skupno sejo, ki je trajala do 13.30. Seje so se udeležili tudi ministrski predsednik gospod Nikola Uzunović, predsednik senata g. dr. Ljubomir Tomašić in predsednik Narodne skupščine g. dr. Kosta Kumanudi. Sejo je vodil podpredsednik finančnega odbora Narodne skupščine g. dr. Slavko Sečurov. Finančni minister dr. Milorad Djordjević je bil zaradi bolezni odsoten in ga je zastopal njegov pomočnik g. Nedeljko-vić. Ministrski predsednik Uzunović se je v svojem govoru baval predvsem s predlogom državnega proračuna za leto 1934-35, ki ga je treba ob pravem času izglasovati, pa tudi s fiskalnimi zakoni, ki so bili ob enem s proračunom predloženi finančnemu odboru in plenumu senata. Dalje je poudaril, da so že v predloženi državnem proračunu predvidene vse odredbe, da se bodo ustvarili pogoji, ki bodo omogočili izvedbo proračuna za naslednje poslovne dobe brez novih bremen. Vlada bo pričela izvajati konkretno racionalno štednjo, tako da je pričakovati, da se bodo morda že

s prihodnjim letom olajšala nekatera najtežja bremena. Baš zdrava finančna politika je pri nas omogočila državi, da je zavzela vidno mesto med državami v jugovzhodnem delu Evrope. Zato moramo zavzeti vse svoje sile, da se država fiskalno bremena tudi v resnici pravično razdelijo.

Po govoru ministrskega predsednika se je razvila živahna razprava, v katero so posegli po vrsti gg. senatorji dr. Franča, narodni poslanec Ivan Mohorić, senator Miloje Jovanović, narodni poslanec Bogoljub Kujundžić, senator Ilija Mihajlović, senator Ivan Hribar, narodni poslanec dr. Djuro Ostojić, senator Jovan Banjanin ter narodna poslanca Vlada Miletić in Oton Gavrilović. Vsi govorniki so poudarjali potrebo racionalne štednje ter so iznesli mnogo koristnih predlogov, ki se nanašajo na državni proračun.

Kot poslednji je podpredsednik finančnega odbora Narodne skupščine dr. Sečurov reasumirano diskusijo in stavil predloge glede razdelitve dela, da bi bilo mogoče državni proračun sprejeti v roku, ki ga določa zakon.

Zopet krvave demonstracije v Parizu

V pretekli noči je prišlo do hudega spopada med komunisti in policijo — 1 mrtev, 237 hudo ranjenih, 800 aretiranih

Pariz, 10. februarja. r. Po enodnevnem premirju je prišlo v pretekli noči v Parizu do novih in krvavih izgrediv. Komunisti, ki so že pri prejšnjih nemirih igrali glavno vlogo, skušajo izrabiti ogorčenje ljudstva, nahuškanega tudi od drugih političnih spekulativcev, za svoje politične cilje. Tako so sinoči pozno zvečer priredili demonstracije v raznih krajih mesta, proti 22. pa so navallili na Trg republike. Tu se je zbralo okrog 10.000 komunistov. Ko jih je skušala policija razgnati, so navallili na njo s kamenjem in začeli streljati iz revolverjev. Prišlo je do krvavega spopada in puškarenja, ki je trajalo skoro pol ure. Šele ko je prispela konjenica in vojsvo v oklopnih avtomobilih, se je posrečilo demonstrante razpršiti in vzpostaviti red. V spopadu je bil 1 policijski stražnik ubit, 37 policajev in okrog 200 demonstrantov pa hudo ranjenih in se mnogi izmed njih v bolnicah bore s smrtjo. Policija je aretirala okrog 800 demonstrantov. Okrog polnoči so skušali komunisti zažgati cerkev sv. Ambrozija. Skozi okna so vrgli v cerkev okrog 20 bakel. Policija in gasilcem se je le s skrajnim naporom posrečilo pozgati ogenj in preprečiti večji požar, ki bi bil uničil mnoge dragocenosti in zgodovinske vrednosti.

Pariz, 10. februarja. AA. Liga za človeške pravice priredi skupno s CGT (generalno konfederacijo delavcev) in s podporo socialistov in neosocialistov v ponedeljek 24-urno stavko. Geslo stavke je: boj delavstva proti diktaturi v kakršnikoli obliki.

Pariz, 10. februarja. g. Za ponedeljek napovedana splošna stavka, bo, kakor kaže, izvedena v polnem obsegu. Tehnični uradniki mestnih podjetij so že organizirali pomožno službo in upajo, da bo mesto v ponedeljek vsaj deloma preskrbljeno s plinom in elektriko. »Popolnoma pa bo počival ves poštni, telefonski in brzojavni promet. Prav tako v ponedeljek ne bo izšel v Parizu noben list. Močno bo trpel tudi lokalni promet, ker so se nameščenci cestne železnice in avtohusov kakor tudi soferji takšne priključili stavkojočim. Tudi delavci in nameščenci pariske podzemne železnice bodo solidarno z ostalimi izvedli splošno stavko, vendar računajo, da se bo dal s tehničnimi pomožnimi močmi vsaj deloma vzdrževati promet. Neosocialisti so izdali svojim članom poziv, da se morajo v ponedeljek paroli za splošno stavko brezpogojno in do zadnjega odzvati.

Ženeva ali Pešta?

Dollfussov obisk v madžarski prestolnici — Heimwehrovska ofenziva — Madžari so nezadovoljni z Nemčijo in zidajo le še na Italijo — Dollfussov režim na razpotju

Dunaj, 9. februarja. Svečani sprejem, ki ga je bil deležen avstrijski zvezni kancelar ob svojem obisku v Budimpešti, dokazuje, da pripisujejo Madžari njegovemu prihodu zelo veliko pomen. Da ne gre za konvencionalen akt kurtoazije, kakor so skušali dopovedati novinarjem, je pač jasno že zaradi tega, ker ni verjetno, da bi si bil Dollfussov obisk v Gombosovega poesta izbral baš čas, ko se s ozirom na dogodke v Tirolu in na priprave v ostalih deželah zdi prisotnost vladnega šefa na njegovem službenem mestu nepogrešljiva. Ravnotako malo verjetno je, da bi seaneke obeh vodilnih državnikov veljal v prvi vrsti gospodarskim vprašanjem, glede katerih med obema državama vsaj v tem trenutku ni nobenega aktualnega nesoglasja. Zato ni niti za avstrijskega in madžarskega, niti za ostalo evropsko javnost nobena skrivnost, da je srečanje v Budimpešti ako ne izključno, pa vsaj v prvi vrsti eminentno političnega pomena.

Napetost med Avstrijo in Nemčijo je dosegla svoj vrhunec, odkar so se v začetku letošnjega leta nenadoma preprečila za peljana pogajanja za pobojanje. Takrat je sledila postrežena teroristična ofenziva avstrijskih hitlerjevcev, na katero so odgovorili brezobzirni protukurtozi dunajske vlade. Domače razmere v Avstriji niso dovolj stabilne in zanesljive, da bi dunajska vlada pričakovati rešitve latentne državne krize iz lastne moči. Ravno v zadnjih dneh je notranja neskladnost vladne fronte postala ne le očitna, marveč celo za položaj vlade naravnost opasna. Kajti različno se vidi, da je heimwehrovski poskus osvojitve oblasti v posameznih deželah napravljen tudi proti krščanski socialni stranki v kolikor odklanja fašistično totaliteto. V zvezi na demokratskem načelu soodločevanja naroda. Razvoj dogodkov zadnjih dni kaže sicer, da se kancelar Dollfussov sam naxiba v uveljavljanju osebnega avtoritativnega režima, toda ravno tako jasno vidimo, da mu stranka ne sledi in da se je iz ust njenih prominentnih mandatov že slišala zahteva po razpustitvi prevratnih heimwehrovskih organizacij.

Vse to je moral kancelar Dollfussov pričakovati že vnaprej, ker mu seveda ni mogla ostati prikrita zakulisna borba med obema kriloma in naravno je tedaj, da je začel iskati izhoda iz skora nezdravne položaja v pomoči inozemstva, ki naj bi iz svojih lastnih interesov prevzelo obrambo avstrijske samostojnosti in s tem ohranilo tudi politično življenje vladajočega režima. Iz teh razlogov se je rodil sklep, da se obrne Avstrija po zaščito na Društvo narodov. Toda med tem, ko so na Dunaju oklevali, se je spremenila situacija na mednarodnih inozemskih mestih. Dokim se je že v času Suvichevega dunajskega obiska sestrjevalo, da so Anglija, Francija in Italija

na razpotju. Svedčanje v avstrijskem stališču, je zdaj ko bi imela postati intervencija Ženeve aktualna, videti na vseh straneh zelo malo nagnjena, angažirati se proti Nemčiji, ki bi jo London in Rim rada pritegnila k obnovi sodelovanja v Društvo narodov. Francija sama pa je v trenutku zaposlena s reševanjem svoje lastne notranje krize, tako da tudi s te strani vsaj sedaj ni pričakovati energične iniciative.

Ni se tedaj čuditi, da se dunajska vlada še vedno obnavlja in se boji, da bi njen predlog, tudi če bi ga vložila, zapadel za vladavemu reševanju v kaki specialni študijski komisiji. Zunanji in notranji politični položaj pa ne dopušta Dollfussov čakanja in naravna posledica je, da si išče Dunaj nadomestila za ženevski pomoč. Za enkrat v Budimpešti in Rimu.

Postal je očitno nad vse aktualen stari italijanski načrt avstro-madžarskega bloka pod rimskim protektoratom. Na dan je, da je ta razvoj Italiji zelo po godu, ker s izogiba na ta način Društvo narodov in obenem ne pride v neposredno navzkrižje s Nemčijo, katere sodelovanje ji je v njenih dalekosežnih evropskih načrtih potrebno.

V Budimpešti danes sopro prevladuje italijanski vpliv, odkar je začelo ginevati upanje na nemško pomoč za čim prejšnjo revizijo mej. Prav posebno je obhladil germanofilske razpoloženje nemško-poljski pakt, ki je nasilno reševanje teritorialnih vprašanj vsaj za deset let za Nemčijo odstavil z dnevnega reda. Zato se povračajo dosedanjí madžarski zagovorniki nemške linije k italijanski orientaciji, pričakujoč v Rimu več razumevanja in aktivne podpore. Zaradi tega se tudi ne strašijo več nemške zamer, kar jih je do nedavna odvračalo od kooperacije z Dollfussov Avstrijo. Legitimistična zahteva po obnovi habsburške dinastije je v Rimu začasno odstavljena z dnevnega reda in ne moti več načrta za avstro-madžarsko skupnost, ki jo Italija želi že v vidiki svoje stare politike proti Mali antanti in njeni vodilni vlogi v Podunavju.

Menda se tedaj ne moti, kdor vidi v avstromadžarskih pogajanjih začasnih dn. Mussolinijevo roko. Po poročilih iz Pešte je res pri sestanku Dollfussov z Gombosom in Kanyo sodeloval tudi italijanski poslanec Colonna. Od poprej vemo, da je v Budimpešti nanovečan skorajšnji obisk državne tajnika Suviche. Konture bližajoče se ožje grupe v Srednji Evropi so torej precej različno zarisane.

Dollfussov sedaj izbira med Ženevo in Pešto. Kako bo izbral, se bo prav kmalu pokazalo: potoba pa je, da se bo poskušala doseči rešitev avstrijskega vprašanja brez Društva narodov. Ali bo taka rešitev v interesu resnične avstrijske samostojnosti in ali bo v skladu z dosedanjimi smernicami evropske mirovne politike, ostane seveda odprto vprašanje.

Ofenziva Heimwehra proti Dollfussu

Heimwehr vedno odločneje zahteva diktaturo — Krščanski socialci iščejo zavezništvo socialistov

Dunaj, 10. februarja. r. Vse kaže, da prehaja notranje-politični razplet čimdalje bolj v odločilno stadij. Odsotnost zveznega kancelarja v inozemstvu in poslednja ataka narodnih socialistov so izkončili voditelji Heimwehra, da so spopolnili vodo na svoj mlin. Opogumljeni z uspehom na Tirolskem, kjer je Heimwehr kratkotrajno uvedla svojo diktaturo, ki jo postavlja vlado pred izvršeno delstvo, in vodstva Heimwehra v dobi, ko se je mudil kancelar dr. Dollfussov v Budimpešti, skušajo izvesti slično akcijo tudi v vseh drugih deželah. Načrt je obstojal očitno v tem, da bi tako tudi kancelarja Dollfussov prisilili, da podredi vlado še večjemu vplivu Heimwehra in uvede diktaturo, ki bi vsaj navidezno prihajala od spodaj, to je iz širokih krogov prebivalstva. Heimwehrovski voditelji so izročili vsem deželni glavarjem pismene zahteve, ki se nanašajo na razpust deželnih zborov, ukinitve deželnih vlad in imenovanje heimwehrovskega komisarja oziroma diktatorja. Ker je vlada brez odpora vzela na znanje diktaturo Heimwehra na Tirolskem, so bili deželni glavarji seveda v zadregu, kaj naj stori. K sreči se je med tem vrnil kancelar dr. Dollfussov in so se tako deželni glavarji izognili odgovornosti s tem, da so vse te zahteve predložili njemu v odločitev. Kancelar dr. Dollfussov je imel v zvezi s tem večer ves dan posvetovanja s heimwehrovskimi voditelji, ki so se polnoštevilno zbrali na Dunaju. Za ponedeljek je sklicano posvetovanje deželni glavarjev pri kancelarju in tu se bo v glavnem odločilo, ali naj se vlada vda diktaturi Heimwehra, ali pa išče druge solucije.

Vsa javnost živo komentira te dogodke, v katerih vidijo ofenzivo Heimwehra proti Dollfussovemu režimu. Uvedba heimwehrovske diktature bi pomenila popolno izločitev vsakega vpliva krščanskih socialcev za dolgo dobo. Najvidnejši preokret v njihovih vrstah je nastal na Dunaju, kjer je najhujši nasprotnik socialnih demokratov, deželni svetnik Kunschak, sročil na seji dunajske občinske uprave predlagati socialnim demokratom zavezništvo, kar je izzvalo ogromno senzacijo v vsej politični javnosti. Zdi se, da krščanski socialci polagoma uvidevajo, kako nespametna je bila njihova borba proti socialnim demokratom ter da skušajo to napako ob 12. ur popraviti. Nikdar še ni bil političen položaj v Avstriji tako zamotan in napet, kakor je sedaj in bližnji dnevi lahko rode nepričakovana presenečenja. Vsekakor pa je jasno, da je postavljen dr. Dollfussov pred najhujše izzive naloge. Če mu ne uspe potlačiti Heimwehra, ne da bi pri tem škodoval prestiž krščanskih socialcev, smatrajo, da so tudi

njegovemu režimu dnevni šteti. Kaj bo sledilo, o tem si ni še nihče na lasnem.

Omejitev policijske oblasti deželni glavarjev

Dunaj, 10. februarja. r. Dozdevno pod vtisom svojih posvetovanj s heimwehrovskimi voditelji je zvezni kancelar pristal na to, da se omeji policijska oblast deželni glavarjev. Tako je danes izdal minister za javno varnost, major Fey, odlok, po katerem se podreajo vse zadeve varnostne službe enotnemu vodstvu zveznega komisarja. V zvezi s tem je podkancelar Fey razrešil dunajskega župana in one izvoljene organe v zveznih deželah in v dunajski občini, ki jim je bila poverjena javna varnostna služba, teh funkcij in jih prenesel na policijskega predsednika Dunaja kot varnostnega komisarja. Župan oziroma deželni glavar dunajski je bil dosedaj pristojen reševati vse agende glede vzdrževanja javnega miru, dalje glede tiska, izгона nadležnih tujecev itd. Prav tako kot na Dunaju bo naročeno tudi varnostnim ravnateljem v zveznih deželah, naj postopajo enako v vseh onih krajih in občinah, kjer se jim zdi iz razlogov javnega miru in reda takšna sprememba neobhodno potrebna.

Malypetr o aktualnih problemih ČSR

Praga, 10. febr. g. Ministrski predsednik Malypetr je imel danes v radiju predavanje o aktualnih gospodarskih in finančnih vprašanjih češkoslovaške. Izjavil je med drugim, da se bo gospodarstvo oživilo samo z zvišanjem kupne moči prebivalstva, z zmanjšanjem izvoznih težav, s preskrbo cenjenih kreditov in z olajšanjem davčnih bremen. Na vsak način je treba olajšati težaven položaj zunanje trgovine, ki je nastal zaradi tega, ker so valute markskaterih držav nasproti češkoslovaški valuti danes v popolnoma drugačnem razmerju, kot so bile pred 3 leti. Brez dvoma ne more biti vseeno, da je veljal n. pr. funt šterling leta 1931. 162 — 164 Kč, danes pa stane samo 110 Kč. Češkoslovaška bo kljub temu ohranila zlato valuto in se doma ta ureditev disparitete sploh ne bo poznala, kar je treba najbolj poudariti glede vrednosti vlog. Z vrsto nadaljnjih ukrepov namrava vlada tudi preprečiti zvišanje cen na domačem trgu.

Beograd, 10. februarja. p. Prihodno sredo prispe v Beograd pevski zbor sofijske teološke fakultete. Na Kolarčevem vseučilišču priredi prvi koncert. Bolgarski pevec bodo nastopili tudi v Novem Sadu in Sremskih Karlovcih. V Beogradu jim pripravljajo priročen sprejem.

OD DNEVA DO DNEVA SE BOLJE POČUTIM

Radioaktivna rogaška slatina je priljubljena zaradi svojega nevsiljivega in finega okusa in vsled velike množine učinkovitih zdravilnih snovi, ki jih ima v sebi. »V rogaški slatini je nekaj božanskega. Ozdravila me je, ko so odredila že vsa druga zdravila.« Tako nam piše ozdravljenec, ki je dolgo bolehal na prebavnih organih. Kdor redno pije radioaktivno rogaško slatino, ne pozna bolezní in nadlog staranja, temveč je še v pozní starosti čil in svež. Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska c. 13 (Koliže).

Dr. Ante Biankini †

Beograd, 10. februarja. č. Davi je prišla brzopjavna vest, da je v Chicagu preminul zdravnik dr. Ante Biankini, ki je igral za časa vojne med ameriški Jugoslovenci vodilno vlogo in bil v letih 1915 in 1916 tudi podpredsednik Jugoslovenskega odbora v Ameriki. Pokopan bo v ponedeljek.

Dr. Ante Biankini se je rodil leta 1880. v Starom gradu na Hvaru. Po gimnazijskih študijah v Zadru se je posvetil medicini, ki jo je študiral na Dunaju. Tam je ustanovil tudi hrvaško akademsko društvo »Zvonimir«. S svojo ženo se je že v svojih mladih letih preselil v Ameriko, kjer si je pridobil mnogo zasluge za kulturni razvoj tamkajšnjih južnih Slovanov. Izdal je od leta 1915. do 1918. »Hrvatsko Zvestavac, od 1918. do 1920. »Jugoslovenski zastavac«. Dr. Biankini je bil ožbni znanec pokolnega predsednika Združenih držav dr. Woodrowa Wilsona, kateremu je mnogo svetoval tudi v mednarodno-političnih zadevah, zlasti glede ustvarjanja Jugoslavije. Dr. Biankini je napisal tudi nekaj medicinskih in filozofskih knjiž.

Železniški sporazum z Bolgarijo

Sofija, 10. febr. p. Na konferenci zastopnikov bolgarskih in jugoslovenskih državnih železnic je bil glede vseh važnejših prometnih vprašanj dosežen sporazum. Obe delegaciji sta se sporazumeli predvsem o prevozu bolgarskega blaga preko jugoslovenskega ozemlja. Ta sporazum bo prinesel Bolgarom mnogo koristi, ker bo znatno olajšal izvoz njihovih lje, živine, mesa in drugih življenjskih potrebščin, pa tudi bolgarskega lignita. Ureditve vprašanja o zvezi bolgarskih železnic z jugoslovenskimi preko postaje Djuševu pa je bila odgojena. Davi je jugoslovenska železniška delegacija odpotovala v Varo da si ogleda bolgarske železniške naprave v tamkajšnji luki.

Sanacija prilik v JUJ

Beograd, 10. febr. p. Danes dopoldne so se v Beogradu sestali predsedniki banovinskih sekcij Jugoslovenskega učiteljskega združenja. Sestanku je prisotoval tudi predsednik ljubljanske sekcije g. Ivan Dimnik. Na njem so definitivno redigirali resolucije, ki so jih nato predložili prosvetnemu ministru dr. Šumenkoviču. V resolucijah so izražene želje in prošnje jugoslovenskega učiteljskega. Nadalje so na sestanku razpravljali tudi o pripravah za izredno skupščino združenja in o kandidaturah za novo upravo združenja.

Japonska snuje azijsko Društvo narodov

Tokio, 10. febr. č. Japonska vlada je sprožila v zadnjem času veliko akcijo za ustanovitev azijskega Društva narodov. V kratkem se sestane v Dajreju (bivši Port Artur) azijska mednarodna komisija, ki bo izvedla vse priprave za ustanovitev te nove mednarodne organizacije. Vsekakor bo azijsko Društvo narodov močno pod vplivom Japonske, kot največje azijske vele-sile.

Bolgarija bo obnovila odnošaje z Rusijo?

Sofija, 10. febr. p. Na poslednji seji bolgarskega parlamentarnega odbora za zunanje zadeve je prvak bolgarskih radikalov in strokovnjak za mednarodno pravo poslanec Genov pokrenil vprašanje o obnovi diplomatskih odnošajev med sovjetsko Rusijo in Bolgarijo. Genov je s političnega in gospodarskega vidika dokazoval potrebo obnove odnošajev, naglašajoč, da je tudi s stališča mednarodnega prava nepojmljivo, da Bolgarija ne prizna Sovjetske unije, katere režim traja že skoraj dve desetletji. Bolgarija bi se lahko z obnovo odnošajev z Rusijo v znatni meri politično, zlasti pa še gospodarsko okoristila. Genov je postavil tudi konkretne predlog, ki pride v razpravo na eni izmed prihodnjih sej bolgarskega Sobraja. Njegov predlog bo proučila prej še posebna komisija bolgarskega zunanjega ministrstva. Prof. Genov je v Bolgariji znana politična avtoriteta in zato sodijo tukajšnji politični krogi, da je vprašanje obnove diplomatskih odnošajev med Bolgarijo in Rusijo že toliko dozorelo, da je pričakovati njegove skorajšnje izvedbe.

Novi grobovi

V Središču ob Dravi je umrl v starosti 87 let bliseromaški župnik g. Jakob Cajnkarc. Po rodu je bil od Sv. Tomaža, v mašnika posvečen pa je bil 1871. Dolga leta je župnikoval v Središču, kjer so ga vsi iskreno cenili in spoštovali. Pogreb bo jutri ob pol 10.

V netek večer je v Mariboru umrla v starosti 67 let ga. Karolina Škeritova, mati ge. Nince Pinterjeve in ge. Lenke Lenardove. Sinove uglednih mariborskih veletrgovcev. Pogreb bo danes ob 15. uri iz kaple mestnega pokopališča na Pobrežju. — V Mariboru je nadalje umrl g. Anton Batič, finančni nadpredsednik v pokoj. Pogreb bo jutri ob 16. iz mestne mrtvašnice na Pobrežju.

Pokojnim blag spomin, šaljujočim naše iskreno sožalje!

Doumergue na delu

Nova vlada se bo v četrtek s svojim programom predstavila zbornici

Pariz, 10. februarja. a. Doumergueova vlada je imela zvečer prvo sejo. Ministrski predsednik je svoje kolege obvestil o najnujnejših nalogah vlade, posebno o potrebi sprejetja proračuna in s njim združenih gospodarskih ukrepov. Nato so razpravljali o smernicah vladne izjave, ki jo bo Doumergue prečital v parlamentu v četrtek ter o vprašanju, kakšno nalogo naj bi prevzela oboja ministra brez portfelja Herriot in Tardieu. Zatrjuje se, da bodo izdelani predlogi o gotovih soremembah in prilagoditvi državne aparata zahtevam modernega časa.

Ugoden odmev v javnosti

Pariz, 10. februarja. AA. Havas poroča: Doumerguejevo vlado je javnost sprejela s ogromnim zadovoljstvom. »Petit Parisien« ji posveča komentar, o katerem pravi: Nismo si prikrivali neizmerne želosti, ker nekateri niso mogli žrtvovati svojih osebnih sporov in želj skupnim interesom in miru. Zato ne zadržujemo svojega veselja soroč premirja, v katerega so privolili parlamentarci. Zato bodo mogli po

vsem svetu ugotoviti, da enkrat, da je Francija in ostane vedno Francija, in da nobena druga država ne bi mogla na robu propada izvršiti v tako kratkem času svoje popolne obnove.

»Le Jour« piše med drugim: V drugih časih bi rekli, da gre za kabinet velike vladne Sedanja vlada pa je vlada likvidacije. Zato potrebuje predvsem poguma in manj ponosa. Prilagoditi se bo morala potrebam brez častihlepa. Ko bo vzpostavila red, pomirila duhove in obnovila prestiž, se bodo lahko voditelji ponašali s delom, napram kateremu so druga dela prava izračka.

»Echo de Paris« pravi med drugim, da bo igrala Doumerguejeva vlada odločilno vlogo. Če pa bi te svoje naloge ne izpolnila, potem bi bil konec a parlamentom in sledila bi avantura. Kakor vsaka koalicijska vlada mora tudi ta računati a političnimi nasprotji svojih sestavnih delov. Zato moramo zdaj počakati, da vidimo, kakšne bodo metode in delo nove vlade. Že zdaj pa moramo poudariti, da bi bila največja pogrška, če bi se sedanji parlament ohranil. Nastopil je čas ustavne revizije in če se to ne zgodi, je vse izgubljeno.

Bednostni fond

Banovinski svet je na včerajšnji seji podaljšal Bednostni fond v reduciranem obsegu še za eno leto

Ljubljana, 10. februarja. Banovinski svet je danes zasedal samo dopoldne. Večina njegovih članov, ki so že ves teden v Ljubljani, je namreč izrazila željo, da bi odšli čez nedeljo domov. Zato danes popoldne ni bilo seje in bo prihodnja v ponedeljek šele popoldne. Pač pa se je današnja seja začela že ob 9. dopoldne. Pred prehodom na dnevni red je bila prečitana brzopjavna rektorja ljubljanske univerze g. dr. Slaviča, ki se zahvaljuje banovinskemu svetu, da je za zgradbo vseučiliške knjižnice vstavil v proračun prvi prispevek in da so njegovi člani že sami zbrali 10.000 Din.

Podpore iz Bednostnega fonda

Na dnevnem redu je bila razprava o bednostnem fondu. Načelnik oddelka za socialno politiko g. dr. Doljak je podal za uvod poročilo o dosedanjem poslovanju fonda in njegovi uporabi. Poudaril je, da je bil za letošnje leto bednostni fond določen na 9 milijonov dinarjev, vendar pa se ta vsota ni mogla doseči, ker je začel fond prekasno posloovati. Dosedaj so za omiljenje brezposelnosti s pomočjo javnih del dobili iz bednostnega fonda sredi Brezice 75.000 Din Celje 125.000 Din Celje — mesto 30.000 Din. Črnomelj 50.000 Din. Dolnja Lendava 55.000 Din. Gornji grad 25.000, Kamnik 70.000 Din. Konjice 45.000 dinarjev, Kočevje 100.000 Din. Kranj 45.000 Din. Krško 80.000 Din. Laško 150.000 dinarjev, Litija 120.000 Din. Ljubljana — okolica 70.000 Din, Ljubljana mesto 175.000 dinarjev, Ljutomer 80.000 Din. Logatec 85.000 Din. Maribor desni breg 100.000 dinarjev, Maribor levi breg 70.000 Din, Maribor mesto 90.000 Din, Metlika 40.000 dinarjev, Murska Sobota 50.000 Din. Novo mesto 110.000 Din. Prevalje 75.000 Din. Ptuj 115.000 Din. Ptuj mesto 5000 Din, Radovljica 50.000 Din, Slovenjgradec 60.000 dinarjev, Šmarje pri Jelšah 110.000 dinarjev, Škofja Loka 45.000 Din. Skupaj 2.280.000 Din.

V debati je b. a. dr. Obernolc trgal, da se ne upošteva pri razdelitvi dohodkov banovinskega fonda v prvi vrsti industrijski

akti okraj, od koder se predvsem stekajo fondovi dohodki. Opozarjal je v tem pogledu na Jesenice, kjer sta beda in brezposelnost zelo veliki in ki so veliko plačale za fond, dobile pa mnogo manj, kakor bi jim pripadalo po razmerju.

B. a. Ivan Tavčar je opozoril, da je letošnji bednostni fond znatno nižji od lanskega, saj je reduciran na 4,7 milijona dinarjev. Predpis prispevka delojemalcev in delodajalcev se je znižal za polovico. Največje prispevke doprinosajo za bednostni fond okraj, ki imajo največ delavcev, vendar pa ne dobivajo povračila v letem razmerju za svoje brezposelnost.

Ban dr. Marušič je izjavil, da so je banka uprava namela po načelu, ki je bilo sprejeto že na lanskem zasedanju banovinskega sveta in po katerem se imajo nakazovati sredstva iz bednostnega fonda predvsem tam, kjer je potreba največja.

Novi proračun fonda

Po daljši debati, ki so se je udeležili b. a. Babnik, Golouh, pomočnik bana dr. Pirkmajer, b. a. Zadavec, Tavčar in drugi, je bil v deloma spremenjeni obliki odoben proračun izrednih izdatkov in dohodkov bednostnega fonda za leto 1934/35.

Izdatki znašajo za javna dela (vsevištila za zaposleno delavstvo) 3 milijone dinarjev, za zaposlitev višje kvalificiranih brezposelnih 800.000 Din, za prispevek fondu za elementarne nezgode in druge uime 500.000 Din, za prehrano onemoglih in brezposelnih ter njihovih rodbin 900.000 dinarjev in za vzdrževanje javnih kuhinj in humanitarnih ustanov 500.000 Din skupaj 5.700.000 Din. Proračun izdatkov znaša en milijon več od prvotnega predloga. Za enak znesek je povišan tudi proračun dohodkov.

V debati so posamezni banovinski svetniki izražali svoje želje glede na uporabo bednostnega sklada za posamezne srece, nato pa je bila brez debate odobrena tudi izvršilna uredba k proračunu bednostnega fonda.

Seja je bila končana ob 11. Prihodnja bo v ponedeljek ob pol 16.

Policija dobi novo palačo

Zgradi jo mestna občina za 12 milijonov Din

Ljubljana, 10. februarja. Vprašanje policijskih zaporov je zdaj vendarle krenilo v mrtve točke. Ko so bili zapor v justični palači policijski upravi odpovedani, je dala mestna občina na razpolago poprejšnje odgoanske zapore na magistratu in tako smo imeli in imamo še sleherni dan priliko gledati, kako se ustavlja policijski avto pred mestno hišo, kjer nalagajo in odlagajo jetnike časih teške ribe, često pa tudi nedolžne ljudi, moške kakor ženske, katerih zadrega se razkazuje tam vsemu občinstvu. Zapor na magistratu sami na sebi so manjverni prostori, ki v nobenem pogledu ne morejo služiti namenu.

Po dolgo trajajočih pogajanjih med mestno občino in policijsko upravo je bilo zdaj odločeno, da se namestijo policijski zapor v šentpeterski vojašnici in sicer tam, kjer so že bili med vojno vojaški garnizijski zapor. V teh prostorih stanujejo že leta ruske emigrantske družine, ki jim je zdaj mestna občina odpovedala. Čim bodo prostori izpraznjeni, se bo takoj pričela adaptacija trakta. A tudi tu bodo zapor le provizorni, kajti istočasno je bil storjen sklep, da se v Ljubljani sezida nova palača policijske uprave.

Na mestnem gradbenem uradu so že napravili načrte za prav impozantno palačo, ki bo stala za justično palačo ob Pražakovi ulici in Miklošičevi cesti. Pogajanja s višjim deželnim sodiščem so potekla ugodno in bo sodišče odstopilo mestni občini prostor za stavbo. Po načrtih, ki jih je izdelal mestni gradbeni urad, bo to najmodernejša zgradba, ki bo popolnoma odgovarjala namenu. V palači bo dovolj prostorov za pisarne, dalje bodo tam tudi potrebna stanovanja, policijska kasarna, garaža in pa na dvorišču poseben trakt za zaporne.

pore, od koder bodo policijski jetniki po končanem zaslišanju oddani sodišču, ne da bi jih bilo kakor zdaj treba goniti po mestu okrog Štroški za stavbo so preračunani na 11 milijonov Din in izgleda, da bodo načrt pričeli kmalu ustvarjati.

Mestna občina, ki bo zgradila policijsko palačo najbrž s podporo države in banovine, bo seveda morala dobiti nekatere potrebne posojilo po nizkih obrestih. Z novo stavbo pa bo mestna občina na drugi strani pridobila dvoje lepih poslopij v Subičevi ulici št. 5 in na Bleiweisovi cesti št. 22, v katerih je zdaj policijska uprava. Obe poslopiji sta bili zgrajeni svoj čas kot stanovanjski hiši in nikakor ne ustrezata namenu, kakršnemu služita sedaj.

Ljubljanska občina, ki vrti naporno in obširno delo, potrebuje vsekakor več oseba, kakor ga ima sedaj, saj se je v zadnjih štirih letih moštvo reduciralo skoro na polovico. Na drugi strani pa se je okoliš delovanja policijske uprave znatno raztegnel, s pritegnitvijo novih okrajev k mestu pa se bo še bolj razširil. Čim bo novo policijsko poslopje dograjeno, bo mogoče militi tudi na to, da se premostijo posamezne straznice, nadalje da se nekatere preveč obremenjene razbremenijo in da se usta novi tudi nekaj novih. S tem bo javna varnost pridobila tudi na periferiji.

Čitajte tedensko revijo „ŽIVLJENJE IN SVET“

Vremenska nanoved

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Večnoma jasno vreme. Zjutraj mraz, podnevi tople.

Državna razredna loterija

Zrebanje 8. februarja 1934.

Din 1.000.— št.: 4.418, 4.448, 4.489, 5.905, 5.928, 5.934, 10.856, 10.870, 10.885, 22.723, 22.746, 22.754, 22.776, 22.779, 37.014, 37.052, 37.058, 45.789, 51.554, 62.277, 73.312, 73.325, 73.345, 73.374.

Zadružna hranilnica r. z. o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Po tragični smrti Filipa Marna Staršem je bila te dni izplačana „Jutrova“ zavarovalnina v znesku 10.000 Din

Ljubljana, 10. februarja. Med mnogimi hudimi nesrečami, ki so se letos pripetile, je posebno tragična ona, ki je zadela ugledno Marnovo družino v Hrastniku. Edini sin je storil

halotno smrt med delom v tovarni na Grosupljem. Star je bil komaj 25 let, bil in zdrav ter nenavadno delaven. Bil

je tudi velik prijatelj prirode, vnet športnik in sploh poln življenja ter so zaradi tega mnogostevilni njegovi prijatelji in znanci še s večjo tugo sprejeli vest o njegovi nenadni smrti. Njegovi starši so naročniki »Jutra«, odkar izhaja, pa tudi on sam si je list takoj naročil, ko je nastopil svojo službo na Grosupljem. Vesten in točen, kakor je bil, je imel tudi v redu plačano naročnino in te dni so dobili njegovi starši izplačano zavarovalnino, o čemur svedoči naslednja

zahvala:

Zavarovalnica Jugoslavija v Ljubljani nam je kulantno izplačala zavarovalnino po najinem pokojnem sinu Filipu Marnu, elektromehaniku na Grosupljem, ki je postal žrtev nesreče. Za kulantno izplačilo zavarovalnine se zavarovalnici najlepše zahvaljujemo. Najina posebna zahvala pa velja tudi upravnistvu »Jutra« v Ljubljani, ki je v svoji dobrohotnosti zavarovalo svoje naročnike. Priporočamo vsem, ki ljubijo svojce in skrbijo za njihovo bodočnost, da postanejo zvesti naročniki »Jutra«.

Ferdo in Marija Marn, Hrastnik.

Zvezdo pomlajujejo

Ljubljana, 10. februarja. Pred nekaj leti, ko so po velikopotesnem smrtu pričeli obnavljati trg v Zvezdi, so imeli načrt, da bi posekali vse stare kostanje in ustvarili Zvezdo s povsem drugim licem, tako da bi bila res največji trg v mestu, na katerem bi imeli prostora vel prebivalci Ljubljane. Pa so se oglašili nekateri, ki jim ta zamisla ni bila po go-

stanji in se otrese odgovornosti, je občina naročila mestni vrtnarji, naj kstanje obžaga suhih vej in rogovil. Pred dnevi so se vrtnarji spravili na delo in bodo še nekaj časa zaposleni, da pomlade ves stari nasad. S pomočjo gasilskih lestev splezajo »operaterji« na vrh drevesa in mu s žago prikroje moderno bubi-frizuro.

Radovednežev je tod okrog vsak čas

Pogled proti Gradu skozi pomlajene kstanje, ki so kakor drevje v Vogosih po končani vojni.

du. Penzionisti so se celo glasno ugovarjali, če da bi bili ob najlepši prostoletki v senci voštatih kstanjev. Sicer je komaj nekaj minut od Zvezde tivoljski park s gozdom, ampak stara navada je železna stvar, in komogče bi bilo dopovedati nevernežem, da je senca pod tivoljskimi kstanji prav tako hladna, kakor v Zvezdi. Pozorni so celo bolj. In so kstanje pustili stati. Pozorni je staro drevje pokalo, trhle veje so se lomile pod težo snega, poleti in jeseni pa so nevihte večkrat izruvale in podirle drevo od korenin do krone. K sreči dosega vedno brez nesreče za pešce, kar pa v bodoče ne bi bilo izključeno.

Da bo volk sit in ostane kavel nedotaknjen, da prepreči nesrečo pod starimi ko-

stano in kstanje dočakati s sili in obilo polja, ker stijo prebivalci in bi mogla nepredvidnega gledalca padajoča veja pošteno opaziti.

Debelejše veje sproti odnašajo, drobne dračje pa pušajo pod drevjem, da ga je vsa Zvezda polna. Siromaki imajo pravico, nabirati ga in se nekateri te pravice ne branijo. Drobiz nabirajo v vreče in jih odvažajo na ročnih vozičkih ali odnašajo na ramenih domov. Mrza je tudi v februarju in marcu lahko še dovolj in vreča tega dračja more ogreti manjši prostor vsaj za nekaj ur. Nedvomno je to pomlajevanje Zvezde le začasno; slej ali prej jo bo treba spremeniti tako, da bo dostojna razvoja nove Ljubljane.

15 let slovenskega dramskega gledališča

Ljubljana, 10. februarja. Prihodnje dni bo Udruženje gledaliških igralcev praznovalo v dramskem gledališču pomemben jubilej: petnajstletnico dela v samostojni hiši v Gradšču. V svetu ni običaj, da bi se tudi takšne majhne obsejne občine hajale na slovenskega način, toda naši igralci in naša drama imajo brezdomno pravico do svojega slava. Pred petnajstimi leti so je hiša v Gradšču odprla smotanju slovenske dramske umetnosti, stari deželni teater se je razvil v samostojno opero, narod je dobil svojo narodno gledališče. Prav za petnajstletnico so se v javnosti vnovič zdramili vprašanja: ali se je zavoljo sanacije teatra gledališče v Gradšču zapre, oziroma naj se stavi drugim, bolj pridobitnim namenom na razpolago in naj se torej narodno gledališče vrne tja, odkoder je leta 1918, prišlo. Igralci, ki so kot najpomembnejši instanca letos na obdobju slovenske produkcije dela reševati teater iz krize, so deli petnajstletnico na spored, da s tem manifestirajo za ohranitev hiše, za ohranitev nekdanjega narodnega gledališča.

Slovensko gledališče v Ljubljani, ki mu je svetovna vojna za daljšo dobo preprečila delovanje, se je še pred koncem vojne oživilo k novemu delu. Vodil ga je tedaj Slovenski gledališki konzorcij pod predsedstvom ravnatelja ravnatelja, pisatelja Fra-

na Govekarta pa je bil njega umetniški vodja. Še za vojne je Govekar razpodel vsem pri aktivnim slovenskim igralcem, ki so bili tedaj po večini v vojaških enotah, ponudbo, da sprejmejo angažman, za kar bi jim konzorcij izposloval oprostitve vojne službe. V oktobru leta 1918. se je gledališče otvorilo a premiero Finžgarjevega »Divje ga lovca« v Nuščem v poslovni ulogi in v njegovi režiji. Predstava je bila lakrat višarna nacionalna manifestacija. Ob istem času je slovenska publika izžigala nemško opereto v nemškem gledališču, ki ga je vodilo Nemško gledališko društvo pod predsedstvom ravnatelja Arturja Mahra.

Kmalu po tistem je slovenski konzorcij prevzel v najam tudi nemško gledališče in se odločil, da v njem organizira samostojno dramo, ker se drama, opera in opereta skupaj v stari hiši niso mogle prosto razmahati. Dne 6. februarja 1919 je bila v urizorirano slovenskega dela Jurčičevega »Tugomeria«. Nušč kot Tugomer, Borštnikova kot slajna Vrza — otvorjena slovenska drama v Gradšču. Otvoritvena premiera se je razvila v hrupno kulturno manifestacijo in je vrgla zavidanja vredno hrkaso 2900 kron. Dasi je v letu 1919. drama doživela prav za prav samo pol sezone (od 6. februarja do 28. junija), je gledališče v svojem mladostnem elanu dalo v tej sezoni nič manj kakor deset slovenskih premier: »Divjemu lovcu« in »Tugomeru« so sledili Cankarjev »Jakob Rudac«, Linhartov »Matiček se ženit«, Cankarjeva »Lepa Vida«, Funtke »Tekmac«, Kristalni grad« in »Za hčer«, Finžgarjeva »Veriga« in Meškovič »Na smrt obojenic«. Tako je pod novo streho z vsem poudarkom prišel do besede domači repertoar. Igralce se je aprotil v svojem delu — slovensko gledališče je našlo svojo slovensko publiko. Medtem ko je prei v skupnem domu kakšno našbrinano dolo prišlo na deske komaj po dvakrat, trikrat, je v samostojni hiši množično narvalo število rediz. Tako so »Tugomeria« dali prvo leto osemkrat, »Charlevo« petkrat enajstkrat — nekatera posebno priljubljena dela (kakor Goljave »Poslednje Peterkove sanie«) na so do danes doživela po 50. do 60. predstavi. Prvi umetniški vodja novega dramskega

gledališča je bil Hinko Naht, a 10. februarjem 1919 pa je nastopil mesto dramaturga pesnik Pavel Golja, ki mu je na predlog Otona Župančiča konzorcij poveril umetniško vodstvo in ki je ostal na svojem mestu vsa ta leta do danes. V imenu konzorcija je nadziral vse delo v drami prof. dr. Grafenauer, v operi pa Fran Govekar. Prvi dramski ansambel so tvorili dame Šaričeva, Borštnikova, Mira Danilova, Polonca Jovanova, Rakarjeva, Mira Bergantova in Vera Danilova ter igralci Nušč, Danilo, Zeleznič, Drenovec, Daneš (ki je opravljal tudi postojajnika v konzorciju), Plut, Ločnik, Povhe, Striša.

Leta 1920. je gledališče prevzela država. Pavel Golja, ki je bil že ob koncu prve vojne imenovan za direktorja drame, je tudi v državni upravi ostal na svojem mestu, Oton Župančič je postal dramaturg. Prvi upravnik je bil prof. Friderik Juvančič, njemu so drug za drugim sledili Hubad, Inž. arh. Kregar, Župančič. Odkar je Oton Župančič odšel na daljši dopust, vodi upravniške posle Golja, ravnatelja drame pa nadomešča prof. Seet.

V teh petnajstih letih je drama napravila ogromen razvoj. V zadnjem času, ko so se pričela javljati kriza v gledališču, so se us vsako toliko prišli ponavljati predlogi za sanacijo v tem smislu, naj se gledališče vrne v eno hišo. S takšno rešitvijo bi moral nivo našega gledališkega dela katestrofalno pasti. Rasmere so danis bistveno različna od razmer v letu 1918. — in gledališče samo jih je v znatni meri izpremenilo. Tu imamo številne kade igralcev in režiserjev, tu imamo celo armadico slovenskih dramskih avtorjev, ki jim je bil obstanek samostojne drame ne malo važna pobuda za njih delo. V teh petnajstih letih je dalo dramsko gledališče blizu 60 slovenskih premier. Vsako zapirano hišo bi pomenilo pot nazaj. Igralci in uravnava pa zlasti v najnovejšem »Kazni« kažejo niti malo razpoložena, da bi pristali na takšno sanacijo. Čvrsti volji in vztrajnemu delu pa bo moralo brez dvoma uspeti, da bo našo narodno gledališče našlo boljšo rešitev.

V znamenju te volje in dela naši igralci praznujejo svoj jubilej.

Bogomil Kajzelj — 60letnik

Ljubljana, 10. februarja. Starosta ljubljanskega Sokola Bogomil Kajzelj, je danes dopolnil 60 let svojega plodomnega in narodu posvečenega življenja. Rodil se je 10. februarja 1874 v Ljubljani kot sin uglednega trgovca Peregrina Kajzelja, soustanovitelja Južnega Sokola. Po očetovem zgledu se je že v mladosti z vso vnetostjo udeleževal v sokolskih vrstah. Ze kot dijak je teloval pri Ljubljanskem Sokolu. Leta 1891. je bil vnet član njegovega tamburaškega zbora, dve leti pozneje pa je postal reden član. Od leta 1898. do 1900. je bival v Zagrebu ter se ves čas udeleževal v Hrvatskemu Sokolu. Ko se je vrnil v Ljubljano, se je še z večjo vnetostjo posvetil sokolskemu delu ter vneto propagiral vzajemnost vsega jugoslovenskega Sokolstva. Pri drugem vse-sokolskem zletu leta 1904. je bil član zletnega odbora ter je z veliko požrtvovalnostjo sodeloval pri pripravih. Na njegovo pobudo je bil leta 1911. ustanovljen jezdniski osek Ljubljanskega Sokola, ki pristiha slavljenca se danes med svoje marjive delavce. Telovadbo moške dece pa je vodil že pred vojno in vse do leta 1930. Leta

1920. je bil izvoljen za društvenega podstarosta, leta 1924. pa za starosta, obenem pa je tudi član uprave Sokolske župe Ljubljane.

Ogromne zasluge si je pridobil tudi v drugih sokolskih organizacijah in ni mogče naštet vseh zaslug in uspehov njegovega iniciativnega in podrobnega dela. Posebno vneto in ljubezen pa posveča Ljubljanskemu Sokolu. Pri lanskem veličastnem pokrajinskem zletu je bil predsednik zletnega odbora, ki je izvršil ogromno delo pri prireditvi, ki bo stala častno zabeležena v sokolski zgodovini. Slavljenca čistijo kremeniti značaj, srčna dobrota najčistejše pojmovanje vzajemnosti, neumorna delavnost, zvestoba in druge lepe last-

DANES PREMIERA

največjega trikfila sedanosti senzacionalne vsebine in čudo fotografije

Po smisli Edgar Wallace

ELITNI KINO MATICA

Tel. 21-24

Predprodaja vstopnic od 11.—1/2. Predstave ob 3., 5., 7.1/2 in 9.1/2 uri.

NOV ZVOČNI ŽURNAL

in nova šala MICKI MISHA.

noči, ki se mu pridobijo našeto lakrni prijatelj.

Ljubljanski Sokol je v četrtak sveder na seji upravnega odbora skromno proslavil jubilej svojega starosta, ki je tako visoko dvignil njegov ugled v vsem slovenskem svetu. Slavljenca so s prazničnimi besedami čestitali I. podstarosta dr. Kandare, častni starosta dr. Murnik, v imenu načelnstva in telovadcev pa II. podnačelnik Šavnik. Slavljenec se je ganjen zavrnil za prsne čestitke med navdušenimi ovacijami zbranih bratov in sester. Očijelna proslava jubileja pa bo v soboto 3. marca v »Zvezdi«.

Mnogostevilnim prijateljem in častilcem se pridružujemo tudi mi z iskreno željo, da bi usoda naklonila sokolskemu vzorniku in srčno dobremu človeku Bogomilu Kajzelju še mnogo srečnih let.

Fotoamaterji, poslužite se prilike!

Sveži filmi uporabni do sept. 1935 l. od 6x9
8 snimkov 26" Sch. a Dtn 15.—
8 snimkov 26" Sch. a Dtn 18.—
8 snimkov 26" Sch. a Dtn 22.—

Povrhu še eno povečano sliko

18x18 grata na vsak pri nas kupljen film.
FOTO TOURIST LOJZE ŠMUG
vis-a-vis hotela Union

K zadevi o ponarejenih tisočakih

Ljubljana, 10. februarja. K poročilu o razpečevalcih ponarejenih tisočdinarskih bankovcev se omenjamo, da so bili kazenski spisi odstopljeni ljubljanskemu okrožnemu sodišču, kakor je to sklenilo okrožno sodišče v Zagrebu, ker so bila vsa kazenska dejanja storjena v okoliših ljubljanskega sodišča. Preiskava se je vodila v Zagrebu, ker so tam zasliči enega člana razpečevalske družbe, ko je prišel tja iz Ljubljane, da bi si poiskal odjemalce za falzifikate. Dotičnik, ki je imel pri sebi okoli 70 ponarejenecv, je bil nekoliko nepreviden in se je spustil v psole z nekim policijskim organom, katerega ni poznal. V koliko je udeležen N. S. pri tej aferi, bo pokazala še preiskava. Tudi neki ljubljanski trgovec ni pri zadevi toliko udeležen, kakor se je prvotno smatralo. Pri neki banki je oddal dva tisočaka, o katerih, kakor trdi sam, ni vedel, da sta ponarejena medtem ko ga eden glavnih osumljenecv obremenjuje. Pričakovati je, da bo v kratkem vložena obtožnica.

Pri prehajanju, hripl, vnetju v vratu, oteklih mandljih, živčnih bolečinah, trganju v udih storite dobro, če poskrbite za vsakdanje izpraznjenje črevesa s tem, da popijete pol čaše naravne »Franz Josefov« grenčice. Po sodbah univerzitetnih klinik se odlikuje »Franz Josefov« voda zaradi sigurnega učinka pri prijatelji uporabi. »Franz Josefov« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Golmajerjevi je kazni zvišana

Ljubljana, 10. februarja. Kakor smo se v Maličevem procesu, ki se je vršil oktobra lani pred novomeškim okrožnim sodiščem, vsi trije obsojenci Andrej Mali, obsojen na smrt, njegov brat Anton Mali, obsojen na 20 letno robijo, in Marija Golmajerjeva, obsojena na 8 let robije, pritožili zaradi krivde in kazni na stol sedmorice. Državni tožilec dr. Janko Rus pa je prijavil priziv zaradi prenizke kazni pri zadnjih dveh. Stol sedmorice v Zagrebu je potrdil sodbo glede obeh Maličev, zvišal pa je Mariji Golmajerjevi kazni od 8 na 12 let robije. Sodba je postala pravomočna in so bili spisi zdaj odposlani na ministrstvo pravde, da odloči o pomilostitvi na smrt obsojenega Andreja Maliča.

13.000 toplih obedov za rudarske otroke

Trbovlje, 10. februarja. Zbirka prostovoljnih prispevkov, ki jo je na pobudo ljubljanskega akcijskega odbora odredila banska uprava po vseh šolah v prid solarskim kuhinjam v Trbovljah, Hrastniku in Zagorju, izkazuje v celoti prav lep uspeh. Po predloženih izkazih je poslalo doslej zbrane prispevke 329 šol in je zbirka dosegla vsoto 26.279,50 Din. Po zadnjem izkazu je zbiranje doseglo najvišji znesek na Črni pri Prevaljah, odkoder je Rdeči križ poslal v Trbovlje 635,50 Din. Tudi Črna je rudniški kraj kakor Trbovlje in zato je ta številka zgovoren dokaz o solidarnosti, ki veže rudniške revirje. Med drugimi je narodna šola na Bregu pri Ptuj nabrala 200 Din, šola v Gornji Radgoni 107,25 Din, v Šmartnem pri Litiji 105 Din, v Belčinih 100 Din.

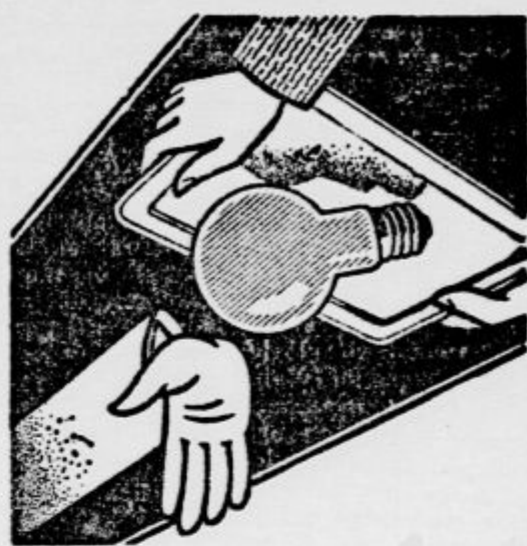
Ker ne moremo navajati prav vseh imen, naj s prav toplo pohvalo omenimo vsaj nekaj pravih, ki so poslali svoj prispevek vkljub temu, da so sami zelo siromašni in po krizi prav hudo prizadeti: Sv. Jurij pod Kumom, Velike Poljane, Mrtvarjevi pri Dobrovniku, Cirkovce pri Pragerskem, Dolnja Topla reber, Pameče pri Slovenjgradcu, Gomilice, Puconci, Veliki Gaber

KING KONG

ŽARNICE

slabše kakovosti tudi podarjene ne sprejmite!

Prvorazredna 25-wattna Tunguram žarnica stane Din 18.— in v enem letu porabljeni električni tok Din 150.—. Vi izdaste torej za razsvetljavo letno 168 dinarjev.

Žarnica slabše kakovosti porabi za isto količino svetlobe znatno več toka. Če pri 20-odstotni razliki morate plačati za tok letno Din 180.—.

Vi torej nadoplacate pri vsaki poedini žarnici slabše kakovosti Din 12.— tudi takrat, če iste ne le kupite »poceni«, marveč celo tedaj, ako jo dobite zastoj! V Vašem gospodinjstvu pa gori 5 do 10 žarnic!

Kdor pravilno šteti, kupuje samo prvorazredno svetlobno žarnico, za katero skrajno ekonomičnost jamči svetovna znanca.

In ta svetovna znamka je

In drugi. Ta imena pričajo o tem, da je največ pripravljeno, pomagati trpečemu rojaku, prav po hišah, po katerih samih ni blagostanje doma.

Kazen direktno od šol je trboveljska občina v zvezi s to zbirko prejela še naslednje darove: od uprave »Jutra« 73 Din, od učenca III. r. osnovne šole Emila Križaja pri Sv. Lenartu pri Vel. Nedelji 17 Din (prav tako po upravi »Jutra«, od g. Koebeke v Ljubljani 200 Din (po upravi »Slovenskega Narodca«), od novinarskega omizja z g. Gregorijem na izletu v Slov. goricah 194 Din (prav tako po upravi »Slovenskega Narodca«), od pevskega in tamburaškega društva »Danica« v Mariboru (finančna kontrola) po 300 Din.

Ker velja kosilo v otroški kuhinji 2 Din za osebo, pomeni torej da bo za vsoto, ki so jo doslej zbrali šolarčki po šolah, lahko izdanih po kuhinjah nad 13.000 kosil najbolj bednim rudarskim otrokom. V Trbovljah, Hrastniku in Zagorju se računa, da je 4000 otrok, ki so potrebni prehrane na javne stroške. Potem takem bo zbirka lahko nudila vsakemu stradalčemu otroku v revirjih vsaj po trikrat skromen topel obed. To je komaj kaplica v morje, toda če bi bilo toliko srca in toliko dejanske ljubezni kakor v teh šolarčkih tudi v velikih ljudeh, bi se dalo odpraviti tudi morje bede in pomanjkanja, ki je s krizo zalilo črne doline.

Danes
TOM MIX
v senzacionalnem veličastju
Strašna zapreka
Napeti boj!
Senzacija nad senzacijo.
ZVOČNI KINO DVOR
Tel. 27-30
Predstave ob 3., 5., 7. in 9. sveder
Cene 2, 4, 6 in 8 Din.

Tragična smrt očeta pod hodom

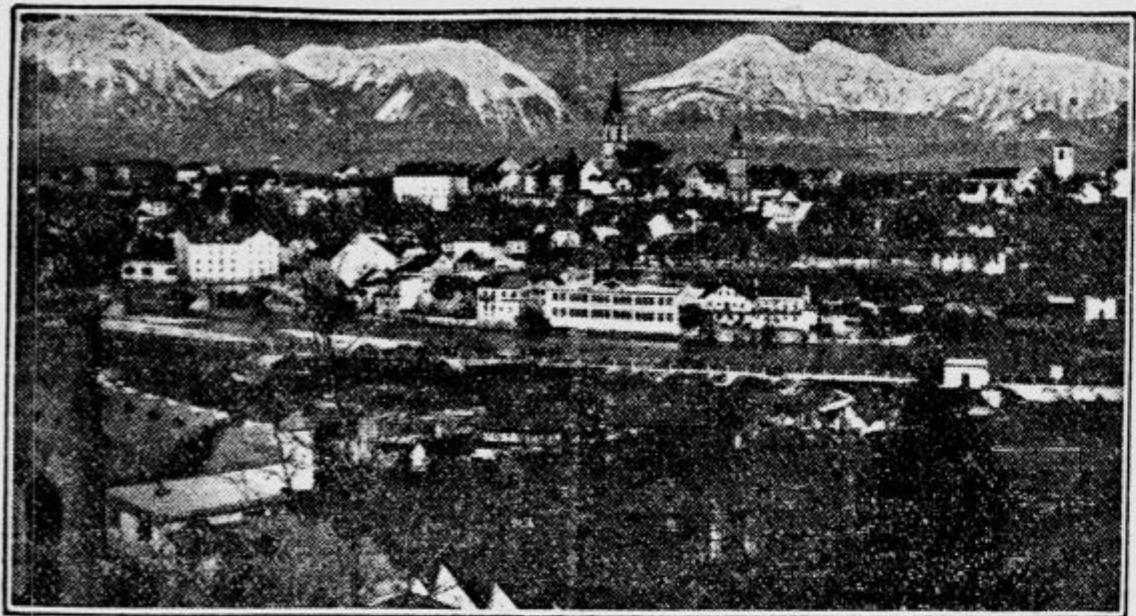
Kamnik, 10. februarja. V četrtak so v Podgorju spravljali les iz gozda. Na spolzkih poledelih tleh se je hlaadno zasakal in zadel od strani neko 20letno mladenko ter ji nevarno poškodoval nogo.

V petek zvečer pa se je pri prekladanju hlovov na kamniškem kolodvoru smrtno ponesrečil posestnik Franc Berlec iz Duplice. Ze dolgo vrsto let je vozil iz kamniškega kolodvora bukov les v tovarno po hišta Remec in Co na Duplico. V petek je izpred svoje hiše opazil, da tovarni vlak pelje v Kamnik več vagonov bukovih hlovov za tovarno. Takoj je napregel in so odpeljal v Kamnik, da še pred nočjo carikal ali dvakrat pripelje na tovarniško skladišče par bukovih hlovov. Ko so na kolodvoru razkladali hlove iz vagona, da jih naložijo na voz, mu je po nesreči izpodneslo cepin in hlov se je z vso težo zavalil nanj in ga težko poškodoval. Odvedli so ga k zdravniku, nato pa so ga z avtomobilom odpeljali v Ljubljano v bolnišnico. Med potjo so na Duplici ustavili avto in ponesrečen Franc Berlec je pred svojo hišo napravil oporoko in se poslovil od družine. Med prevozom v Ljubljano je nato umrl. Bil je izredno marljiv mož in dober oče. Zapušta 5 otrok.

Ali si že član „Vodnikove družbe“?

Danes premiera filma
Greh gospe Claudet
Ljubezen in življenje mlada, lepe žene.
ZVOČNI KINO IDEAL
Predstave ob 3., 5., 7. in 9.1/2 uri
Cene 4, 6 in 8 Din.

Tujskoprometno delo v kranjskem srezu

V Gorenjsko oziram se skalnate stran, Triglava blešče se vrhovi.

Osemle dravke banovine od Planine do Maribora in Murske Sobotice, od Kolpe do Mežice je zanimivo in lepo. Z naravnimi krasotami posebno obilno darjen je predel tam od skrajnega Motnika in starih, strmih Trojan pa do savskih Medvod pod Šumarno goro, obmejnih Zirov ob koncu Poljanske in ljubke Sorice ob koncu Selške doline. Na severu in na zapadu stoji množična gorska strma Kamniško-savinjskih planin, Karavank in Julijskih Alp z nebotičnimi, v dalje kraljujočim Triglavom. Del tega lepega pokrajinskega predela je kranjski srez. Naravne krasote vabijo tedaj z neodoljivo silo v to ozemlje, ki ga odvijajo bistre vode, krase zanimive doline in obširni zeleni gozdovi. Nad temi se sklanja kakor v varstvo trdne pregrade nebotičnih vrhov, vedno mlakavih, pa če so odeti v letno svitlo ali v zimsko snežno, ki kipi ob jasnih večerih v čarobnem šarenju zahajajočega solca.

Ker pa so za razvoj tujškega prometa potrebne poleg naravnih krasot tudi razne umetne naprave: dobre komunikacije, modernih hoteli in gostilne, električna razsvetljava, prilika za kopanje, razno razvedrilno in propagandno, pogledno, kaj se je v tem pogledu v preteklem letu izvršilo.

PRISPEVKE

Staroslovno mesto Kranj, postavljeno na petri akali pod planinami, je kot naravno središče Gorenjske kaj pripravno za razvoj tujškega prometa; posebno pa pride Kranj v poštev kot izhodišče za razne zanimive nizinske in gorske ture. V tem stremeljenju ga ni ne ovira razvijajoča se industrija, ker je po večini v Savini soseki pod mestom.

Kranj mora vršiti to nalogo, ker ima še sda polno pogorje za to, in sicer razen samoumevnih naprav, kakor elektrarne, razsvetljave, vodovod, lekarnarstva itd. tudi modernizirane hotela in dobre restavracije, dva sročna kina in tako naprej. Drevoreda in pota, ki so na njih razmeščene klopi s mizicami, je občina tudi v letu 1933. popravila in vzdrževala. Tujsko-prometno društvo pa je oskrbovalo razne kasi-potne napise.

Potem ko smo dobili za vzorno škropilje-nje ulice škropilni avto, je manjkalo še eno, to je kopalnica. Da se omogoči kopalni obrat vsaj v malem, je Tujsko-prometno društvo po pomladni izvršenem ogledu delo na to, da se popravi in opremlj s kablnimi staro kopalnico ob Savi. Delo same je izvršili ob sodelovanju občine G. Vrabe, pri čemer se je uporabili tudi mesec 3000 Din, nakazan od sreskega načelnika občine za izvršitev javnih del.

Da ste videli, kako živahno je bilo v preurejenem kopalnici! Ker pa to vendar ni v vsem zadovoljilo, so kopalci opetovano vpraševali, ali bo drugo leto gotovo novo kopalnico. Pa smo tolažili kopalce in samesga sebe, pri tem pa nadaljevali priprave. Pri sodelovanju vseh treh posebnih prostorov je bila naša sodba soglasna, da je prostor na vrhu dr. Suhadolnika nad Majčičevim kanalom naravnost idealen za to: sredina mesta, blizu postaje, s svetlo proti vetrovom, razgled. Tega naznanja je bil tudi strokovnjak inž. Bloudek.

Na sodelavni občinski seji je stavil sato Šupan G. Ciril Pirc predlog, da se kupi to zemljišče in najame posojilo 700.000 Din. Predlog je obveljal. Ko dobimo posojilo oblastveno odobritev in ga naprosimo denarni savod, četudi v etapah, realizira, so možno začeti delo, kajti prvi načrti arhitekta Zupana so že gotovi in jih je kopalniški odel dobil. Da se bo moglo novo kopalnico ob koncu junija ali sredi julija otvoriti, je potrebno seveda, da se vse nadalnje delo brez zamude izvrši. Da bo Kranj s kopalnicami ogromno pridobil kot letovišče in kot letoviščno in planinsko izhodišče, ni treba poudarjati. Tujsko-prometno društvo pa bo po vsej možnosti delati skupno s občino še večje propagando, ki pa se je vršila v preteklem letu: z nadaljevanjem razpisovanja brošure »Kranje in s raznimi članki in noticami.

Pa pohitimo ob romantičnih bregovih Kokre skozi bele vasi in temne gozdove dalje in se ustavimo ob vznožju Zepate in Storičiča v idilično ležečem

PREDDVORU

Po anketi, ki jo je sklicalo sresko načelstvo že septembra l. 1932., se je ustanovilo Tujsko-prometno društvo. V Predvoru pa se morata zgraditi, da bodo prišli krasna narava in obstoječi vzorni hoteli do polne izrabe, vodovod in javno kopalnico. Vse v tem pravcu storjeno delo bodo morali kranjski činitelji (Tujsko-prometno društvo, občina, šola) smotno nadaljevati. Organizirati bo treba v letu 1934. tudi boljše informativno službo za turce, in sicer ob postavljenju avtobusa na banovinski cesti. V tem zmislu je tudi že obveljalo sresko načelstvo predvorsko Tujsko-prometno društvo in občino, ki jima načeljujeta Joci Peter in Markič Peter.

Naj nas popelje avto dalje k tujsko-prometnim interesom

NA JEZERSKO.

Naša vožnja gre po krasni soteski reke Kokre, ki se njen sum spaja s sapami gor-ni nad prislono Kočno in vitičim Grin-tavcem. Po premaganju serpentin smo vrhu klanca, na Jezerskem. Tukaj je v le-

pa je bilo poskrbljeno le v naravni strugi trziške Bistrice. Preostaja naprava rednega mrzlega kopalnišča, s čimer se bo treba novi občinski upravi resno pečati do izvršitve. Nedvomno ima Tržič s svojo za-nimivo lego med gorami pod Sv. Ano (tudi letovišče) in Ljubljano priložnost v tuj-sko-prometnem razvoju. Primerni hoteli in restavracije (Lončar, Pošta) obstojijo že zdaj.

Tujsko-prometni odel je bil ustanovljen pri Sv. Joštu, za bližnjo Selško dolino pa Tujsko-prometno društvo; Cerkije stremi po priznanju kot letovišče.

Kot veliko propagandno delo kranjskega tujškega prometnega društva je smatrali napravo krasnega reliefa Kranja z okolico, ki ga je izvršil znani Ivan Selan. Ta relief je bil tudi razstavljen na pomladnem velesreju in je vzbujal občudo-vanje vseh obiskovalcev. Tudi drugi kraji, kakor Tržič, Sv. Ana, Predvor, so skrbeli za primerno propagando in ima mesto Tržič svoj tozadevni material razložen na stalni tujsko-prometni razstavi v Ljubljani.

V minilem letu so se v kranjskem srezu tudi izboljšale posamezne ceste in ustvarile nove avtobusne proge. Električno omrežje pa je tako razširjeno, da ima skoro že vsak kraj električno razsvetlavo.

Vse dosedanje tujsko-prometno delo bo treba smotno in trajno nadaljevati. Da se doseže čim večji uspeh, je potrebno tudi nadaljnje strošno sodelovanje vseh poklicnih činiteljev: občin, tujsko-prometnih društev, sreskega načelnika, sreskega cestnega odbora ob sodelovanju banke uprave in Zveze za tujski promet. V času, ko so od-povedali drugi viri dohodkov, je z vsemi močmi stremeli za tem, da se ti vsaj delno nadomestijo s tujskim prometom.

Naj bi tedaj bilo tekoče leto tudi v tuj-sko-prometnem oziru čim bolj uspešno za naše kraje. tako da pride do popolne velja-ve gorenjskega popevka:

Na Gorenjskem je fletno,
so visoke gore,
pa so bistri studenci,
pa so bele ceste.

Dr. Fran Ogrin.

V ostrih zimskih dnevih in pri sportu

NIVEA-CREME ali NIVEA OLJE

Nadgrnite si lice in roke, preden se podaste na prosto z Nivea-cremo ali Nivea-oljem. Oba ščitita Vašo kožo pred neugodnimi vremenskimi vplivi, tako da ostane gladka, sveža in prožna in pospešujeta ozdrav-ljenje razpocenih in vnetih mest. Pronicujeta globoko v tkivo, ojačujeta ga, da postane odporno. Med sredstvi za nego kože na vsem svetu vabujeta edino Nivea-crema in Nivea-olje kožni maščobi so-rodni eucerin, na katerem temelji njih edinstveni, dobrodelni učinek.

Poklici za slepe

Slepi se morejo z uspehom udeleževati v številnih rokodelskih in inteligenčnih poklicih

Mladinski pevski zbor v zavodu za slepe s upravnikom Janežičem in povodilco Vrhunčevom

Večkrat čitamo v časopisnih vestih o veliki uspehi, ki so jih dosegli slepi v nekaterih poklicih. Včasih so te vesti malo pretirane, večkrat pa so resnične. Gotovo je pretirano, če trdimo, da se more slepi udeleževati v vsakem poklicu. Še bolj ne-umestna je pa trditev, da je slepi sploh nezmožni za vsak poklic. Vprašanje je te-daj, v katerih poklicih bi se slepi najlaže in tudi najuspešneje udeleževali.

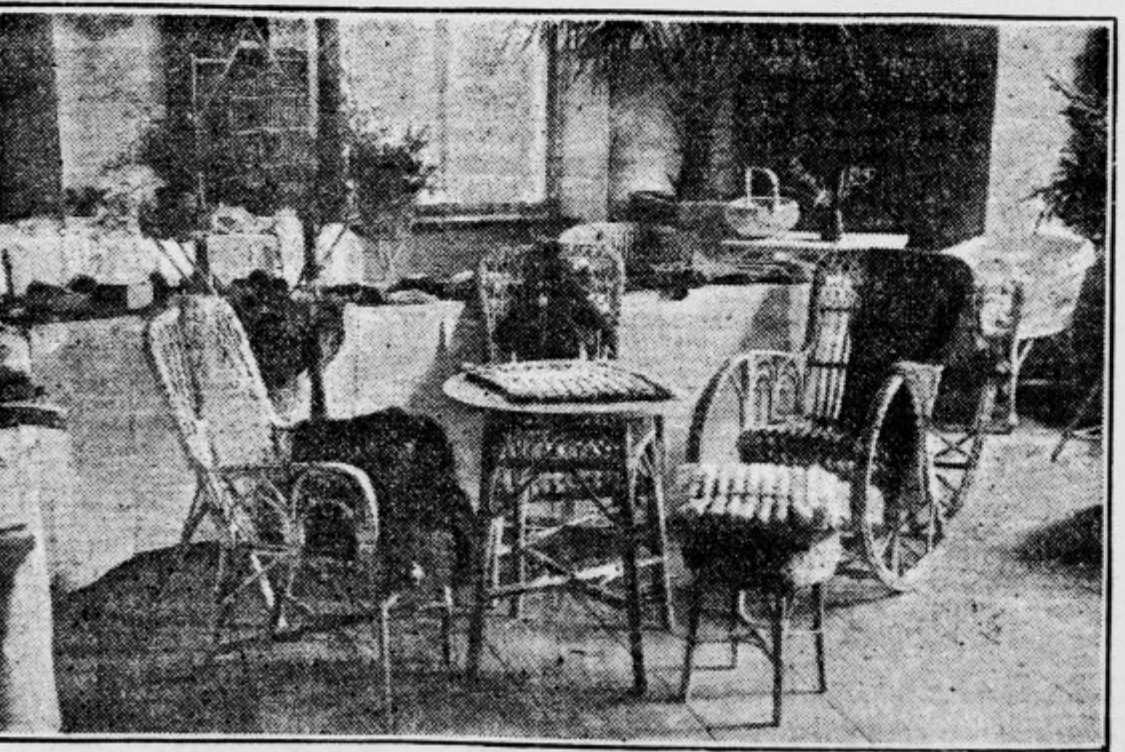
Leta 1915. je prišel časopis »Blinden-welt« zanimivo statistiko o udeleževanju v poklicih enega dela nemških slepih. Celotne statistike za vso Nemčijo namreč še ni. Naštel je 857 obrtnikov, 5 pisateljev, 3 govornike, 3 pridigarje, 10 učiteljev v raz-nih strokah, 4 docente, 5 dijakov in še o-10 pisnega učitelja.

Preden preidemo na razmotrivanje, ka-teri poklici bi bili najbolj prikladni za slepe, je treba razdeliti te v dve kategoriji. In sicer slepe, ki so oslepelile šele v svojem poklicu, in na slepe, ki so se pričeli pripravljati na poklic, ko so že bili slepi. V mar-skaterih poklicih opravljajo slepi, ki so oslepelili že v poklicu, večkrat svoj poklic

kar naprej, če ni tak, da hročevo zahteva vid kot prvenstveni del pri opravljanju po-klica (na primer voznik, prometnik, so-tograf, mornar, vojak itd.).

Znano je, da je John Milton (1608. do 1674.), angleški pesnik in politik, spisal mnogo svojih znamenitih del šele po svoji oslepelosti. Ustanovitelj prve šole za slepe v Liverpoolu Edward Rushton je oslepel že s 19. letom svoje starosti, a je navzlic temu postal znameniti mož. Avtor knjige »Zmaga nad oslepelostjo« sir Artur Pearson, znameniti delavec na poprišču slep-stva na Angleškem, je tudi oslepel v po-majstih letih.

Imamo pa tudi take, ki so bili že od rojstva slepi ali so oslepelili v zelo zgodni mladosti, a so se navzlic temu povzpeli na prav odlična mesta v človeški družbi. Znameniti matematik univerze v Cam-bridgeu Nicholas Saunderson (1682-1739) je oslepel že v zelo zgodni mladosti. Prav tako pesnika in pisatelja Oskar Baum iz Prage in Oto Rennefeldt iz Berlina. Tudi pri nas so znani slepi guslarji, ki so tako

Košarski izdelki in ročna dela slepih gojencev in gojenk zavoda za slepe deca v Kočevju. Garniture in izdelke so napravili slepi popolnoma samostojno

povadnih našo jugoslovansko narodno pesem.

Slepe dobimo v mnogih poklicih, kjer se zelo uspešno udeležujejo. S tem pa ni rečeno, da so za slepe vsi poklici dostopni. Nasprotno, slepi morajo izbirati dostopne, ki so jim še najbolj prikladni. Med take poklice bi lahko uvrstili maserje, telefoniste, glasbenike, košarske, pletarske, pletilske in vrvarstvo obrt in krtačarstvo. Za ženske so tudi prikladna razna ročna dela. Pri vsem tem pa moramo slepemu iz-birati poklice po njegovih individualnih zmožnostih. Pogrešeno je namreč mislje-nje, da je vsak slepi za glasbo nekako ro-jen in da ga prav slepota zanj še po-sebno vposablja. Za glasbo je sposoben samo oni slepi, ki je istčasno tudi glasbe-no nadarjen. V glasbo ne bomo silili slepih, ki nimajo prav nikakega poslušaja.

Svoječasno je bilo zelo razširjeno mne-nje, da so slepi še najbolj prikladni za in-teligenčne poklice in da jih je treba šolati. To mnenje je bilo prav tako napačno ka-kor ono, ki je odrekalo slepemu zaradi njegove napake vsako izobrazbo. Slepi je prav tako sposoben za študij kakor videči, če je nadarjen. Mora pa imeti poleg tega še prav dober spomin in veliko voljo do učenja. Kakor smo že navedli, so se slepi prav dobro obnesli kot učitelji, juristi, du-

Pismo iz Amerike

Cleveland, Ohio.

Najvažnejše dejstvo Zedinjenih držav se da opisati z nekaj besedami: razrastle so se s preveč blazno naglico, in tej svoji na-glici plačujejo zdaj svoj tribut.

Do leta 1929. so bili Američani v strogo materialnem smislu besede neizmerno sre-čni. Dežela je bila bogata in noben zunanji sovražnik ni ogrožal njenega mira. Narodno bogastvo se je izkoristilo za blazno na-glico, ne da bi se pomislilo na morebitne potrebe bodočih generacij. Trgovina je uspevala in procvitala, kakaj visok pri-rastek prebivalstva je jamčil za uspeh vsakega podjetja.

Splošno se sodi, da je svetovna vojna zbudila Američane iz njihove srečne uto-pije, čemur pa ni tako. Sodelovanje Ameri-čanov v svetovni vojni je trajalo baš dovolj dolgo, da je porušilo njih iluzije o Evropi, ne pa iluzije o njih samih.

Mirovne pogodbe in splošna zmeda, ki je nastala v Evropi po svetovni vojni, so odprle Američanom oči, toda ne vsem, mar-več samo plemeniti številu izvoljenih, pri katerih se je pričel čedalje močnejše uve-ljavljati nazor superiornosti, ki se je poka-zala s tem, da so Zedinjene države odkli-nile svoj vstop v Zvezo narodov. Dočim so se v ostalem svetu razmere slabšale iz dne-va v dan, so Američani hvalili Boga, da niso »takšni, kakršni so drugi narodi«, ki hočejo iz tega ali onega vzroka živeti v večni revščini.

Toda dejstvo je, da celo v zlatem deset-letju 1918-1928 ameriška prosperiteta ni bila tako velika, kakor se je splošno sodilo. Naravno, čežela se je zdelo na prvi pogled bogata v primeru s obubožano Evropo. To-da ameriško kmetijstvo je bilo v tem de-setletju vse prej kakor cvetoče; rudarski industriji je skrajno slaba predla, ker je imela hudo tekmovalko v oljni industriji ter v industriji elektrike; železnice so bile do vrstu zadolžene in tekstilna industrija je čedalje bolj pešala.

V svojem prirodnem optimizmu so Ame-ričani v tem razdobju niso brigali za manj-še, manj važne podrobnosti. Stvar, o kateri so tedaj Američani mislili, je bila 15 do-larska dnevna plača in petnajst milijonov avtomobilov, ki so drveli po ameriških cestah.

Toda vojna in rapiden razvoj industrije ter tehnike sta povzročila popoln prevrat v ekonomski strukturi Zedinjenih držav, ne pa v mentaliteti njihovega ljudstva. Ame-rika je postala narod upnikov, njena men-talitet pa je ostala mentaliteta naroda-dolžnika iz devetnajstega stoletja.

Da se kolese vsega obrata ne ustavi, bi bilo potrebno, vzdržati visoke mezde in se zadovoljiti z manjšimi dobički. A namesto tega so si ameriški kapitalisti prizadevali, da obdrže nizke mezde in visoke profite.

Da je dobrota res sirota — je pokazala »ruska« razprava v Beogradu

Beograd, 9. februarja.

V isti dvorani beogradskega sodišča in na isti klopi, kjer so se nekaj tednov gnetli obtoženi odvetnik dr. Petrovič in njegovi tovariši, sedi sedaj ruski odvetnik Nikolaj Brojakovski, obtožen zaradi oduševstva. Ta odvetnik — če je to v resnici — je dajal svojim rojakom manjša posojila ter zahteval ogromne obresti, ki jih je, če ni šlo drugače, izsiljeval tudi z grožnjami in sleparijami. Med njegovimi žrtvami je tudi nekaj srbskih sosedov in znancev.

Revija številnih oškodovancev in prič je zelo zanimiva. Priča Boris Toloknov je rodom iz Moskve, po poklicu pa sedaj čev-ljar. Od svojega rokaja si je izposodil 250 Din, plačeval pa mu je mesečno, dokler ni vrnil posojila, po 50 Din za obresti. Sod-nik je skušal dognati, če je tistih 50 Din sploh smatral za obresti in če je bil zado-vljen s takimi pogoji, ko je vzel posojilo.

— To ne interesira me, znat. Nu, ja ga ne tužim.

Tudi več drugih oškodovancev rojakov ga ne toži. Eden od njih, Leonid Petrov, ki je kuhar v »Ruski Liri«, je pripovedo-val:

— Ja plačil 260 Din interesa mesečno za svaku hiljadu. Po tisočak si je nekajkrat izposodil, plačeval je za obresti mesečno najprej 200, potem pa po 260 Din, naposled pa še to ni bilo dovolj in je moral podpi-sovati tudi menice na veliko večje zneske, kakor je bilo posojilo. Pri tretji menici pa ga je Brojakovski silil, naj podpiše ljudi, ki jih sploh ni. To je najina prijateljska menica, mu je dejal. To je samo za mene Podpišite, kogar hočete.

— Ja nje mog plačil, pravi Leonid ter dostavlja, kako ga je hotel odvetnik to-žiti zaradi ponarejanja Nekega dne je do-bil Leonid anonimno grozljivo pismo. — Neznam raskazat pa srbski — — Dobro, pa govorite ruski.

In Leonid je pripovedoval najprej po ruski, potem pa spet, kakor zna. »pa serb-ske, kako ga je oderuh nagnal v velik strah. Kazal mu je časopise, v katerih so bile objavljene stroge obsodbe ljudi, ki so ponaredili kak podpis. Prestrašenega dolž-nika, ki se je bal, da bo izrazil proti nje-mu one »prijateljske menice«, je spravil tako daleč, da mu je res vrnil ves dolg z

hovniki, govorniki in glasbeniki. Tudi pi-satelje in pesnike imamo med njimi. Ne-kateri izmed teh so delovali popolnoma samostojno, drugi so pa imeli kot pomoč-nike videče. Prav uspešno delujejo kot pomočnice slepih njihove žene.

Tudi v naši državi imamo slepe učitelje glasbe in osnovno-šolske učitelje na zavodih za slepe, ki prav uspešno deluje-jo.

V naši banovini obstoja v banovinskem zavodu za slepe v Kočevju obrtna delav-nica za košarstvo in za prepletanje stolov. Deklice se v tem zavodu prav uspešno učijo ženskih ročnih del. Marsikateri gojenec, ki stopi iz tega zavoda, se more s svojim delom vsaj za silo preživljati. Zavod ima tudi precej dober mladinski zbor, ki je že večkrat nastopil v radiu, in citraški kvar-tet.

Patologija ameriške mase bi se mogla kvalificirati z infantilno boleznijo. Povprečni Američan je še nadalje živel svoje življenje v pravilni deželi otroških sanj. Bil je prepričan, da njegova dežela prosperira samo zaradi njegovih vrlin, dočim je pripi-soval vse nepravilne Evrope njenim grehom in se zibal v sladkih sanjah, da ne bosta v Ameriki nikoli nehala teči med in mleko.

Trditve, da so se vsi Američani zibali v teh iluzijskih sanjah, bi bila pogrešna in netočna. V tej deželi je bilo vedno gotovo število ljudi, ki so ostali skeptični kljub vsej prosperiteti in ki niso hoteli vhiteti kadilnice pred teletom super-industrije. Med temi je bilo tudi dokaj mladine, ki je pričela z novim duhom gledati na razvoj stvari. V deželi so se kolikor toliko raz-mahnile socialistične in komunistične ideje.

Ni dvoma, da je eno krilo ameriških in-telektualcev orientirano proti skrajni le-vici. Kakšen bo izid tega naziranja, je da-nes še nemogoče prorokovati, toda naj bo že kakorkoli, toliko je gotovo, da se je ameriški intelektualci zdrnil iz svoje le-targije in iz svoje duševne otopenosti.

Dočim so Zedinjene države v gotovih ozirih še zelo mlade, pa v drugih ozirih bo-lehajo na senilnosti. Ustava Zedinjenih držav je najstarejša na svetu, in njene dolo-be, stare nad dvesto let, so popolnoma za-starele in ne spadajo v današnji moderni svet. V kolikor se tiče socialne legiacije in zaštite delovnega ljudstva, so Zedinjene države dalec za evropskimi državami, ter bodo morale tozadevno pričeti tam, kjer je pričela Evropa pred petdesetimi leti.

Sicer pa kažejo vsa znamenja, da bo šel ta proces v Zedinjenih državah mnogo hi-treje naprej kakor drugod. Danes je jasno, da se bodo tudi v Ameriki razmere teme-ljito spremenile. Velika prosperiteta minu-lih desetletij je temeljila na produkciji ma-se, kakor tudi na naravnost blazni eksploa-taciji virov naravnega bogastva. Toda tudi temu se mora končno zaklicati: Stoj! Na-počli je čas, ko so si pričeli tudi Američani stiskati pasove in vlada bo morala — hoče, noče — uveljaviti mere in odredbe, katere je bila še davno prisiljena uveljaviti Evro-pa, če je hotela zaščititi obstoj svojih na-rodov.

Kljub toli naglašeni Hooverjevi in-dividualizmu, so Zedinjene države pod nje-govo administracijo krenile proti državne-mu socializmu. Vlada je posejevala denar železniškim družbam, ki niso v stanju, da bi ga vrnilo. Država živi danes na stotisoče ljudi, ki bi morali sicer stradati. Zedinje-nim državam se bliža doba zavarovalnine za brezposelne, starostne zavarovalnine in podobnih humanih ustanov.

Amerika preživlja danes perečo in bolečo, toda ne fatalno preizkušnjo. A. Šabec.

Foto vse ceneje!

C. R. film 6x9 cm, 8 posnetkov, uporabi rok do junija 1935 . . . Din 12.—
Gevaert Express film 4 1/2 x 6 cm, 8 posn., uporabi rok do julija 1934 . . . 10.—
1 tuc. Voigtlander Ilustra plošč 6 1/2 x 9 cm 10.—
1 tuc. Voigtlander Ilustra plošč 9 x 12 cm 20.—

Razvijanje vsakega filma 1 Din. Kopija 4 1/2 x 6 cm Din -75, Kopija 6 x 9 cm 1 Din

DROGERIJA GREGORIČ

dr. z o. z.

LJUBLJANA, Prešernova ul. 5.

1612

NA PUSTNI TOREK
V NARODNEM DOMU

Velika maškarada

LJUBLJANSKEGA SOKOLA

enostavno deliti zastoj. Zadeva ni niti tako smešna, če pomislimo, da gori v vsaki gospodinjstvu 5 do 10 faric. Vsako si more torej sam izračunati, koliko denarja izda zaradi faric slabše kakovosti, ne da bi imel od tega najmanjšo korist.

• Lastno stanovanje lahko kupite v poslastini v stanovanjski hiši! Ponudbo sprejema »Stavbna zadruga«, Ljubljana, poštni predal 307.

• Za zdravljenje vseh vrst ran, krast, lišajev, čirov in ostalih kožnih bolezni in poškodovanj priporočajo številni zdravilni PITONIN, ki preprečuje infekcijo, ustavlja krvavenje in zelo hitro celi rane. Steklenica 20 Din v lekarnah, s poštnim poštom 50 Din. Poštno kopijo št. 14, pošlje brezplačno: Fiton, dr. s. o. j. Zagreb 1-78.

• »Ljudska samopomoč« v Mariboru. Grajski trg 7-1, reg. pomožna blagajna, opozarja cenj. čitatelja na današnji oglaš.

• Obledele oblike barva v različnih barvah in pislih, tovarna JOS REICH

FOTOAMATERJI!

Gevaert film 6/9, posnetkov 8

Din 12.—

Razvijanje filma . . . Din 1.—

Kopija 6/9 Din 1.—

Drogerija Kanc

v nebotičniku in Zidovski ul. 1

VELIKA IZBERA

fotoparatorov in povečevalcev.

Iz Ljubljane

— Srbski književnik v Ljubljani. Včeraj se je pripeljal iz Pariza v Ljubljano znani srbski književnik g. Rade Dracina, ki se je mudil v francoski prestolnici šest mesecev kot posebni dopisnik »Pravde«. G. Dracina se vrača v Beograd, a se je ustavil na tem potovanju nekaj dni v našem mestu, kjer namerava — kakor poznaše — v Zagrebu in Beogradu — imeti prihodnje dni predavanje o francoski moderni umetnosti in dekadenci, o meščanski vojni zadnjega časa v Parizu, o izkoriščanju položaja po apah in o splošnem preokretu materialnih in duhovnih vrednot v svetu. Dan in kraj aktualnega predavanja bo naknadno objavljen v listih.

ZVOCNI KINO »SOKOLSKI DOM«
V SISKI. — Telefon 33-87

Gustav Fröhlich
in Nora Gregor

v filmu razkošja in lepote

SEN VSAKE ŽENE

Otto Walburg, Peter Lorre

Režija: Geza Bolvary

Predstave: v nedeljo ob 3., 5., 7., in 9., v ponedeljek ob 1/2, in 1/2, 1/2, 1/2.

Pridel: Pridel: »NA POLJU ČASTI«

— Vse prijatelje komorne glasbe opozarjamo na intimni koncert, ki se bo vršil v ponedeljek 12. t. m. v Hubadovi dvorani poslojca Glasbene Matice v Vegovi ulici Hubadova dvorana je jako primerna za koncerte intimnega značaja. Da se naše občinstvo živo zanima za komorne koncerte, je dokazal sijajni uspeh prvi intimni večer, ki se je vršil v drugi polovici meseca januarja. Tudi tokrat je na sporedu klasična glasba, zastopana sta Mozart, kakor tudi slavni Rus Rimski-Korsakov Kvintet: flavta, klarinet, fagot, rog in klavir bo izvajal deli omenjenih dveh glasbenih velikinov. Za sedeže je enotna cena 10 Din in ker so numerirani, prosimo p. n. občinstvo, da si vsakdo po prosti volji izbere sedež v Matični knjigarni Stojšiča so pa po 5 Din. Začetek točno ob 20. konca ob 21. Ponovno vabilno vse prijatelje komorne glasbe.

Velika maškarada

Ljubljanskega Sokola

PUSTNI TOREK. NARODNI DOM

— Tretja javna produkcija gojencev državnega konservatorija v Ljubljani ima značaj simfoničnega koncerta. Na sporedu so dela ruskih skladateljev: Ljadova, Borodina, Rimski-Korsakova in Čajkovskega. Spored izvaja združen orkester drž. konservatorija in orkestralnega društva Glasbene Matice. — Posamezne točke dirigira prof. L. M. Škerjanc in gojenci njegove dirigentske šole: Ferdo Juvanc, ml. Prevorsek Uroš, Müller Gustav. Produkcija se bo vršila v ponedeljek 19. t. m. ob 20. v veliki unilonski dvorani.

— Srebrno poroko obhajata danes v krogu svoje družine g. Silvester Smerekar, orožniški stražnjošter v pokoj in njegova verna družica ga Kristina rojena Pintarjeva. Še na mnoga leta!

— Velikodušen dar. Senat kraljevine Jugoslavije je po svojem predsedniku poklonil mestnemu županstvu za Ljubljanske ubohe 10.000 Din g župan se je v imenu ljubljanskih siromakov g. predsedniku najpristneje zahvalil.

— Baritonist Boris Popov, bivši član slovenske opere, dalje član Opere Comique v Parizu in gost »Scale« v Milanu priredi.

Pustni korzo

fantov šentpeterske fare

pustni torek 13. februarja 1934.

v vseh prostorih na Taboru.

v petek 10. t. m. ob 20. v Filharmonični dvorani samostojni koncert, na katerem bo pel razne arije in pesmi ruskih avtorjev Popov je znač kot pevec najodličnejši kvalit, zato bo vzbudil njegov koncert brez dvoma veliko zanimanje. Predprodaja vstopnic v knjigarni Glasbene Matice.

— Predavanje. V ponedeljek 12. t. m. ob pol 21. bo predaval v fotografski predavalnici Gregoričeve drogerije, Prešerno va ulica 5-1 (vhod skozi vežo) g. Krunoslav Muč iz Zakraha o portretu. Predavanje bo spremljalo 40 lastnih diapozitivov Brez plačila vstopnice v Gregoričevi drogeriji.

— Lutkovne gledališče na Taboru upri sori danes ob pol 16. čarobno dramo v 4 dejanjih z eno izpremembo »Kazalica, lo tosov svet, ali Jurček v Egiptu. Po ogrom nem delu sodeb bo ta dosežal edinstven prireditev te vrste, kajti domači strokovnjaki so vložili v to izro obilo truda, da prikazuje obiskovalcem staro življenje ob reki Nilu za časa vladanja faraonov. Na stopajo tudi opice, velblodi in krokodili. Se nerlja je prvovrstna. Prav tako kostumi. K obilni udeležbi vabilno. Cene znižane.

— Srednješolska organizacija »Zara na državni klasični gimnaziji bo prosila vila obletnice sv. Save in petletnice dru štenega obstoja s slavnostno akademijo s plesom, ki bo danes 11. t. m. v dvorani Trgovskega doma pod pokroviteljstvom g bana dr. Draga Maruška in častnega damskega komiteja. Začetek akademije točno ob 17. konca ob 24. Ronny.

— Preprodavci (Ke!) Danes bo v dru štenji čitalnici predaval g. prof. dr. Ernest Turk o temi: Diplomatična akcija za pri znanje Jurčevljeve in Londonaki pakt. Udeležba za vse člane strogo obvezna! Vabilni člani »S. O. P.« Pridetek točno ob pol 10.

— Ali že veste, da se bo v Blitnem kinu matic predvajala danes ob 11. popo dne Ljubka filmska opereta »Ljubzen in povelje«. ZKD nam je za prednost poskr bevalo malo zabave. Komur je do smeha in zabave, naj pride.

— »King-Kong« je filmsko delo, ki sa služi glede na vsebino kakor na tehni ko svo pozornost. Dejanje filma je vsakor napeto. V tem filmu nastopajo prelopot ne živali v boju s človekom. Snov je vzeta po senzacionalnem delu Edgarka Wallacea.

— Prvi ruski originalni večerfilm pride v kratkem v Ljubljano. To bo prvo veliko delo rusko filmske industrije, ki je vzbudila v svetu veliko zanimanje.

— Vajenski dom priredi pod okriljem ZKD danes ob 9.30 predavanje s. narodne zasluge dr. Rapeta o aviatiki kot mo dernem prometnem sredstvu.

— Dvorska knjižnica na Borštnikovem trgu je odprta vsak delavnik od 17. do 19. ure. Izposojevalna skrajna nizka.

— Hipoteke v januarju. Pri ljubljanskem sreskem sodišču je bilo januarja 1934 zaznamovanih na 51 posestevh za 1 milijon 202.741 Din hipoteknih posojil. Na sproti lansnemu letu so hipoteke precej padle. Lani januarja je bilo na 56 nepremičninah vknjiženo za 6.156.704 Din posojil. Letos januarja je znašala najvišja hi poteka 360.000, a lani januarja 1.400.000 Din.

— Velika maškarada Ljubljanskega Sokola na pustni torek ob 20. obeta ako so dimo po pripravah, biti lep zaključek pred pustnega veselja. Pripuščene bodo vse to stojne maske. Vstopnice se bodo dobivale od nedelje dalje v društveni pisarni v Narodnem domu (vhod s Bleiweisove ceste).

— Tečaj za izboljšanje pojava se vrši ob lepi udeležbi mladine trikrat na te den in to: vsak ponedeljek, petek in soboto ob pol 19. na Bleiweisovi c. 21. Napredek je že viden in zadovoljiv. Izražena pa je bila od nekaterih staršev želja, da bi se pouk vršil popoldne, namesto v večernih urah. Zatorej se vabilni vsi starši onih učencev, ki tečaj že obiskujejo, kakor tudi onih, ki jih žele v tečaj še prijaviti. Zamudili zaenkrat se ne bodo nič. Enako pripravljamo da se sestanka udeležijo tudi odrasli, ki so prikrasjeni na posluhu in bi morda želeli poseben tečaj. Sestanek bo v sredo ob pol 20 na Bleiweisovi cesti 21. — Pridite zanesljivo!

Na pepelnico sredo slanikova pojedina v restavraciji Zvezda

— Otroški ringaraja, ti paradiž otroški, nedolžno veselje mladih src, dolgo pričakovani dan, tu si Popolne nam odpreš duri, da bomo rajali v prelepi dvorani Unionsa. Takoj po 15. se lahko pridemo. Kajne, saj je veseno, če ne kot maske. Obleke alima, samo nedeljske. Prinesemo pa s seboj veselje in dobro voljo. Pridemo val. Atena.

— Koliko časa so trajale pravde, Ljubljansko sresko sodišče je sestavilo po potrebi pregled o vseh tožbah, ki so bile lani vložene. Opominjalnih tožb je bilo 3610 ki so trajale največ 6 mesecev. Bakatelnih tožb je bilo 910, pri katerih je trajalo postopanje od 1 meseca do pol leta; samo 2 tožbi sta trajali nad 6 mesecev. Meničnih tožb je bilo vseh 347, trajajočih od 1 do 6 mesecev; samo 1 je trajala nad pol leta. Drugih večjih pravd je bilo na novo 4574. Nad 2 leti se trajajo 3 pravde, nad 1 leto do 2 let traja 25, nad 6 mesecev pa 195 pravd.

DR. V. SPORN
specialist za notranje bolezni
se je preselil
v »Vzajemno zavarovalnico«
Nasprotni glavnega kolodvora.
Tel. 34-87.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1 čas opazovanja, 2 stanje barometra, 3 temperatura, 4 relativna vlažnost, 5 smer in brzina vetra, 6 oblačnost, 7 padavine v mm, 8 vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo druge najnižjo temperaturo

10. februarja

Ljubljana 7, 776,2, -4,2, 87, NNE1, 2, —, —

Ljubljana 13, 774,0, 6,8, 64, SSW4, 0, —, —

Maribor 7, 775,2, -3,0, 90, mirno, 0, —, —

Zagreb 7, 774,7, -2,0, 80, SE1, 0, —, —

Beograd 7, 776,0, -3,0, 90, SE1, 0, —, —

Sarajevo 7, 780,6, -18,0, 90, mirno, 10, —, —

Skopje 7, 777,8, -2,0, 85, mirno, 0, —, —

Split 7, 776,0, 4,0, 55, mirno, 0, —, —

Kumbar 7, 774,5, 5,0, 50, ESE2, 0, —, —

Rab 7, 777,1, 4,0, 90, SSE1, 0, —, —

Temperatura: Ljubljana, —4,8; 7,8, —

Maribor 6,0, —4,0; Zagreb 8,0, —3,0; Beograd 5,0, —4,0; Sarajevo 3,0, —19,0; Skopje 9,0, —7,0; Split 12,0, 3,0; Kumbar —, 3,0; Rab —, 4,0.

Naravne obrambne sile

ust, t. j. sila, izločevine papir, zle ze sluznice, poleg drugih organov, uničujejo vse bakterije, ki ne sodijo v usta. One delujejo noč in dan. Za njih nemoteno delovanje pa je pred vsem potrebno zdravo zobno meso. Rabite tedaj Doramad zobno kremo! S svojimi čudovitimi žarki radija masira zobno meso in v njem krepi krvni obtok, kar povzroča hitrejši dotok zdravih rednih snovi. Na ta način ostane ustna votlina normalna, zobje pa zdravi ter dobe smešno belino. Dobite jo povsod!

— Danes popoldanski plesni tečaj s temado ob pol 4. do 8. v Jenkovi šoli, Kazina. V ponedeljek ob 20. začetniški tečaj za vse plesne. Novi člani se še sprejemajo. Posebne ure vsak dan.

— Nič ne jokaj, nič ne plakaj, če se slabo ti godi, pridi k nam na pustni toek, pa boš zdrav za leto dni. Delavska zbornica, Jazz The Prohibition, Društvo »Tabor«.

— V veliki dvorani Unionsa ob 14. bo danes otroški ringaraja. Vsak posestnik dobi številko, ki bo veljala kot število pri razpisnih dobilih. Za ribolov je nekatero lepih presenečenj. Program bo pester. Vabilno starše da privedejo deco maskirano ali civilno. TKD Atena.

Iz Celja

— Ljudske vseučilišne Jutri ob 20. bo predaval g. prof. Branko Rudolf iz Celja v risalnici deške meščanske šole ob predvajanju sklopičnih slik o razvojni teoriji — Darwinu in Lamarcku.

— Celjski očevek Zvezde Maistrovih borcov se namerava ustanoviti. V ta namen bo prihodnje nedelje 18. t. m. ob 10. dopolnje informativni sestanek v ročni šoli Narodnega doma v Celju. K udeležbi so vabiljeni iz Celja in okolice vsi, ki so v prvih mesecih našega narodnega osvobodjenja na bvišem Stajerskem ali Koroskem kot vojaki ali tudi sker bili pod vrhovno poveljstvom generala Maistra. Na sestanku se bodo sprejemale tudi nove prijave k vstopu v ZMB.

— Umri je v petek v Celju (Za Kreslo 3) 79 letni zasebnik Josip Antolčič — V celjski bolnišnici je v četrti smrti 18 letna posestnica oba bci Marija Potocnikova z Marje Reke pri št. Pavlu pri Preboldu, v petek pa 73 letna Ana Krajncova, žena upokojenega pismonoše in posestnika iz št. Jurija ob južni železnici.

— Javna mestna knjižnica je v januarju izposodila 3006 knjig.

VELIKA MASKERADA

Celjskega opeševalnega društva

Pustni torek 13. februarja 1934.

v Celjskem domu v Celju.

— Delna ukinitelj avtobusnega prometa. Mestno avtobusno podjetje v Celju je na proгах Celje-Kozje-Podaredu, Celje-Vrhnika in Celje-Mozirje zaradi nezadostne frekvence, na progi čez Kozje pa zaradi zasneženosti in poldnevne ceste, začelo ustavljati obrat in bo ob koncu zime predvidoma na teh proгах sopro nadaljevalo s obratom. Na progi Celje-Ladko pa bo s 16. t. m. avtobusni promet nastavljen, ker ban aprava ni podajala obrtnega dovoljenja za obratovanje na tej progi. Na vseh ostalih proгах vozijo mestni avtobusi redno po veljavnem voznem redu.

— Smučarska tekma šokolskega društva Celja, ki je bila določena na danec, je zaradi neugodnega vremena preložena na poznejši čas.

— Sleparski preprogarji. V sadnjem času se je pojavilo v Celju mnogo prodajalcev preprog, izmed katerih so nekateri izvršili več goljufij. Tako je prišel preprogar Sulejman S. iz Sarajeva te dni k nekemu višjemu uradniku in ga prošil, naj mu posodi 2000 Din, ki jih nujno potrebuje, ker mora takoj odgovoriti. Za denar je hotel uradniku zastaviti preprogo, o kateri je trdil, da je vredna 6000 Din. Ko preprogarju to ni uspelo, je ponudil uradniku preprogo v nakup. Zares sta se pobotala za 4000 Din, ki jih je uradnik takoj izplačal. Pozneje je uradnik ugotovil, da je kupljena preproga stara in vredna komaj 600 Din. Preprogar se je s denarjem odpeljal v Zagreb in ga tam zapravil. Na podlagi obvestila celjske policije ga je zagrebska policija kmalu izsledila in odpremila v Celje, kjer so ga izročili okrožnemu sodišču. Na isti način je neki drugi preprogar okrožni neko stranko v Storah, kateri je prodal 800 Din vredno preprogo za 6000 Din. Policija je temu preprogarju že na sledi. Zaradi teh goljufij se je celjska policija odločila, da bo proti preprogarjem najstrožje postopala.

— Kino Union. Danes ob 14.16, 14.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.30 in 20.30 zvočna opereta »Paprika« in dve zvočni predigri.

Iz Maribora

— Razveseljiv razmah JNS na Teznu. Pred dnevi je imela krajevna organizacija JNS na Teznu svoj letošnji občni zbor na katerem je po odobrenih poročilih strankinih funkcionarjev s predsednikom g. Francem Spesom ml. bilo sklenjeno, da se organizacija ne združi s pobeško organizacijo, temveč ostane še nadalje z ozirom na lokalne razmere in potrebe samostojna. Pri volitvah je bil izvoljen nov odbor s predsednikom g. Čelanom na čelu. Na prvi seji je bil izvoljen tudi poseben odevak za izradnjo železniškega postajališča na Teznu.

— Slovenska pesem na Lindski univerzi. V petek 16. t. m. ob 20. bomo imeli pri ložnost poslušati v dvorani Ljudske univerze na večeri slovenske pesmi dva odlična domača umetnika. koncertno pevko prof. Vico odlično Vedralovo in koncertno pevca g. A. Zivka. ki sta bila ob gozlenca ljubljanskega konservatorija in sta se doslej že močno uveljavila na naših koncertnih odrih.

Na klavirju tu bo spremljal prof. g. Lipovšek iz Ljubljane, ki bo zaigral tudi dve samostojni pianistični skladbi.

— Tatvina koleca. Inkasantu Francu Pohežinu je bilo ukradeni iz veže hiše številka 35 na Aleksandrovi cesti njegovo kolo z evidenčno številko 92.013, vredno 700 dinarjev.

Da!

— Službeni list banke uprave od 10. t. m. objavlja tarifo za pobiranje šilgovine in ostalih pristojbin za mere in drakocene ko vme. razne objave iz »Službenih avtorit« sporočila o nekaterih mednarodnih konvencijah.

— Razširjenje zračnega prometa. Letos se bo naš zračni promet precej razširil, ker se bo proga preko Ljubljane razširila na Avstrijo in Italijo. Kakor doslej bodo ostale zveze s Dunajem in s Prago preko Bratislave, ker je ta zveza že lani pokazala lepe uspehe. Aeroprot bo nabavil še eno letalo tipa »Spartan« iz angleške tovarne, ki pa bo deloma izdelano v naši državi. Novo letalo bo imelo 6 sedežev za potnike.

— Svetnik Anton Rebek t. Kakor smo že včeraj zabeležili v »Jutru«, je preminul v Trstu upokojeni svetnik g. Anton Rebek, oče našera univ. prof. dr. Marija ter inž. Konstantina Rebeka. Pokojnik je služboval dolgo vrsto let kot okrajni glavar v Sežani na Krasu, pozneje je bil pridružen namestništvu v Trstu, končno je bil v upravnih službah v Gorici. Bil je pravičen in objektivni, kot človek prijazen mož in tu di zaveden Slovan, zaradi česar je imel pred vsoj tudi neke sitnosti. Vsi, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v dobrem spominu. Preostali nam so žalje!

— Debeli ljudje dosežajo za vestno uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice izdatno izboljšanje črevesja brez vsakega napora.

— Oporoka velikega dobrotnika. Kakor znano, je nedavno umrl v Severni Ameriki Vaso Cuković, doma iz Risna, ki je že dolgo leta izdatno podpiral revno domačo občino in sploh vse revne prebivalce Boke Kotorske. Te dni so odprli njegovo oporoko o premoženju, ki se cení na več milijonov dolarjev. Svojim sorodnikom je pokojnik Cuković zapustil preko pol milijona dolarjev. Manjši del svojega premoženja je zapustil dobrotelnim ustanovam v Deweru v Severni Ameriki, vse ostalo pa je namenjeno socialnim ustanovam v Risnu in v Kotoru. Razdelitev velike zapuščine je poveril svojemu rojaku, ki je živel z njim v Ameriki, dolročil pa je, naj se čimprej sgradi dom za stare reveže, ki ne najdejo zavetja v že ustanovljenih socialnih ustanovah. Ko bodo v njegovi rojstni občini in v Boki ustanovljene vse potrebne socialne ustanove in ko bodo oskrbljeni vsi domači reveži, pa naj se z ostalimi denarjem podpirajo v drugih krajih ustanove, ki skrbijo za vzgojo siromašnih otrok.

— Med premetstivami v železniški službi je bil zadnjič napačno označen g. Janez Menec. On je namreč strojevodja osebnih in brzih vlakov in ne predurjak.

— Pojasnilo. Poročilo iz Dobove, ki je bilo 2 t. m. objavljeno pod naslovom »Konjska kupčija s ponarejenimi bankovci« pojasnjuje naslednje ugotovitve: Ivan Turšič z Rakeke je res kupil par konj bil iz Dobove s ponarejenimi tisočaki, ki mu jih je, kakor tudi drugim v okolici, dal nekaj dni poprej neki italijanski konjski trgovec iz Kilovč Turškiju pa se ni moglo niti izvedeti, da bi bili tisočaki ponarejeni. Ko pa je opazil, da ga je italijanski trgovec osleparil, je zadelo javil takoj orožnikom ter z njihovo pomočjo tudi dobil nazaj svoje konje. Njega torej ne zadeva nikaka osebna krivda.

SPORT

Naša smučarska reprezentanca in naši akademiki smučarji na Poljskem

Gorenjci so se tudi v inozemstvu postavili z državnim prvakom Heimom, ki je v slalomu zasedel prvo mesto

Lepi uspehi naših akademikov

Zakopane, 7. februarja. Po 24urni vožnji je prispela 13članska ekipa JZSS danes ob 1. ponoči v Zakopane. Kot se že pred, tudi po pot Zakopane ni napravila takega vtisa, kot se je pričakovalo. Temne meglice se razprostirajo nad dolino, iz katere ni mogoče videti sicer krasnih visokih hribov Tat. Sreča je prav malo, torej se bo tudi slovensko smučarsko tekmovalstvo v stilu običajnih velikih mednarodnih tekem, skorodno po kopnem. Kako težko je človeku pri sru, ko pride iz globoko zasneženih Gorenjci v tak slovit, po vsem svetu opazani kraj — Zakopane, ki pa so na žalost le pobebele s snegom. Toda kljub temu smo vsi dobre volje. Saj smo skoraj že navajeni takih snežnih razmer, če se vrše tovrstna mednarodna prvenstva. V Zakopanah je zbrana vsa elita poljske republike, ki prav tekmuje med seboj v smučarski modi — z razkošnimi Nijm in toliko do snega, kot je nam tekmovalcem.

Danes smo zopet napredili smučarji: slalomski so odinili pod vodstvom dr. Kmetice na progo, kjer se bo vršila tekma v smuku, ostali pa, ki smo določeni za stafeto, smo se šli razgibati ter si ogledati teren na dolgih tekmovalnih smučeh. Seveda so se končevali v prvih določili tekmovalci na posameznih progah. Ker se šteje vse discipline in končnemu rezultatu za slovensko prvenstvo, so se določili za vsako progo po štiri tekmovalci. Za smuk in slalom, ki se tudi skupno računata za kombinacijo, so bili določeni: Dečman Tone, Jakopič Albin, Praček Ciril in Heim Hubert. To je disciplina, od katere se Jugoslovanci največ nada, saj so zbrani na startu naši res najboljši. Za stafeto 5x10 km so določeni: Smolej, Janša, Šramelj, Zemva in Knap. Zdi se, da močni konkurenci Čehov in Poljakov ne bomo kos. Poljaki so letos v teklu zelo napredovali, da se jih čehi zelo boje. Mi smo torej skoraj že v naprej postavljeni na tretje mesto. Borili se pa bomo.

Za tek na 18 km, ki bo v soboto dopoldne, so določeni: Janša, Knap, Smolej, Jakopič, Šramelj, Zemva, Dečman, od katerih zadnji štiri tekmujejo tudi za kombinacijo. Pri tem tekmovalstvu se bodo skušali čehi revanširati Poljakom za velike poraze na čehskem državnem prvenstvu v Banjski Bistrici. Poljak Bronek Czech je po dolgi vrsti let zopet veliki favorit. Četom manjka laniški prvak Barton, ki si je zvil nogo ter je moral ostati doma.

V nedeljo popoldne bodo skoki, kjer startamo s 6 tekmovalci: Dečman, Palme, Šramelj, Istenič, Zemva in Jakopič. Prognoza glede skokov je zelo težka, čeprav so letos čehi zelo zaostali. Poljaki pa (St. Marusar) zelo napredovali. Naši skakalci bodo storili vse, da se uvrste med njimi. Saj je napredek tudi pri naših skakalcih velikanski. Skakalnice je lepo zgrajena, dopušča skoke do 65 m. Sedaj je pač v slabem stanju, ker že mesec dni ni novega snega.

Za ponedeljek je določena tekma na 50 km, na kateri bodo ob naših startali Janša, Smolej in Knap. To je druga disciplina, od katere smo upali lepe uspehe in ki nam bo mogoče prinesla dovolj točk za klasifikacijo v slovenskem prvenstvu. Mogoče polje še zemva Lovro, da kompletne predpisano število štirih tekmovalcev.

Iz celotnega programa in razporeda tekmovalcev se torej vidi, da smo letos zelo močno zastopani. Zaradi tega smo tudi do-
 kaj dobre volje. Saj smo prišli tekmovalci skoraj kompletni.

Ker je slovensko prvenstvo združeno tudi s XV. poljskim državnim prvenstvom, sodeluje okoli 200 poljskih tekmovalcev. Od inozemcev bodo na startu 4 Norvežani in Fini, 27 Čehov, 13 Jugoslovancev, 4 Madžari, 8 Latvijcev in 8 nemških Čehov, torej precej pestra mednarodna konkurenca.

Za jutrišnji smuk so izzrebani: Heim 11. Dečman 13. Praček 46 in Jakopič 50. Stafete pa startajo skupno.

Krasen uspeh Jeseničana Heima

Včeraj je JZSS prejel brzjavno sporočilo o lepi zmagi našega tekmovalca Huberta Heima, ki je v slalomu in tudi v alpski kombinaciji, to je v smuku in slalomu, zasedel prvo mesto. Ta uspeh Jeseničana Heima bo gotovo močno odjeknil ne samo pri nas, temveč tudi v inozemstvu, saj je bil dosežen v močni konkurenci. V smuku na 4 km dolgi progi je zmagal Čeh Kraus, v stafeti 5 x 10 km je prišla kot prva češkoslovaška ekipa v času 3:54.05, kateri sta sledili Poljska 4:04.28 in Jugoslavija 4:30.01.

Akaderske smučarske tekme v Rabki

Rabka, 6. februarja. Drugi dan akademskih smučarskih tekem na Poljskem je prinesel velika presenečenja. Jugosloven Musić Ljuba se je plasiral v teklu na 16 km za kombinacijo na prvo mesto, v konkurenci teka samega pa na 4. mesto v odličnem času 1:24.58. Proga je bila tehnično zelo težko izpeljana, trasirana v norveškem stilu z višinsko razliko 400 m. Krakovski Akademiki Zwiarek Sportow je izvedel tekme brezhibno. Njegovi člani so s posebnimi simpatijami sprejeli svoje tovariše akademike iz Jugoslavije.

Rezultati so bili: Tek na 16 km za kombinacijo: 1. Musić Ljuba (Jugoslavija) 1:24.58, 2. Tesseyere (Poljska) 1:27.04, 3. Gruzytis (Latvija) 1:27.10, 4. Zytkowicz (Poljska) 1:28.31, 5. Głódkiwicz (Poljska) 1:29. Priveršek Tone (Jugoslavija) 1:29.16. Musić je dobil kot nagrado za doseženo prvo mesto dragoceno darilo mesta Krakova.

Konkurenca v teklu samem: 1. Woyna (Poljska) 1:21, 2. Koch (Poljska) 1:23.13, Kaneps (Latvija) 1:23.17, 4. Musić Ljuba (Jugoslavija) 1:24.58, 5. Gruzytis (Latvija) itd. Mnogi poljski favoriti, znani dolgoprogasti, se niso mogli plasirati. Od 84 prijaviteljnih tekmovalcev jih je startalo 62, na cilj pa jih je prišlo 45. Naš Musić je ob velikem navdušenju občinstva s startno številko 48 v krasnem stilu privozil kot deseti na cilj.

Tretji dan so se vršili skoki. Skakalnice je izredno strma in so na njej mogoči skoki do 50 m.

Skoki za kombinacijo: 1. Lankosz (Poljska) 258.8. Tudi drugo, tretje, četrto in peto mesto so zasedli Poljaki. Šesti je Gruzytis (Latvija) 221.7. Musić Ljuba (Jugoslavija) 219.9. Priveršek (Jugoslavija) 190.3 itd.

Skoki v konkurenci: Prvo mesto je zasedel Norvežan, Musić si je priboril 15., Priveršek pa 16. mesto.

dr. Planinšek; Trbovlje, predsednik gosp. Klenovšek, tajnik g. Khrilkar, blagajnik g. Knez, kapetan g. Dolanc. V tej zvezi se ponovno poziva O. O. Celje, da nemudoma sporoči rezultat konstituiranja svojega odbora. Načeloma se sklone dodatno k določbam pravilnika O. O., da se seje O. O. sklepne ob navzočnosti predsednika (namestnika) in šestih odbornikov (analogno § 26. podseznih pravil).

Za posodavnega kapetana se imenuje g. Camernik Tone.

V odbor poškodbenega fonda se na izpraznjena mesta imenujejo gg.: Kunaver, dr. Lapajne in Cigan.

Rezervirata se termina 4. in 11. marec t. l. v vseh krajih izven Ljubljane, v Ljubljani se bosta termina pozneje določila, za obvezne tekme v prid LNP, in se določijo naslednji spored: za Maribor 4. marca ISSK Maribor; SK Rapid in SK Svoboda; SK Železničar, 11. marca v prvi tekmi oba premaganca, v drugi tekmi oba zmagovalca; prejšnje nedelje; v Čakovcu dve tekmi med ČSK in SK Gradjanski, prva na igrišču ČSK, druga na igrišču SK Gradjanski; v Ptujtu dve tekmi med SK Ptujem in SK Dravo, prva na igrišču SK Ptuj, druga na igrišču SK Drave; v Murski Soboti dve tekmi med SK Muro in SK Panonijo, prva na igrišču SK Mure, druga na igrišču SK Panonije; v Celju 4. marca SK Atletiki; SK Olimp in SK Celje; SK Jugoslavija, 11. marca prva tekma premaganca, druga tekma zmagovalca; prejšnje nedelje; v Trbovljah 4. marca SK Trbovlje; SK Retje in SK Amater; SK Dobrna, 11. marca prva tekma premaganca, druga tekma zmagovalca; prejšnje nedelje; v Hrastniku 4. marca SK Hrastnik; SK Delavec, 11. marca SK Delavec; SK Rudar, 18. marca SK Rudar; SK Hrastnik; v Zagorju 4. marca SK Zagorje; SK Svoboda, 11. marca SK Svoboda; SK Sloga, 18. marca SK Zagorje; SK Sloga; v Ljubljani prvi termin 2SK Hermes; reprezentanca II B razreda in SK Ilirija; reprezentanca II A razreda, drugi termin predtekma reprezentanca II A razreda; reprezentanca II B razreda; glavna tekma ASK Primorje (Hera-motivo); reprezentanca Ljubljana I razred; v Kranju se bosta igrali tekmi SK Korotan; ASK Primorje (Hera-motivo) in SK Korotan; SK Bratstvo. Termina za ti dve tekmi se bosta določila pozneje. Opozorilo se klubi, da morajo nastopiti k tem tekмам z najmanjšimi postavami reprezentance bo določil podsejni kapetan. Za izredna si klubi lahko zaračunajo največ 10% od bruto izkupič-

ka, O. O. si pridržijo 10% od vseh tekem, ki se igrajo na njihovem področju. V zvezi s pismeno ostavko g. Omara Otona na funkcijo v p. o. s dne 8. decembra 1933 se črta iz seznama članov p. o. Izreka se g. Klemenju Henryju ukor na osnovi § 32. starega k. p., ker je širil nerazmiselnosti v nekem klubu. — V. d. tajnika I.

(Seja p. o. 7. februarja 1934)

Navzoči gg.: Stanko, Novak, Zupanc, Skuhala, Kosirnik, Juvan, Mrdjen.

Odobrijo se prijateljske tekme v nedeljo 11. t. m.: SSK Celje; SK Trbovlje v Celju; ASK Primorje; SK Jugoslavija v Beogradu. Nadalje se odobrijo pokalne tekme za Z. P.: SK Korotan, Ljubljana; ZSK Hermes in SK Svoboda; SK Disk obe v Ljubljani.

Dvigne se suspenz igralcu g. Sočanu Juliju, SK Ilirija, ker je zadostil vsem obveznostim napram prejšnjemu klubu.

Vzame se na znanje dopis JNS K. br. 121 od 2. t. m.

Verificirajo se: za SK Rapid, Maribor: g. Držila Venceslav s pravom takojšnje nastopa; za ASK Primorje, Ljubljana gg. Mirtič Milan, Pavlica Alojzij Kovarčič Lado, Lazar Milan, Jerman Stane, Podgoričnik Karol, Saunig Dušan, Jicha Zdenko, Puschner Ervin s pravom nastopa 17. februarja 1934; za SK Mars, Ljubljana, gg. Lotrič Božo, Trček Ivan, Trček Stane, Drobščak Karol s pravom nastopa 7. maja in za prvenstvene tekme 7. avgusta 1934. Poziva se SK Grafika, da v roku petih dni pošlje posredstvu izkaznico s potrjeno odjavo za igralca g. Zajca Rada, ki se je prijavil za drug klub.

Doloci se začetek prvenstvenega tekmovalstva v vseh okrožjih podseznega na 8. april. V zvezi s tem se pozivajo vsi okrožni odbori, da izžrebajo pare in določijo termine, in o tem obvestijo podseznega najkasneje do 1. marca t. l. Tajnik II.

Tekmovalstvo juniorjev v umetnem drsnju bo ob polovnem vremenu danes ob 8.30 na drsalnišči Ilirije Razpis smo ponovili v predvčerajšnji številki. Tekmovalci in sodniki naj se javijo točno ob 8 v garderobi. Sodniki so gg. inž. Bloudek, Bettetto in Wissiak.

Slalom tekma za prvenstvo MZSP pri Celjski koči. SMD Celje razpisuje podseznico prvenstvo v slalomu za leto 1934 za 18. t. m. pri Celjski koči. Tekmovalje se bo vršilo po pravilniku JZSS. Start je dovoljen vsem verificiranim članom MZSP izven konkurence vsem drugim smučarjem. V konkurenci prejmejo prvi trije častna darila prav tako je določeno darilo za prvega izven konkurence. Vsa tekmovalci (izvzeti so le neverificirani) se mora prijaviti s predpisano svezno prijavnico Savjinski podružnici SPV v Celju do 17. t. m. ali pa v Celjski koči pred izrebanjem. Prijavnica znaša 10 Din, izven konkurence 20 Din. Zrebanje bo 18. t. m. točno ob 9.30 v Celjski koči, start točno ob 10.30. Objava uspeha pol ure po zaključku tekme. Progo prekmarijo tekmovalci dvakrat; kdor pri prvem teku ne doseže določenega časa, izpade iz nadaljnje tekmovalstva. V Celjski koči je le omejeno število ležišč, zato se udeleženci priporoča, da prenočijo v Celju, ali pa da pridejo z jutranjimi vlaki. Kraj tekme je oddaljen polduro uro od Celja.

Skakalne tekme v Kamniku preložene. Danes popoldne bi se morale vršiti v Kamniku skakalne tekme, ker so pa naši najboljši skakalci, med njimi tudi Palme, ki brani pokal, v inozemstvu, je vodstvo kluba tekme preložilo in se bo čas še določilo. Smučarski tečaj na Kravcovu. G. Laco Mihel, absolvent arbirerske smučarske šole, bo vodil na Kravcovu tečaj ob 18. do 25. t. m. Prijave se sprejemajo vsak dan ob 18. do 18.30 v tajništvo ASK Primorja, nebotičnik, IV. nad., soba št. 410. Celodnevna oskrba (hrana in spanje) Din 35. Prijavnina Din 20. Zadnji rok prijave četrtek 15. t. m.

Službeno iz Sekcije ZNS. S. g. V. Dolnarju je dovoljen dopust do 5. marca zaradi bolezni. Od 15. t. m. se bodo odobrili dopusti le v primeru bolezni. Sela upravne odbora sekcije bo 12. t. m. ob 20 v posebni sobi restavracije »Slone«. Istotam bo ob 21. seje odbora za kaznovanje sodnikov, na katero se vabijo ss. gg. Vidic, Zupan in Dr. Ninković.

SK Svoboda, Ljubljana. Danes ob 15. morajo biti v gostilni pri Belcu: Zupet, Zemljak, Samar, Ribič, Šmit, Dežman, Jenko Fran, Petrič, Mihelin, Babnik, rezervi Jalžbe, Korosec, Samarin, reditelji Tinček, Dougan, stranski sodnik Lužnar. SKT Tržič sporoča vsem zimskosportnim društvom, kakor tudi ostalim interesentom, da se bo vršila 13. t. m. tekma v smuku na »Zelenici« za prehodni pokal tvrdice Ed. Glanzmann & Gassner.

Vremensko poročilo

Ljubljana, 10. februarja. JZSS je davi ob 7 sprejel naslednja telefonska obvestila: Boh. Bistrica: —6, jasno, mirno, 10 cm pada na podlagi 90 cm, smuka idealna. Bled, jezero: —6, jasno, mirno, 50 cm sneža, led 30 cm debel, grapav. Kranjska gora, Rateče: —Planica: —8, barometer se dviga, jasno, mirno, 100 cm pada, smuka idealna, skakalnice v Kranju gor uporabna. Vrtež, Tamar: 350 cm pada, Kočevje: —5, jasno, snega 65 cm, smuka dobra, led debel 15 cm, izgledi dobri. Višnja gora: —4, jasno, v snegu na stari podlagi pada, na solncu sreča, smuka do polne in proti večeru dobra, izgledi za jutri prav dobri.

Smučarski dom na Pokljuki: —4, jasno, mirno, 230 cm pada, deloma sren, smuka prav dobra, izgledi najboljši, za visokote priroke izvanredne.

Kamnik: 0 stopinj, oblaki se, lahko za padec veter, 20 cm srena, smuka dobra sred, skakalnice poledele, izgledi srednji, na Kravcovu sneg spihan, na Meni ni planin v gozdovih pršit. Smučarski dom na Pokljuki: —4, jasno, mirno, 230 cm pada, deloma sren, smuka prav dobra, izgledi najboljši, za visokote priroke izvanredne.

Otročiček je med mašo zmrazil

Dolna Lendava, 10. februarja. Zadnji hujši mraz pri nas je zahteval tudi svojo žrtev. V dolno lendavski cerkev so v zgodnjih jutranjih urah prinesli h krstu nekoga novorojenčka. Kakor je že navada, so prišli z otročičkom pred jutranjo mašo, da bi lahko prisostvovali službi božji. Ko so na po maši z otročičkom stali h krstnemu kamnu, da bi dete krstili, so našli pod prekrinjavom otroka mrtvega. Siromček je v hudem mrazu med mašo zmrazil.

IZ ORGANIZACIJE JNS

Zaradi pomanjkanja prostora nismo mogli sproti priobčevati poročil, ki smo jih prejeli. Nekatere objavljamo danes.

Vzorno delo JNS v logaškem srezu

V nedeljo je bil na Blokah v gostilni Milana Modica (Nova vas) redni letni občni zbor občinske organizacije JNS. Udeležba članov je bila sijajna, dasi so snežni zameti dohod iz nekaterih okoliških vasi skoro onemogočili. Predsednik g. Zupan Rudolf je predvsem pozdravil narodnega poslance g. Dr. Stanka Rapeta, predsednika sreske organizacije za logaški srez zdravstva g. Dr. Pušenjaka ter vse navzoče člane. Po poročilih funkcionarjev ki so kratko navajali uspehe dosedanjega dela, je bila dana celokupnemu odboru razrešnica, kakor je bil izvoljen ponovno za naslednje poslovno dobo stari odbor z g. Zupanom Jožetom Rudolfom na čelu. Izvolitev so vsi navzoči pozdravili s prav posebnim veseljem, saj stoji na čelu občine in strankine organizacije mož njihovega popolnega zaupanja.

Po izvršenih formalnostih je podal dalje poročilo o politični situaciji ter o delu narodne skupščine poslancev dr. Rapa, ki se je posebno bavil s finančno politiko države ter kazal na možnosti ureditve najtežjih vprašanj gospodarske krize. Izvajanje so sledili navzoči z velikim zanimanjem in z glasnim pritrditvami, ki je mestoma prekinjalo poslančev poročilo, izražali svoje zaupanje mandatarju s pozivom, da zastavi vse sile v izvedbo iznešenih misli.

Poslančevemu poročilu je sledilo kratko objašnjenje glede strankine organizacije, ki ga je podal predsednik sreske organizacije dr. Pušenjak, nato pa se je razvila debata, v katero so živahno posagali domačini.

V petek, dne 9. t. m. je bil zbor krajevne organizacije JNS v Dol. Logatcu v prostorih gostine Kunc Udeležba članov je bila odlična, tako da je bil velik salon premajhen, da bi mogli vsi občnemu zboru prisostvovati. Predsednik g. Vovk je pozdravil vse navzoče predvsem narodnega poslance dr. Rapeta, in poročal nato o delovanju odbora v pretekli poslovni dobi. Njegovemu poročilu je sledilo skrbno sestavljeno poročilo tajnika in blagajnika, potem pa je revizor predlagal staremu odboru razrešnico. Izvoljen je bil z malimi spremembami stari odbor, ki se bo na prihodnji seji konstituiral. Med slabačnostmi je podal dolgo poročilo o gospodarskem in političnem položaju v državi poslanec dr. Rapa, kakor se je razvila debata, v katero so posegli mnogi člani. Izražena je bila želja, da novi predsednik vlade g. Uzunović z vso avtoriteto deluje na to, da tudi vlada začne sistematično in energično izvajati program stranke, ki je združila za seboj vse pozitivne sile našega naroda, ker le od takega dela pričakuje nacionalna javnost pozitivnih uspehov.

Gor. Logatec. Občni zbor občinske organizacije JNS v Gor. Logatcu se vrši v soboto 17. t. m. ob 20. v gostilni Franca Urbančiča. Vabimo vse člane, da se udeležijo občnega zbora, kateremu bo prisostvoval tudi naš poslanec.

Cerknica. Občni zbor občinske organizacije JNS v Cerknici se vrši v nedeljo 18. t. m. ob 14. v prostorih hotela Zumer. Pred zborom sprejema naš poslanec dr. Rapa stranke, ki žele razpravljati z njim o svojih željah.

Grabovo. Občni zbor krajeve organizacije JNS v Grabovem se vrši v nedeljo 18. t. m. ob 18. Zbora se udeležijo poslanec za logaški srez dr. Rapa, ki bo ob tej priliki tudi sprejel na znanje prošnje in prilože naših članov.

Stari trg pri Raketi. Občni zbor krajeve organizacije JNS se vrši v nedeljo 18. t. m. ob pol 8. jutraj v gostilniških prostorih g. Benčine. Po zboru bo poslanec dr. Rapa na razpolago članom, ki bi mu želeli predložiti svoje težnje in težave.

Skupščina JNS za brežiški srez

Dne 8. t. m. se je vršila glavna skupščina JNS za srez Brežice v Narodnem domu v Brežicah. Od 17. ednice se samo ena ni udeležila skupščine, ki ji je prisostvovalo 150 delegatov. Poslevoletni podpredsednik g. Dr. Dmrovec Janko je v svojem uvodnem govoru pozdravil vse navzoče, posebno pa narodnega poslance g. Ureka in ban. svet g. Krulca. Nato je podal poročilo o delovanju sreske organizacije v zadnjih dveh letih s posebnim poudarkom, da je naša organizacija pri zadnjih občinskih volitvah v celni volilni udeleženci glasovalo za naše kandidata.

Stojimo v natožnem sodelovanju z narodnim poslancem in akoro vesko soboto so oziroma sreskega odbora v poslančevi prisotnosti, Hrbenica naše organizacije je naš kmet in sloh mali slovek.

Po komasaciji občin smo izzbili edince na Planini, a pridobili smo občinsko organizacijo v Podsedri, v kateri so združeni oršnišne občine Konvina, Krize in Podsedra. Poročilo dr. Dmrovec je bilo z odobravanjem sprejeto.

Občirno poročilo nam je podal narodni poslanec g. Ivan Urek o gospodarskem in političnem položaju v naši državi. Posebno je obrazložil stanje naše zunanje politike, ki nam obeta mnogo dobrih za bodočnost, kar je v prvi vrsti zasluha našega velikega vladarja. Navzoči so z zanimanjem sledili izvajanjem g. poslance in so ga h koncu nagradili s krapkim plaskanjem.

Pri volitvah je bil izvoljen sreski odbor a predsednikom dr. Dmrovskom. Vsaka občinska organizacija ima v odboru svoje zastopstvo, pri čemer se je upoštevalo tudi zastopstvo židovstva.

Sledilo je poročilo ban. svet g. Krulca glede »Blaice« ko njegov izlivi odobravn program JNS. Dolaknil se je nekaterih podlavi v našim programu, ki se po njegovem mnenju doleti niso v polni meri izvajali v vseh krajih naroda.

G. Urak Franc, predsednik krajeve organizacije Kapele, je prejel resolucijo glede »Blaice«. Gospodarski položaj in kmeti, ki ga je obiskal bil »Blaice« v 1. sv. st. vili in s katerim se prav za prav vse na t. delo in dela našega poslance ovira.

Predsednik obč. organizacije Caneva dr. Rapančič je prejel občinsko kritiko a na obojni ozir na anovne socialističanske stranke v naši državi. Našega delavstva se

naj ne bova, temveč naj ostane v narodnem laboru. Nudi naj se mu politika, da si a postenim d-lom služi vsakdanji kruh, za kakšno marksistično stranko v naši nacionalni Jugoslaviji ni mesta. Glede podpore akcij ima islotok svoje pomisleke. Najbolj je pr-rbe vprašani naraščaja inteligence. Smatja za svojo dolžnost, delati na tem, da se prepreči vse zlo. Viharno odobravanje je sledilo govornikovim izjavljanjem.

G. Debljak Janko je prot vsakemu sooljenju v naših vrstah. Poznamo samo eno: z nami ali proti nam! Naša težko uslišana država mora biti družba ljudi, katerim so zaamčen-e enake pravice sodelovanja in enake dolžnosti sodelovanja.

G. Volčaniček Ivo prebija resolucijo obč. orz. Zakot v zadvi kmetijskih dolgov, predpisov davkov, transferacij, zrabljenih predmetov, nadalje glede denarnih zavolov, ki bi naj prišli zopet v normalni tir. Zahtava ustanovljen kmetijskih zbornic; pavšalirana trošar na vino naj ostane.

Razvila se je zelo živahna debata, v katero so posegli narodni poslance g. Ureka, ban. svet g. Krulca, dr. Dmrovec, Vizjak, dr. Benedičič i. dr. Reasime vseh govorov je bil, da se z vso vmo omili lizerlevanje davkov, da se ne vrade ponovno trošarina, ki bi zadela v prvi vrsti našega vinorela, in da se v bližnji bodočnosti izvrši regulacija Sotle in Save.

Po skoro Mirjam razgovor je zaključil predsednik skupščine z zahvalo narodnemu poslancu g. Ureku za njegov trud, ko se skoro veselo nedeljo mudi med svojimi volili, zlati bi, zlati tam, da jim je tolmaj v raznih gospodarskih in političnih zadevah. Zahvalnice so vsem obiskovalcem skupščine za prisostvovalnost, vztrajnost in za donos raznih novostov z željo, da bi št. vel a svezim umanjem disciplinirano na delo.

Delo agilne ljubljanske organizacije

Ob prisotnosti 150 članov je bil v gostilni pri Sokliču občni zbor agilne okrajne organizacije JNS za Krakovo in Trnovo. Predsednik g. Josip Lovša je toplo pozdravil navzoče, zlasti pa nar. posl. dr. Staneta Rapeta in poslevoletnega podpredsednika sreske organizacije dr. Cepurta. Tajnik g. Setina in blagajnik g. Soklič sta poročala o svojem poslovanju, referent socialnega odseka g. Gruđen pa o koristnem delu tega odseka, s katerega pomočjo je organizacija storila v svojem okraju mnogo dobrega. Saj je samo za božič obdarila 57 družin s 140 otroki. Referent se je toplo zahvalil vsem sodelavcem, v prvi vrsti poštovovalnemu g. Albinu Jančarju. Oiskovo poročilo so sprejeli zborovalci z velikim odobravanjem.

Navdušeno pozdravljen je nar. posl. dr. Rapa nato izbrano poročilo o prečih političnih in gospodarskih zadevah, zlasti naše finančne politike. Zborovalci so se mu iskreno zahvalili za njegova jasna in odkrita izjavljanja. Pri volitvah je bila izvoljena kompromisna lista z g. Albinom Jančarjem kot predsednikom. Nadalje so v odboru gg.: Gruđen Josip, Goli Jakob, Hudevar Alojzij, Soklič Matko, Lovša Josip, Repčič Vinko, Bregar Franc, Komar, Leu, Schiller Oskar, Setina Rajko, Lukežič Franc, Brdišar Ivan, Gvozdenovič Zarko, Gmajnar Anton, More Rudolf, Kalin Franc, Krašnje Franc, Vrabec Nande, Januš Karlo, Sever Filip in Breskvar Ivan. Za revizorje so bili izvoljeni gg. Murovec Franjo, prof. Adamič Emil in Steiner Leopold.

Zborovanje JNS v Mozirju

Sreska organizacija JNS v Gornjem gradu je nedavno imela javni shod v Mozirju. Na zboru so bili navzoči zastopniki vseh občinskih organizacij in ves odbor sreske organizacije.

Toplo pozdravljen je spregovoril narodni poslanec g. Rasto Pustovcensek, ki je v stvarnih izjavah podal zelo obširno situacijsko poročilo. Poudaril je, da je bilo s 6. januarjem konec razdiralne politike in da se v stare čase nikoli več ne povrnemo. Gradnji je treba le vedno dalje in naprej. Vsedržavna stranka, ki stoji na ideologiji jugoslovenstva, je doslej zbrala veliko večino našega naroda in nadomestila s svojim konstruktivnim delom vse ono, kar je zamubil bivši parlament v 10 letih svojega stranskega obstanka.

Jugoslovenska nacionalna stranka hoče nadaljevati svoje delo in vabi v svoje vrste tudi vse one, ki še stoji ob strani. Od sodelovanja nihče ni izključen, samo če je njegova volja dobra in njegova domovinska ljubezen iskrena.

Izbrano poročilo je podal g. poslanec tudi o znanje političnem položaju države. Posebno pa je vse navzoče zadovoljilo poslančev poročilo o sedanjem položaju agrarne reforme v gornjegradijskem srezu.

Za svoje poročilo in za vse svoje uspešno delo je žel g. poslanec mnogo priznanja in zahvale.

Občni zbor litijske JNS

Število skoro 200 somišljenikov, ki so prihiti na letošnji občni zbor naše občinske JNS na »Pošto« je gotovo tako lep dokaz kako se pri nas zanimamo za strankin pokret, da je odveč vsaka druga uvodna beseda.

Zborovanje je otvoril predsednik g. Luka Bizjak takoj za njegovim pozdravom je podal g. davkar Vajdetic tajniško poročilo g. Tisler Rudolf pa je govoril o blaginjskih zadevah. Politično poročilo je podal g. posl. Mravljec litijski zupan g. Lajovic pa je orisal gospodarsko stanje v občini ter omenjal prizadevanja občinskega odbora in JNS za izboljšanje gospodarskega stanja našega kraja, zlasti za ublažitev brezposelnosti.

Za novega predsednika občinske organizacije je bil izvoljen g. Tinko Kunster, odbor na je ostal po večini star. Po dolgotrajni debati in raznih predlogih glede določitve članarine je bil končno sprejet predlog da znaša letna članarina 12 Din za člana brezposeln in plačajo le 2 Din. Izbrano diko stanja med našimi stanovci so prinesle slučajnosti, kjer so obrtniki, trgovci, kmetje kakor uradniki in ostali stali predloze za izboljšanje sedanjega gospodarskega umrtitvenosti. Novi odbor je vzel predloze na znanje z obljubo da bo JNS ki drži vse stanove naše države, skušal naiti tak izhod, ki bo zadovoljil vse stanove naše velike domovine.

KAC: ILIRIJA

Danes ob 10. na drsalnišči Ilirije ob Celovski cesti

Ze včeraj popoldne bi morala odigrati Ilirija prvo tekmo s KAC. Ker pa je nastopilo nen

Gospodarstvo

Bilanca naše trgovine z inozemstvom

Valutne težave in porturbacije, ki so se pojavile kot posledica gospodarske krize, so pri nas kakor tudi v inozemstvu ustvarile mnogo zagrizenih pojmov o pomenu trgovinske bilance, ki so spravili trgovinske politike na napačno pot. Povsod vidimo, da gr: trgovinska politika za tem, čim bolj omejitvi uvoz, v pričakovanju, da se bo potem trgovinska bilanca izboljšala in da se bo izboljšalo stanje glede deviznega gospodarstva. Izkušnje zadnjih let so pa pokazale, da se niso nikoli uravnile pričakovane, ki so jih propagatorji uvoznih omejitev stavili gl- de izboljšanja trgovinske bilance. Države, ki so umetno krčile uvoz, so kaj kmalu spoznale, da se je vzporedno z zmanjšanjem uvoza skrčil tudi izvoz; v mnogih primerih je prišlo celo tako, da se je izvoz še bolj skrčil nego uvoz, izkazala se je stara resnica, da mora država, ki hoče trajno dvigniti izvoz, dopustiti, da se poveča tudi uvoz. Zlasti če nima povoda investirati kapitala v inozemstvu.

Naša država zadnja leta ni sledila nikoli vodil ostalih držav in ni uvedla nikakih posebnih omejitev uvozu, n. pr. s kontingenti, uvoznimi dovoljenji in sličnimi ukrepi. Mnogo je bilo tudi pri nas taktiki, ki niso odobravaljive, če ne bi bili liberalne politike in se izražali boljši, da bo stalno krčile izvoz povzročilo pasivnost trgovinske bilance, češ, da uvoz ne bo sam v dovolj obsegu nazadovoljal, če ne bodo postavljene omejitve. Izkušnja pa je v našem primeru pokazala, da se je uvoz vzporedno krčil z izvozom in da je še bolj nazadovoljal nego izvoz. Prav verjetno je, da se naša trgovinska bilanca ne bi nič ugodneje razvila, če bi tudi pri nas uvedli uvozne omejitve v obliki uvoznih prepovedi, kontingentov in uvoznih dovoljenj. (Isključitev dinarja bi bila tudi v tem okviru morda neizogibna.

Pod vplivom t. j. načrtnega gospodarstva posledic današnja doba pomeni in vrednoti avtonomnosti uravnavanja sil v gospodarstvenem življenju. Ta avtonomija in avtonomno razvijanje gospodarstva in uravnavanje, da ne pride v škodo, nikar pa ga ne smemo dovesti izločiti v drugi polovici leta 1932, ko je naš izvoz grozil dobesedno prenehati, ko se je nakopičilo bremeno plačilnih obveznosti iz blagovnega uvoza v boljših časih, se je bilo bati, da bo neizogibni nadaljnji padec cen agrarnih proizvodov še povečal gospodarsko katastrofo kmetijske prebivalstva, je pa naši volji sama po sebi prišla rešitev, ko je nastopil padec dinarja v inozemstvu, ki je spravil gospodarsko življenje vsaj na najnižji nivoji konjunkturalnega padca znotraj kolikor toliko v ravnotežje; ustavil je nadaljnji padec cen, omogočil je vsaj malo povečanje izvoza, obenem pa je naš domaći produkti olajšali konkurenco z inozemskimi blagom na notranjem trgu. S tem ni seveda rešeno, da je treba vse gospodarsko življenje preusmeriti, da gre svojo pot, da se samo uravna; treba je tudi uravnavati in pomagati, toda le tako, da se odloži ostre in ekstremne in da se podpora in okrepite naravne zdravilne sile, ki jih gospodarstvo samo ustvari.

Tudi saldi trgovinske bilance, ki kaže razliko med vrednostjo izvoza in uvoza, pripadajo v današnji dobi prevladujoči važnosti. Kaj je razmerje med izvozom in uvozom dobro ali slabo, to je težko presoditi, ker je trgovinska bilanca le sestavni del plačilne bilance. Znanost pasivnosti ali povečanje aktivnosti trgovinske bilance je lahko tudi nezadovoljivo, če n. pr. ne zadostuje za kritje primanjilja, ki je nastopil pri drugih dohodkih plačilne bilance (n. pr. zaradi nazadovanja tiskega prometa inozemcev). Država, ki ima velike dohodke od naložb kapitala v inozemstvu, od ponorskega ali tranzitnega prometa, ali od tiskega prometa inozemcev, mora imeti pasivno bilanco, prav tako kakor mora imeti država, ki je v inozemstvu hudo zadolžena, aktivno bilanco. V Avstriji n. pr. se je vedno prav vsako pasivnost trgovinske bilance zanjeto leto znatno skrčila, toda to sklenilo ni morda dokaz za to, da je bila pravilna politika uvoznih omejitev, ker je naselovlo samo po sebi zaradi občutnega zmanjšanja dohodkov od kapitala, investiranja v inozemstvu, in dohodkov tiskega prometa inozemcev, torej zaradi poslabšanja drugih važnih položajev trgovinske bilance. Podobnim vzrokom je pripisati tudi znatno zmanjšanje pasivnosti trgovinske bilance v Italiji, kjer izmed med dohodki plačilne bilance prav odlično ulogo donos tiskega prometa, ki je zaradi splošne krize občutno nazadovol.

Če pa ne tako zmanjšanje pasivnega salda trgovinske bilance iz razloga poslabšanja bilance v neblagovnem prometu, potem ne more biti naš razveseljevo.

Analiza naše trgovinske bilance

Lani se je naš izvoz po količini povečal za 22,2% (od 240 na 293 milijona ton), po vrednosti pa za 10,6% (od 3056 na 3378 milijonov Din). Uvoz pa se je po količini skrčil za 10% (od 3056 na 2750 milijonov Din), po vrednosti pa za 0,8% (od 2882 na 2860 milijonov Din).

Naša trgovinska bilanca je bila lani aktivna za 495 milijonov Din, dočim je predlanskem znanala aktivnost le 196 milijonov, leta 1931 pa 1 milijon.

V vseh povojnih letih smo samo enkrat (1924) dosegli večjo aktivnost trgovinske bilance nego lani in vendar ne moremo reči, da bi bila lani naša trgovinska bilanca zelo ugodna v današnjih razmerah, mora biti naša trgovinska bilanca mnogo aktivnejša, nego je bila pred nastopom svetovne krize, ker smo izgubili znaten del ostalih dohodkov plačilne bilance. Pred krizo so naši izseljenci (zlasti v Ameriki) posiljali v domovino na leto okrog 800 milijonov Din, danes pa je ta vsota padla na par sto milijonov. Tudi dohodki od tiskega prometa inozemcev in od tranzita so bili precej večji. Vrh tega je v znatnih množinah pritekal v našo državo tuji kapital; ta dotok pa je danes malenkost. Predlanskem in l. 1931. pa smo imeli celo znaten odtok kapitala. Seveda so se zmanjšala v zvezi z moratorijem zunanjih dolgov tudi naša plačila za anuitete v inozemstvo, toda ta prihranek najbrž ne doseže izuzp pri gori omenjenih nevidnih dohodkih plačilne bilance, zato je izrazna vsa plačilna bilanca mogoča le pri večji aktivnosti trgovinske bilance.

Priznati pa je vendar treba, da smo napredovali v toliko, da smo dosegli vsaj približno ravnotežje in da smo lahko nekoliko reducirali višji dolg našega gospodarstva, ki je nastal iz blagovnega

prometa s inozemstvom, kar se kaže v postopnem nazadovanju nekaterih ključnih salidov. K temu zmanjšanju višjih trgovskih dolgov pa je morda pripomogla tudi okolnost, da se je lani pričel počasi v domovino vračati del kapitala, ki je bil pred nastopom kreditne krize iznesen v inozemstvo.

Primerjava lanskega salda trgovinske bilance s saldi prejšnjih let tudi ne gre tako enostavno. Leta 1928. je bila na primer naša trgovinska bilanca pasivna kar za 1390 milijonov Din in vendar je težko trditi, da bi bila naša trgovinska bilanca lani glede na saldo ugodnejša nego je bila l. 1928. Visoka pasivnost v letih 1927 in 1928. je bila brez dvoma posledica znatnega dotoka inozemskega kapitala v obliki investicij inozemstva v naši državi ali pa v obliki najetja inozemskih posojil (1927. smo najeli Blairvo in Selgmanovo posojilo). Če se je v zvezi s temi posojili znatno poslabšala naša trgovinska bilanca, je to le dokaz, da je ta kapital dejansko prišel v našo državo, kajti kapital se je uvažal le v obliki blaga (ev. tudi zlata), dočim pomeni povečanje deviznih rezerv le povečanje naložb v inozemstvu. Mimogrede naj le omenimo, da je bila naša država svojočasna trditve, da je mogoče dinar držati stabilen le z najemanjem novih zunanjih posojil. Pasivnost trgovinske bilance je bila vedno le posledica uvoza kapitala in ne samostojen pojav.

Naš izvoz

Vrednost našega izvoza v dinarjih se je lani kakor rečeno povečala za 10,6%. Če pa preračunamo vrednost izvoza v šv. frankih, tedaj vidimo, da se je izkupiček na zvezi povečal količini (za 22%) v zlatu zmanjšal. Če računamo na podlagi uradne premije 26,5%, tedaj nam račun pokaže, da je znašala vrednost našega izvoza ani komaj 238 milijonov šv. francov, kar nasproti 278 milijonov v letu 1932. 437 milijonov v letu 1930. 619 milijonov v letu 1930 in 723 milijonov v konjunkturalnem letu 1929. Vrednost našega izvoza v zlatu je bila lani za 67% manjša nego v l. 1929. dočim se je količina v istem času skrčila le za 45 odst. še večje razlike pa doim, če primerjamo razmerje med izvozeno količino in zlatno vrednostjo v prejšnjih letih. Leta 1925 smo za 1 milijon ton izvozenega blaga dosegli rekordni izkupiček 178 milijonov šv. francov, leta 1929. še 136 milijonov, lani pa le 80 milijonov. V primeru z letom 1925 je povprečni izkupiček na tono izvozenega blaga padel pod polovico. Ta račun ima seveda le pomen za ugoto vitev, da moramo na primer za odplačilo dolga v zlati valuti (n. pr. v francoskih frankih ali švic. frankih) danes izvoziti več kakor še enkrat toliko blaga, kakor leta 1925.

Naš izvoz, ki odpade povprečno na prebivalca, je v primeru z drugimi državami zelo majhen in je znašal lani le 17 šv. francov na prebivalca. Leta 1932. je znašal 20 šv. francov na prebivalca, leta 1930. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1929. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1928. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1927. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1926. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1925. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1924. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1923. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1922. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1921. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1920. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1919. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1918. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1917. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1916. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1915. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1914. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1913. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1912. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1911. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1910. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1909. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1908. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1907. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1906. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1905. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1904. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1903. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1902. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1901. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1900. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1899. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1898. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1897. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1896. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1895. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1894. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1893. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1892. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1891. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1890. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1889. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1888. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1887. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1886. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1885. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1884. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1883. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1882. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1881. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1880. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1879. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1878. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1877. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1876. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1875. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1874. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1873. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1872. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1871. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1870. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1869. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1868. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1867. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1866. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1865. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1864. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1863. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1862. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1861. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1860. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1859. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1858. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1857. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1856. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1855. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1854. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1853. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1852. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1851. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1850. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1849. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1848. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1847. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1846. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1845. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1844. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1843. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1842. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1841. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1840. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1839. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1838. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1837. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1836. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1835. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1834. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1833. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1832. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1831. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1830. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1829. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1828. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1827. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1826. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1825. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1824. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1823. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1822. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1821. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1820. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1819. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1818. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1817. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1816. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1815. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1814. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1813. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1812. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1811. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1810. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1809. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1808. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1807. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1806. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1805. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1804. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1803. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1802. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1801. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1800. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1799. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1798. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1797. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1796. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1795. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1794. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1793. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1792. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1791. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1790. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1789. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1788. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1787. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1786. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1785. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1784. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1783. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1782. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1781. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1780. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1779. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1778. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1777. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1776. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1775. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1774. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1773. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1772. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1771. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1770. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1769. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1768. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1767. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1766. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1765. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1764. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1763. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1762. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1761. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1760. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1759. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1758. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1757. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1756. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1755. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1754. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1753. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1752. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1751. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1750. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1749. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1748. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1747. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1746. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1745. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1744. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1743. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1742. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1741. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1740. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1739. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1738. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1737. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1736. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1735. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1734. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1733. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1732. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1731. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1730. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1729. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1728. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1727. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1726. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1725. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1724. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1723. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1722. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1721. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1720. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1719. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1718. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1717. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1716. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1715. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1714. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1713. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1712. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1711. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1710. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1709. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1708. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1707. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1706. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1705. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1704. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1703. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1702. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1701. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1700. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1699. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1698. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1697. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1696. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1695. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1694. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1693. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1692. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1691. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1690. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1689. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1688. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1687. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1686. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1685. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1684. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1683. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1682. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1681. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1680. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1679. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1678. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1677. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1676. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1675. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1674. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1673. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1672. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1671. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1670. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1669. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1668. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1667. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1666. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1665. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1664. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1663. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1662. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1661. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1660. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1659. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1658. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1657. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1656. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1655. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1654. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1653. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1652. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1651. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1650. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1649. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1648. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1647. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1646. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1645. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1644. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1643. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1642. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1641. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1640. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1639. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1638. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1637. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1636. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1635. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1634. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1633. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1632. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1631. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1630. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1629. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1628. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1627. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1626. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1625. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1624. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1623. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1622. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1621. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1620. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1619. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1618. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1617. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1616. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1615. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1614. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1613. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1612. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1611. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1610. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1609. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1608. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1607. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1606. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1605. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1604. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1603. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1602. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1601. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1600. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1599. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1598. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1597. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1596. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1595. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1594. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1593. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1592. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1591. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1590. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1589. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1588. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1587. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1586. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1585. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1584. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1583. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1582. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1581. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1580. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1579. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1578. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1577. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1576. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1575. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1574. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1573. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1572. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1571. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1570. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1569. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1568. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1567. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1566. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1565. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1564. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1563. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1562. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1561. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1560. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1559. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1558. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1557. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1556. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1555. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1554. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1553. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1552. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1551. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1550. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1549. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1548. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1547. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1546. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1545. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1544. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1543. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1542. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1541. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1540. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1539. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1538. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1537. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1536. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1535. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1534. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1533. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1532. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1531. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1530. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1529. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1528. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1527. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1526. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1525. 25 šv. francov na prebivalca, leta 1524. 25 šv. francov na pre

OBRAZ DRAVSKE BANOVINE

Visoko razvito šolstvo in njegove stiske — Težave naših bolnišnic — Komasaacija občin — Slovenski gozdovi — Regulacija Savinje

Ves pretekli teden je zasedal banovinski svet in razpravljaval o novem proračunu dravske banovine. Za razpravo so pripravili načelniki vseh oddelkov banske uprave obsežna poročila z važnimi in zanimivimi podatki, ki so vsaj širši javnosti večinoma neznan. Nekaj informacij iz teh poročil objavljamo danes, druge pa bomo med tednom.

Denarna stiska banovinskih bolnic

Iz poročila g. dr. Dolšaka, načelnika oddelka za socialno politiko in narodno zdravje.

V dravski banovini je 7 banovinskih bolnic in sicer: splošna bolnica v Mariboru (560 bolniških postelj), javna bolnica v Celju (384 boln. post.), javna bolnica v Murski Soboti (140 b. p.), javna bolnica v Slovenjgradcu (139 b. p.), javna bolnica v Brežicah (138 b. p.), javna bolnica v Novem mestu (114 b. p.) in javna bolnica v Ptuj (96 b. p.). Skupno razpolagajo banovinske bolnice s 1571 bolniškim posteljami in naraste v njih na leto okrog 462.000 oseb.

Dnevno se oskrbuje v banovinskih bolnicah povprečno po 1266 bolnikov, kar dokazuje, da so vse postelje stalno in polno zasedene po oddelkih, ki so določene za zdravljenje nalezljivih bolezni in so zasedene samo v slučaju epidemij. Povprečno vzeto ostane vsak bolnik v bolnici 18 dni.

V vseh večjih bolnicah primanjkuje prostora za bolnike. Trajno prenapolnjeni so oddelki nekateri oddelki, kakor n. pr. kirurški, kjer prenatrpanost bolniških sob ni več v skladu z načeli higijene. Naval bolnikov na bolnice je leto za leto večji in je porastel baš v I. 1933 za okrog 12.000 oseb, t. j. za okrog 3%.

Potreba po razširitvi obstoječih bolnic postaja vedno bolj živa in neodločljiva. Zaradi obstoječe gospodarske krize banska uprava v proračunskem letu 1933/34 ni mogla nadaljevati zasnovanega gradbenega programa in so se izvršila le neodločljiva dela pri javni bolnici in banovinskih hirurških in Ptuj (delna kanalizacija, nova centralna kurjava in nov vodnjak); nadalje se je odobril kredit 150.000 Din za gradbene adaptacije in smotne preureditve v javni bolnici v Murski Soboti. Bolnica v Brežicah, ki bi bila skoro postala žrtev požara, je bila v tekočem letu dokončno popravljena in urejena.

S 1. oktobrom 1933 je bil uveljavljen po odobritvi ministrstva za socialno politiko nov pravilnik o pristojbah za zdravljenje v naših banovinskih bolnicah. Po tem pravilniku plačujejo samoplačniki in drugi plačilni obvezanci, izvršeni državo in banovino, 10 do 20% normirane oskrbine kot prispevek v fond za razširjenje in izpopolnitev banovinskih bolnic. Imovina fonda bo služila v prvi vrsti za anuitetno službo investicijskih posojil banovinskih bolnic. S tozadevnimi posojili, ki so jih najeli zavodi po odobrenju banske uprave (Maribor, Celje in Slovenjgradec), so bili kriti stroški razširjenja in modernizacije bolnic. Anuitete teh posojil znašajo 1.151.516 Din na leto.

Obratovanje in financiranje bolnic na področju dravske banovine kljub izredno hudi finančni stiski do konca I. 1933 še ni bilo resno moteno. Ker pa banovina v tekočem proračunskem letu bolnicam ne povrača več neizterljivih oskrbnih stroškov za svoje strošne pripadnike v celoti, temveč jim dodeljuje le redno mesečno dotacijo, bodo predvidoma imele bolnice ob koncu proračunskega leta finančne težave. Najbrž jim bo morala banovina prisločiti na pomoč in jim dovoliti potrebna sredstva za plačilo koncerna proračunskega leta neporavnanih obveznosti.

Banovinski krediti, določeni za plačilo oskrbnih stroškov nebanovinskim javnim bolnicam v banovini in drugih banovinah v skupnem znesku 2.000.000 Din so bili že do decembra 1933 — popolnoma izčrpani. Za ojačanje teh kreditov je dovolilo ministrstvo financ v znesku 300.000 Din. Do konca proračunskega leta bo primanjlova za kritje teh obveznosti še približno 2.000.000 Din. Iz tega naslova nastale obveznosti bo treba voditi kot obveznosti banovine iz prejšnjih let.

Poleg dotacij nosi banovina v banovinskih bolnicah vse osebne izdatke, tako službene prejemke pragmatičnih uslužbencev kakor tudi mezde nestalnega osebja.

Materijalne izdatke krijejo zavodi iz lastnih dohodkov, ki se stekajo v glavnem iz plačilnih oskrbnih in banovinskih dotacij. Dasi so bolnice polno zasedene, dohodki stalno padajo, ker je samoplačnikov vedno manj. Slovi, ki so pred dvema ali celo še pred enim letom brez znatnih težav plačevali oskrbne stroške, tega ne zmorejo več, temveč prosijo za odpis ali znižanje oskrbnih stroškov. To stanje osvetljuje našo dejstvo, da je obravnava kr. banska uprava v I. 1933 okroglo 5000 prošenj za odpis stroškov; pri tem pa niso niti vsi stekli, od katerih se povračilo oskrbnih stroškov ne zahteva. Zaradi krize v industriji se seveda tudi številni članovi zavarovalnih ustanov vedno nižje.

Gospodarsko ravnotežje zavodov trpi tudi zaradi tega, ker država ne povrača banovinskim bolnicam oskrbnih stroškov, ki jih je ob zakonito normiranih primerih po § 7. in 8. zakona o bolnišni obveznosti plačati. Iz tega naslova dolguje država banovinskim bolnicam do konca leta 1933 okroglo vsoto 3.500.000 Din. Izpadek toliko dohodkov bolnice brez znatnih težav seveda ne morejo prenesti.

Banovinski proračun za I. 1933/34 razpolaga za bolnice in hirurške celokupnim kreditom v znesku 7.087.328 Din. Od tega odpade na osebne izdatke za stalne uslužbenice in rešitve osebje vsota 3.877.598 Din, tako da ostane za kritje materialnih izdatkov razpoložljivih le 3.209.730 Din. Seveda so ta sredstva nezadostna v obziru dejstva, da se v letu 1932 zdravilo 45% bolnikov na račun banovine, medtem ko je v tekočem proračunskem letu ta procent poskočil že na 55% in se bo, če

se gospodarska kriza ne omili, avšal na 60 do 65%.

Kakor že poprej, se je tudi v tekočem proračunskem letu kraljevska banska uprava prizadevala, da s strogo racionalizacijo bolničnih gospodarstev in z uvedbo brezposojnih gospodarskih principov čim bolj poceni vzdrževanje bolnih in zniža stroške za oskrbni dan. Stroški za prehrano bolnikov znašajo povprečno samo 6.14 Din za osebo na dan. Boljši gospodarski efekt je sploh težko dosegljiv brez škode za bolnika.

Tudi vse stroške zdravljenja siromašnih v združenih zdravstvenih občinah plačuje banovina, ki ima v to svrhu 3.744.054 Din kredita. Od tega odpade na osebne prejemke in potne povprečne zdravnikov združenih zdravstvenih občin, sester-pomočnic in banovinskih desinfektorjev Din 3.344.054—, za zdravila pa samo 400.000 Din. Ta znesek v tekočem letu ne bo zadostoval, temveč bo manjkalo predvidoma 100.000 Din.

Naše nove občine

Iz poročila g. dr. Vončina, načelnika politično-upravnega oddelka.

Komasaacija občin je bila, kakor smo, potrebna iz dveh razlogov: prvič da se ugotovi predpis novega zakona, ki zahteva za upravno občino ozemlje z najmanj 3000 prebivalci, drugič da se prekine s sistemom malih občin, ki niso ne v gospodarskem ne v splošno upravnem pogledu več ustrezale zahtevam in duhu časa. Stremenje po ojačenju naše občine ni novo. Težnje po gospodarski okrepitvi poudine občine s pritegnitvijo sosednih občin v naravno gospodarsko celoto so se pojavljale v narodu in pri oblativih že dalj časa, vendar do širše akcije ni prišlo. Novi občinski zakon pa, ki naj bi ital preustroji in poenotil občinsko upravo v vsej državi, je nudil s svojim priprostim in naglim komasaacijskim postopkom tako ugodno priliko za uresničenje starih težnj. Da banska uprava ni smela zamuditi te prilike in po zakonu danega ji polletnega roka, in to tem manj, ker stanje občin v dravski banovini ni bilo v skladu z novim zakonom in ker se ob starem stanju občin niti ne bi mogli izvoliti organi občine, kakršne uveljavlja novi zakon. Zaradi nenadne odredjenih občinskih volitev se je moral ugotoviti postopek kar najhitreje skloniti in tako je bil ministrstvu notranjih posloj že v pričetku septembra predložen obširen predlog, vsebujoč dalekosežne teritorialne izpremembe v malodane vseh občinah te banovine. G. minister si je predlog usvojil v svoji uredbi z dne 5. septembra 1933, ki je bila objavljena tudi v »Službenem listu kr. banske uprave« in v dnevnem časopisu, in na koje postavi so bile izvedene lanske občinske volitve.

Ker grupacija občin po tej uredbi ponekod ni ustrezala potrebam naroda in ker je v vsej naglici sestavljena septembrska uredba imela res več pomanjklivosti, se je takoj po volitvah uvedla delna revizija komasaacije. Po končanju ugotovitev je bil predložen ministrstvu nov predlog, ki vsebuje precej izprememb. Pričakovati je, da bo ta predlog v kratkem sprejet in objavljen kot izprememba prvotne komasaacijske uredb.

Število podeželskih občin dravske banovine je reducirano od 1063 na 364, torej približno na eno tretjino napram prejšnjemu stanju. Povprečno ima naša občina sedaj nekaj pod 3000 prebivalcev, s čemer je priliko ustrezno zakonu in dosežena nujno potrebna enotnost v državi. Davčna moč povprečne občine je znatno dvignjena, lahko bo sedaj izvesti reorganizacijo občinske administracije ter jo dvigniti z nastavitvijo splošno in strokovno izobraženega osebja in primerno opremo in ureditvijo občinskih uradov. Glavno pa je, da bo nova občina kos tudi večjim nalogam, ki jih ji daje sodobnost in da bo s svojimi večjimi sredstvi sploh mogla izvajati smotno komunalno politiko. Imamo sicer še vedno nekaj po številu prebivalstva in po davčni moči malih občin, a te izjemne so utemeljene v posebnih terenskih in naselbenih prilikah dotičnih krajev in se ne morejo odpraviti.

Mnogo se poudarja v stanovskih organizacijah in v javnosti, da se občine ne utemeljuje in čim dalje bujše obremenjujejo s prispevki k stvarnim personalnim izdatkom državne uprave. Zlasti se čisto graja dejstvo, da morajo občine vzdrževati poslopja sreskih načelstev ter v mestne in okoliške občine prispevati tudi k stroškom vzdrževanja državne policije. Pri tej priliki je treba zaradi objektivne ugotovitve poudariti, da so omenjeni stroški samo za nekatere prav redke občine občutnejši. — V letu 1933 so prispevale za uradne prostore sreskih načelstev vse občine v celoti skupaj 527.925 Din, kar v primeri s 66.015.715 Din celotnih proračunskih izdatkov dotičnih ne znaša niti en odstotek. Za splošno stanje naših občinskih financ ta obremenitev tedaj ni odločujoča. Nekoliko večji so prispevki avtonomnih mestnih občin in njih okolice za vzdrževanje državne policije. Ti so znašali v letu 1933 v vsej banovini 2.138.268, kar da napram 80.292.600 Din njihovih celotnih proračunskih izdatkov 2,7%. Ker morajo ostale občine nositi vse stroške za policijo same, tako da mnogo prekašajo odstotek izdatkov v avtonomnih mestih, je položaj teh mest razmeroma še mnogo ugodnejši, ker bi jih vzdrževanje lastne policije stalo mnogo več.

Višji so izdatki občin za stanarine in kurivo za učiteljevo in nagrade veroučiteljem. Za učiteljske stanarine so izdale v letu 1933 selske občine 2.160.000 Din, za kurivo 750.000 Din in za katehetske nagrade 2.400.000 Din, skupaj torej 5 milijonov, 310.000 Din ali 7% vseh občinskih izdatkov. Mestne občine so dale za stanarine 875.000 Din. Izdatki vseh občin v banovini v omenjene namene so znašali 6 milijonov 185.000 Din to je 25% vseh šolskih proračunov. Kakor vidimo, je ta znesek sicer znaten, vendar navadno ni tolik da bi bil v stanu sam zase ogroziti proračunsko ravnotežje upravne občine. Resnično onemogoča, bremena je povzročilo šolstvo upravni občin, ki se preobremenilo gradbenimi investicijami, ki danes še niso amortizirane, torej z dolgotrajno stvarne šolske

potrebe, ki se v nekaterih občinah danes zaradi gospodarske krize ne morejo več odplačevati.

V tekočem letu bo treba nove občine organizirati. Nadaljevati in dovršiti bo likvidacijo starih občin, kjer bo najtežja stvar likvidacija aktivne in pasivne imovine, ki marsikje ne bo šla brez sporov. Urediti je občinske urade, sistematizirati službene mesta in regulirati službene odnose občinskih uslužbencev s statuti, izdanimi v okviru uredbe, ki je tudi predmet temu zasedanju banovinskega sveta. V sklad z novim občinskim zakonom bo spravi poslovanje občin in občinskih podjetij, revidirati vse ostale občinske uredbe in pravilnike. Organizirati se bodo morale podobne po novem zakonu, sklicati kraljevni zbori in izvesti volitve krajevnih starih, likvidirati gospodarski odbori na bivšem Kranjskem. S tem bo željam prebivalstva po dekoncentraciji občinske uprave v veliki meri ustrezelo.

Upati je, da bo v tekočem letu reorganizacija naše občine dovršena in da se bo do kmalu pokazale dobre posledice po obsegu in davčni moči povečane občine in strokovno dvignjene občinske uprave.

Gozdovi pokrivalo polovico Slovenije

Iz poročila g. inž. Sivica, šefa šumarskega oddelka pri kmetijskem oddelku banske uprave.

V dravski banovini zavzemajo gozdovi po katastru 677.181 ha ali 42,92% površine vse banovine. Resnično z gozdom obarstvo površino po celotno na 705.000 ha, kar znači 44,7% površine vse banovine.

1810 ha je državnih gozdov. Od teh je upravljala direkcija državnih gozdov v Ljubljani 1485 ha. Vsi ti državni gozdi so v radoslovesnem srezu 256 ha državnih gozdov v mestnem srezu je upravljala direkcija državnih gozdov v Zagrebu. Ostali državni gozdi so lastnina različnih državnih ustanov, n. pr. zdravilišča v Topolšici, cestnega arja, železnice, državnih rudnikov itd 787 ha gozdov je last banovine, od česar odpade 330 ha samo na banovinsko posestev v Ponovcih. 104 ha na Rogaske Slatine in ostali večji kompleksi na kmetijske šole.

Od gozdne površine, ki ni last države ali banovine, odpade 2678 ha na mestne občine, 115 ha na trške občine, 1719 ha na ostale občine. 18.202 ha gozda je last kranjskega verskega fonda. 4.580,62 ha last župnih, kaplanijskih, verskih in drugih nadarbin. 7.618 ha je škofjskih gozdov, 3230,12 ha last samostanov in redov itd. 608,26 ha gozda je v lasti zasebnikov.

Posamezni gozdni posestniki razpolagajo z različno velikimi gozdovi. Največ je malih gozdnih posestnikov pod 5 ha gozdne posesti. Tu in tam ima posestnik svoj gozd v enem samem kompleksu, večinoma pa ne le ležijo gozdi, ki spadajo k enemu posestniku, povsem razkosano in odprdanjem in odprdanjem z dokupovanjem posameznih gozdnih katastrskih parcel, dalje povodom zapuščin, povodom ženitev, delitev itd. neprestano menjavajo, jih je silno težko statistično točno zbrati in naštet. Koncem leta 1932 je bilo v dravski banovini preko 142.000 gozdnih posestev.

Preko 1000 ha velikih gozdnih posestev je bilo v začetku leta 1933-1934 v naši banovini 32, od teh dve posestvi (verski fond in Auerperg) po preko 15.000 ha. Površinsko stanje gozda se je tudi v letu 1933. nekoliko izpremenilo. Koder pogozdjujejo slaborodne travnike in druga slaba zemljišča, se stanje gozda veča, po drugi strani pa se po potrebi nekaj gozdov izkrči in pretvori v njive, travnike, sadovnjake in drugo. Leta 1933 je bilo z obl. dovoljenjem izkrčenih vsega skupaj 189 ha gozda.

V oskrbi banovine je sedaj 15 gozdnih drevesnic, ki so se v preteklem letu vzdrževale same. V tem letu so oddale naročnikom 2,5 milijona gozdnih sadik (leta 1931. še 4,5 milijona). Da naročila padajo, je pa posledica gospodarske krize.

Koncem leta 1933, torej po izvršeni jesenski oddaji sadik, so imele banovinske gozdne drevesnice v zalogi vsega skupaj okrog 11 milijonov gozdnih sadik. Od tega bo na spomlad s posebnih za oddajo, odnosno za presajanje v gozde nekaj nad 4 milijone sadik.

Regulacija Savinje

V banovinskem proračunu je tudi en milijon dinarjev kot prispevek banovine k regulaciji Savinje. K tej zadevi je celjska občina predložila banovinskemu svetu samostojen predlog, iz katerega posnemamo:

Regulacija Savinje od Mozirja do blizu Celja je bila izvršena že davno pred vojno. Nezaželeno vzdrževanje v zadnjih dveh desetletjih pa je povzročilo, da se je v strugi pred Celjem nabiralo vedno več gramoza. Tako so postale poplave razmere v celjski okolici nevzdržne in povzročale vsaka poplava mestu nepregledne škode.

To so pokazale tudi lanske jesenske poplave, ki so bile neposreden povod ponovnim urgencam za rešitev tega porednega vprašanja.

Nujnost regulacije Savinje je uvidelo svojčas tudi ministrstvo poljedelstva in vod, ko je z rešenjem z dne 18. junija 1928 odobrilo prvotni projekt za to regulacijo s takratno potrebščino 10.885.000 Din in poskrbelo za delno kritje stroškov z državnim prispevkom 400.000 Din.

Do izvršitve tega prvotnega projekta pa ni prišlo zaradi naknadne druge koncepcije projekta po celjski občini, in sicer po smernicah, ki jih je podal univ. prof. ing. Znidaršič iz Ljubljane.

Novi projekt je izvršila mestna občina v Celju I. 1930 in še isto leto je tudi ministrstvo za gradbe osvojilo novi načrt regulacije Savinje v celjskem ovinku, vendar je zahtevalo gotove spremembe in spopolnitve. Pred vsem je zahtevalo, da se napravijo načrti tudi za regulacijo pritokov Savinje v celjski kotlini in za poplavo iz obstoječe regulacije od Celja do Mozirja. Sedaj so izgotovljeni že tudi vsi ti načrti ter se bližajo predložiti banski upravi in ministrstvu.

Stroški regulacije so proračunani na 41,8 milijona dinarjev; od tega odpade 23,6 milijona na regulacijo Savinje same pri Celju, 7,9 milijona na regulacijo Savinjskih pritokov Voglajne (4,6 mil.), Koprivnice (1,4), Sušnice in Loznice, 10,3 milijona pa na popravilo in utrditve že izvršene regulacije Savinje med Celjem in Mozirjem. V zvezi z regulacijo se bo morala izvršiti tudi preureditve in dela preložitve celjske železniške postaje, za kar so stroški proračunani na 13 milijonov dinarjev.

Na anketi, ki je bila pri banski upravi koncem meseca oktobra 1933 in katere so se udeležili zastopniki mesta Celja in okoliški župani, je prišlo do soglasnega zaključka, da se ne da s to regulacijo nadalje odlašati ter da je treba njeno realizacijo čimbolj pospešiti. Zasiurati je treba pred vsem pravočasno financiranje podjetja. Po mnenju ankete bi morala prispevati državna uprava po ključu svoječasnih predloženih zakonov o regulaciji Savinje 40%, ostanek bi se pa porazdelil med bansko upravo, mestno občino celjsko in eventualne interese. Stroške za preložitve železniške proge in njenih objektov bi morala kriti železniška uprava.

Sklep ankete je prijavila kraljevska banska uprava ministrstvu za gradbe in izjavila, da je pripravljena ustaviti v banovinski proračun letne prispevke po 1.000.000 Din, ako predvidi ministrstvo v enake namene v državnih budžetih letne obroke po 2.000.000 Din. Obenem so se pozvale vse občine v srezih Celje, Laško in Gornji Grad in sreski cestni odbori teh krajev, da vnesejo v svoje proračune gotove vsote kot prispevke k regulaciji Savinje.

Pred vojno so se kriti stroški dosedaj izvršene regulacije Savinje od Mozirja do Celja po naslednjem ključu: 40% je prispevala državna uprava iz drž. melioracijskega in vodozadržnega zaklada, 40% je znašal prispevek štajerskega deželnega zaklada, 10% so prispevali skupaj okrajni zastopi v Gornjem gradu na Vrskem, v šostanju in Celju, ostalih 10% na davčne občine v območju regulirane Savinje.

Šolstvo v Sloveniji

Iz poročila g. Josipa Breznika, načelnika prosvetnega oddelka banske uprave

V dravski banovini je 852 osnovnih šol, 49 otroških vrtcev, 10 otroških zavetišč, 32 državnih meščanskih šol, 12 državnih srednjih šol, 3 redne srednje šole ter 2 državni in 2 zasebni učiteljski šoli. Podrobnejši podatki so naslednji:

Stanje učiteljstva na osnovnih šolah

V dravski banovini je 1459 učiteljev in 2377 učiteljic, skupaj 3836. Od teh je 40 kontraktualcev in 56 dnevničarjev.

Razredov je 3637, razrednih učiteljev pa 3414; manjka tedaj 223 razrednih učiteljev. Glavni vzroki so v tem, da je v gornjem številu všteti 75 učiteljic ženskih ročnih del, 68 predmetnih učiteljev (srborhvaščina, verouk itd.), 28 šolskih nadzorov in preglednikov in da je 242 učiteljev in učiteljic pridanih banski upravi (36), gospodinjiskim šolam in tečajem (16), sreskim načelstvom (35), pedagoški šoli (4) itd. Na ta način je 422 učiteljev in učiteljic zaposlenih tako, da ne pridejo v poštev kot razredni učitelji.

S polno službeno dobo je v banovini 115 učiteljev, od teh je predlaganih za upokojitvev 34.

Delovanje učiteljstva je zaradi pomanjkanja šolskih prostorov in učnih oseb ja ko oteženo. Kljub obilnemu šolskemu in izvenšolskemu delu se bo morala pokazati stagnacija v uspehih, za kar pa ne more biti ob takih prilikah odgovorno učiteljstvo, ki mu tudi javnost priznava njegovo težavno, odgovorno in intenzivno delo. Da izvenšolsko delovanje učiteljstva v nekaterih krajih ni tako uspešno, kakor bi bilo želeli, je v prvi vrsti vzrok pomanjkanje moških učnih oseb. Na mnogih enorazrednicah pa tudi dvorazrednicah so samo učiteljice, ki se ne morejo z uspehom udeleževati na polju, kjer lahko deluje samo učitelj. Na mnogih večrazrednicah pa je samo po on učitelj, ki zopet ne more obvladati vsega izvenšolskega dela.

Na novo je bilo nameščenih 29 učiteljev in 9 učiteljic. Za namestitve novincev je vložnih 481 prošenj, od teh je 129 moških in 352 ženskih. Po zbranih informacijah pa je vseh abiturientov, ki so dovršili v zadnjih letih učiteljske šole, okrog 750. Nekateri od teh so si poiskali službe že drugod, mnogi pa prošenj za sprejem v državno službo sploh niso predložili.

Za sprejem v državno službo iz Italije prosi 16 učnih oseb za reaktivacijo pa dve učni osebi. Za namestitve za otroke vrtarice prosi 7 učiteljic.

Osnovne šole in njih učenci

V banovini je 161 enorazrednic, 177 dvorazrednic, 130 triirazrednic, 106 štirirazrednic, 111 petirazrednic, 131 šestirazrednic, 28 sedemrazrednic in 9 osemrazrednic; skupaj 852 šol.

Od tega je ena šola za gluhohe, 1 za slepe, 1 banovinsko vzgajališče, 2 šoli za manj nadarjene, 1 manjšinska šola, 40 popolnoma nemških, 1 delno nemških, 5 madžarskih manjšinskih razredov ter 14 zasebnih šol.

Zaradi pomanjkanja učnih prostorov je ostalo 8 šol neotvorjenih.

Narodne šole obiskuje 176.657 otrok. Od teh je 173.156 Jugoslovanov, 2714 Nemcev, 606 Madžarov, 12 Italijanov, drugih narodnosti pa 169.

V šolskem letu 1930-31 je znašalo število šolobveznih otrok 141.541, v letu 1932-33 pa 161.709. Prirastek zadnjih treh let znaša tedaj 35.116 otrok.

Otroške vrte posešata 1902 otroka; od teh je 1841 Jugoslovanov, 41 Nemcev in 20 drugih narodnosti.

Poslopja za osnovne šole

Statistika šolskih prostorov v dravski banovini kaže, da imamo nastanjenih 852 narodnih šol v 831 šolskih poslopih. Od teh je 739 last šolskih občin, ostalih 92 poslopij pa je komunalnih odnosno so zasebne, v najem vzete zgradbe. V vseh poslopijih imamo le 2674 učilnic, tako da manjkajo 904 učilnice kar je kvarno za zdravje šolske mladine in učiteljstva. Pri zboljanju gospodarske konjunktore zlasti podeželskih upravnih občin bo treba posvetiti vsi skrb odpravi tega razvoja narodnega šolstva kvarnega nedostatka. Nepopolnemu stanju učilnic je krivo to, ker je bilo zaradi naraščajočega števila otrok nujno potrebno otvarjati nove raz-

Popolnoma zastonj

Je za naročnike »JUTRA« njih nezgodno zavarovanje pri zavarovalnici »Jugoslavlija«, saj točnosti v plačevanju ni smatrali za kako protidajatev. Danes preneha veljavnost tega zavarovanja, če še niste nosili naročnine.

rede. Vzporedno z novimi razredi pa so vsled gospodarskih težav niso mogli istočasno zidati in dozidavati novi učni prostori.

V povojni dobi od I. 1924. do I. 1933. so izvršile občine za zidanje in prezidanje 69 šolskih poslopij pomembno vsoto 54 milijonov dinarjev. Po iniciativi banovinskega šolskega odbora je bilo v letu 1931. vse potrebno pripravljeno za zgradbo 70 novih šolskih poslopij, zaradi gospodarske krize pa se je zidanje moralo odložiti.

Na novo sta se ustanovila enorazredna narodna šola v Javorju (srez Ljubljana) in otroški vrtci pri obmejni šoli Sv. Lovrenc na Pohorju. Zaradi naraščajočega števila otrok je bilo potrebno otvoriti 47 razredov, odnosno vzprednic.

Meščanske šole

V dravski banovini je 32 državnih meščanskih šol. V 176 oddelkov se je vpisalo 3457 dečkov in 3048 deklic, skupno torej 6505. Porast proti lanskemu šolskemu letu znaša 708 učencev in učenk ter 8 oddelkov.

Na državnih meščanskih šolah je nameščenih 99 učiteljev in 106 učiteljic s upravitelji vred, 7 stalnih veroučiteljev, 5 učiteljic ročnih del, 1 kontraktualni učitelj in 1 honorarna učiteljica, prideleni so: 2 profesorja in 1 profesorica z učiteljske šole ter 51 osnovnošolskih učiteljev.

Učni prostorov za meščanske šole primanjkuje zlasti v Ljubljani Mariboru in na Jesenicah. Trenja med meščanskimi in osnovnimi šolami za učne sobe so na dnevnem redu že nekaj let. V Ljubljani ima nobena državna meščanska šola svoja poslopja. Spričo še trajajoče gospodarske krize ter pomanjkanja denarnih sredstev za sedaj ni upati na izboljšanje tega stanja.

Banovina vzdržuje delno ali celotno 14 državnih meščanskih šol in je za kritje vzdrževanja izdala dosedaj 180.000 Din. Ostale meščanske šole vzdržujejo občine, kjer je sedež šole. Ze iz navedenih dejstev je razvidno, da so stroški za vzdrževanje meščanskih šol neenakomerno razdeljeni. Da bi se ti stroški razdelili med vse občine, ki imajo korist od šole, so se po do- ložitih člena 5. zakona o meščanskih šolah določili šolski okoliši in predložili ministrstvu prosvete v odobritve. Na podlagi teh šolskih okolišev bodo vsolane občine prevzele vzdrževanje meščanskih šol.

Srednje šole

V banovini imamo 2 državni klasični gimnaziji, 1 nepopolno in 9 popolnih realnih gimnazij, od katerih imata dve realne oddelke v višjih razredih. Skupno je torej 12 državnih srednjih šol z 92 oddelki in 19% oddelki (12 oddelkov več kot lansko leto). Na srednjih šolah je poučevalo 273 profesorjev in suplenov, ter 30 učiteljev večšin.

Tudi v letošnjem šolskem letu trpi pouk na državnih srednjih šolah zaradi pomanjkanja učiteljstva (30) ter zaradi natrpanih razredov (59 oddelkov ima nad 50 učencev). Da bi se zadostilo potrebi, bi se moralo postaviti na srednjih šolah v dravski banovini 26 novih suplenov. Na službo pa čaka 70 (45 moških in 25 žensk) diplomiranih filozofov in onih mlajših učnih moči, ki so bile ob redukciji srednjih šol v letu 1932 reducirane. Če tudi število srednješolcev v dravski banovini stalno narašča, ni veliko upanja, da bi bili vsi, ki sedaj čakajo na službo, v doglednem času nastavljeni. Vrh tega je število onih profesorjev, ki bodo tekom enega ali dveh let

Kraljestvo mode

»Moirée« — velika moda

Zadnje čase se elegantne žene navdušujejo za »moirée« svilo, ki je bila na višku mode konec prošlega stoletja, torej v modni dobi, na katero se danes moda v marsikaterem oziru naslanja. V istih časih je veljal »moirée« seveda le za svečane prilike, danes pa nam rabi tudi za bolj preproste obleke, kjer dosežemo izredno »pikanten« kontrast med enostavno linijo obleke in nenavadno učinkovitostjo tvoriva samega. Zato ni čudna, da se je »moirée« uveljavil ne le v večerni, temveč tudi v dnevni modi, kjer ima prav za prav še večje možnosti.

Za večerne obleke pridejo v poštev le živobarvne moirée-svile — zlasti vinske rdeče, živo modra in živo rdeča so v modi. V prehodni dnevni modi pa bomo videli manj izrazite srednje barve, n. pr. peščeno žolto, megleno sivo, po dolgih letih zopet moderno barvo rožnate lesa ter končno temnozeleno in temnomodro, ki bo sploh prevladovala v letošnji spomladni modi.

Nove »moirée« svile so čisto pretkane s volneno nitjo, tako da učinkujejo še bolj diskretno in se lepše priliježejo k silvoti. Nad vse sanjavi modna novost so takozvani prehodni kostumi iz moiréeja, ki jih trenutno nosimo pod plaščem kot navadno obleko; v toplejšem času pa kot takšno oblačilo predstavljajo samostojen promodni kostum. Model te vrste vidimo na naši drugi skici: krilo je glatko, jopica pa je zapeta s velikimi gumbi ter ima ovratnik v obliki šala in malo svobodno krilce.

Naslednja skica nas seznani s plaščem iz moiréeja, ki je zapet s učinkovitim pasom in ima ob vratu veliko pentlo. Bolj elegantnega popoldanskega plašča si ne moremo predstavljati!

Isto ogrinjalo pa nam rabi tudi za večerne prilike, če ga nosimo brez pasu in ga opremimo z okroglim krznenim ovratnikom, ki ga lahko ob vsaki priliki zopet snamemo (predzadnja skica).

Od leta
1813
odlacen
bel šifon.

Tudi pri modernih blazah opažamo vpliv moiréeja. V zvezi s tem tvorivom prinaša moda srednjeveške motive, kakor balonaste rokave, pokomčne ovratnike, kazake itd. (I. skica).

Tudi lepo popoldansko obleko izdelamo iz moiréeja. Zadnje čase se je zopet uveljavila linija plaščne obleke, ki jo okusno krasijo nabrane proge. Z enim samim velikim gumbom in s ozkim pasom opremljeno obleko te vrste predločuje naša zadnja skica.

Vsepopoved pa se nam kaže moda moiréeja v izbrani enostavnosti in zato je pričakovati, da si bo tudi pri naših domačih pridobila mnogo prijateljev.

Nakit z motivi igralnih kart

Je zadnja pridobitev umetne obrti in današnja moda, ki ima mnogo smisla za vse, kar je živahnega in novega, se je teh ko značkov oprilela s velikimi veseljem. Novi nakit je izdelan iz svetle kovine, posa-

mezni motivi pa so izrezani iz galitala ali iz kosti, tako da napravijo lep in plastičen učinek. Ogrlice in zapestnice se med seboj po izdelavi precej razlikujejo; nekaj najbolj značilnih modelov vidimo na naši skici.

Ost.:

Predpusna poslanica

Se par dni nas loči in potresli bomo temena s pepelom siekli pisana oblačila in oblekli sivo vsakdanost... Sedaj pa je vse še pod žezlom kralja Pusta, se-

daj zvončkajlo še kragulčki na kapi šaljičevci in kurenti, naš rojak, še vabi

Zdravniška posvetovalnica

M. T. Krvavo blato se pojavi pri zlati žili (hemoroidih) ali pa pri gotovih črevesnih obolenjih. Predvsem morate skrbeti za to, da bo blato vedno mehko, kar dosežete s pretežno vegetarično hrano in lahko odvajalnimi sredstvi. Razen tega vam priporočamo vsakodnevne sedeče kopeli in življenje Rogaske Slatine. — Braz uumljenja. Ker ste imeli pred 4 leti dolgotrajno vnetje maternice in jajčnikov, je popolnoma razumljivo, da nastopijo v opisanih slučajih, posebno če so pogosti in neobičajni, bolečine. To vprašanje morate sami urediti na primeren način. Svetujemo vam, da greste vsaj za par tednov zaradi miru v kakšno kopališče. — A. G. Bolečine v križu pred perilom imajo lahko različne vzroke. Pogosto je povod za bolečine nepravilna lega maternice, ki se da popraviti, ali pa vnetja, ki so pa tudi ozdravljiva. Sedeče kopeli so v vsakem slučaju priporočljive. — I. S. Sklenje na desetem črevesu je v starosti pogost pojav. Kopeli in umivanje s mentolovim špiritom stanje običajno omili. Vedno pa morate skrbeti za redno prebavo. — Nervozna. Ker je vzrok vašim nervoznim pojavom slabokrvnost, morate predvsem uživati krepko hrano, pripravite arzena in železa naj vam pa predpiše zdravnik. Priporočamo vam tudi, vsaj za nekaj časa, spremembo zraka in okolice. — I. B. v K. Če je mati slabotna in dete šibko, se dojenje, ki je sicer edino pravilna prehrana dojenčka, ne sme za vsako ceno nadaljevati. Nadomesti se z umetno prehrano ali pa s dojiljo. Vsekakor se pa pred končno odločitvijo posvetujte z zdravnikom. — Smrcanje. Potrebna bi bila zdravniška preiskava, da se ugotovi, v koliko so vzrok smrcanja morebitne spremembe v dihalnih organih. Sicer pa ni druge pomoči kot da vas večkrat ponoči zbude ali pa za sebnost spalnica. Pazite tudi, da ne spite na hrbtu. — Ela. Ker je urin gost, siužast in gnojne barve, je upravičen sum, da bolujete na vnetju mehurja, posebno če, ker morate pogosto na vodo. Potrebna bi bila preiskava urina. Vsekakor vam pa priporočamo, da se oklebate ostrih jedi in alkoholnih pijač. Pijte mnogo mleka in mineralne vode. Na spodnji del trebuha si pa stavite večkrat tople obkladke. — H. Jan. Ker so na mestu izpadlih las zrasli novi, četudi svetli in šibki, je dokaz, da je lasišče še krepko. Negujte ga po splošnih higijenskih predpisih: umivajte glavo vsaj enkrat na teden s milnim špiritom nato s toplo in vedno hladnejšo vodo, naj bolj zvečer, da se ne prehladite. Vsake jutro pa masirajte lasišče s kako lasno vodo. — Padavica. Posebna vrsta padavice, takozvana Jacksonova epilepsija, je v vročini zvezi s poškodbo na glavi. Svetujemo vam, da prepustite preiskavo iz velenosti, katereka bo določila sodišče; tudi vam iz načelnih vzrokov ne moremo navesti imena zdravnikov. — Idrja M. R. O neplodnosti v vašem slučaju ni govora, ker ste vendar zanosili. Da ste pa spavili, ni čudno, če med nosečnostjo kolensate in 12 ur peš hodite. Če zopet za nosite, kar je še par tednov po splatu mogoče, se morate ogibati vseh neobičajnih telesnih naporov.

Z. J. B. Vnetje, ki je nastalo zaradi uporabe premočne raztopine hipermanganne ublažile s tem, da namažete prizadeta mesta s kako nevtralnno kremo. Priporočamo vam pa tudi mikroskopsko preiskavo izcedka sečne cevi. — I. D. C. Da pri vsaki priliki zardite, je najbrže duševnega izvora; podcenjujete samega sebe in tako vam manjka samozavest. Govorjenje ponoči in nemirno spanje so značilni, da so vaši živci oslabele, kar pa ni v nobeni zvezi s mladostnimi grehi. Vsi se pojavijo v dobi mladostne evolucije, v kateri se nahajate, pogosti in preidejo sčasoma sami od sebe. Važno je, da si pridobite zaupanje v samega sebe in tu pomaga edino le dobra volja. — M. A. Pišete, da ste proti revmatizmu v nogah že vse poskusili, pa da nič ne pomaga. Res je, da je revmatizem včasih trdovratna bolezen, pa zaradi tega ni treba obupati. Suhl, topli obkladki, masaža, potiranje pa preparati salicila skoraj vedno olajšajo bolečine. Po leti pa pojdite v kako termalno zdravilišče. Ogibajte se alkoholnih pijač in slanih jedi. — M. M. P. Zaradi tega, ker s 14 in pol leti še niste tako razviti, kakor bi si želeli, si pač ni treba gnetiti življenja. Če ni kake organske napake ali pa motenj v funkciji žlez z notranjo sekrecijo, bo vzrok zaostanka samo slabokrvnost. Priporočamo vam zato krepko hrano, kopeli in gibanje na prostem zraku. Če vas telovadba izmuči, je bolje, da jo zaenkrat opustite. Za okrepitev vam priporočamo pripravite arzena in železa. Privoščite si dovolj počitka, posebno po noči. — C. C. C. Lahko je mogoče, da je revmatizem spremenil svoj položaj. Pri bolečinah v ušesu je pa treba biti previden. Če bi nastopila vročina in če bi bolečine postale močnejše, morate takoj k zdravniku. — V. E. Mravljinčasti občutek v roki je lahko živčnega izvora ali pa je nastopil motenje v obtoku krvi. V zadnjem primeru se danes uspešno uporabljajo hormonski preparati. — A. Ev.

Otroški pisemski papir

mora biti tak, da je otrokom v veselje. Navadno otroci ne pišejo radi pism in jih moramo k temu prisiliti. Toda stvar

se popolnoma spremeni, če dobi otrok v roke papir s lepo podobico na vrhu vsakega lista. Pisanje na takšnem papirju je otroku v zabavo! Vsaka mati bi morala presrbeti svojemu ljubljencu tak pisemski papir, ki ni drag, čeprav je tako milčen...

Čitajte tedensko revijo
»ZIVLJENJE IN SVET«

st, v kolo, med ranjanje, med smeh, toplo — mladost in vročo kril..

Ti orkester, daj duše v instrumente, lepo naj gosli pojo, po cigansko potegniti note, strasti vliji v melodijo o Tango-liti, da se bodo udi bolj vzbodili in privili, da bo korak bolj zaplaval, da se jasnost vsa zagne, da bodo vse oči le napoli odprte... Sviraj...!

Okna naj bodo zagnjena, globoko in gosto, da ne seže noben žarek luči od zunaj med nas... Saj vemo: to pride itak, to je neizogibno... Saj vemo: med nami pleše nepovabljen gost, za slehernim stoji, za vsakim korakom sledi — pod mračno krinko, odet v dolge pajčolane...

Zato pieretka My, harlekin Marcel, spanjolka Ema in kozak Loize iz štacune z železnino — danes je vaš dan... gorki ste, mladi in va je svet... Sicer pa je to svet ene noči — nič zato; kaj bo jutri o tem ne razmišljajte... saj ne veste. Prav je tako — prevroče so naše oči...

Potem, ko pogazijo zadnje luči, ko stoje na odru neposravnjeni pulci in mrtvi instrumenti — potem zavijate ovratnike svojih sukeni, pritisnite dekletu kožuh tesneje k licu... o ne, ne

Zdaj je pa še čas! Zato ne medlimo, na vsakem oglu vabi vabilo: vse v srčkih vse v lučkah, vse v bohotu — a nihče ne naide edinega pravega naslova za prednostno veselje...

Edino pravi naslov je: vse v pozabljenju!

Da! Zato hitro...

Potem pa pepela in spomin...

Omenjene tablete se, kakor skoraj vsa sredstva za shujšanje, odvajalna sredstva. Zdravemu organizmu ne morejo škodovati. — A. B. Gibanje na prostem je pri predčasnem izlivu semena seveda samo del zdravljenja. V vašem primeru je ta pojava najbrže bolj psihičnega izvora. Priporočamo vam za nekaj časa vzdržnost in pomirjevalna sredstva (brom, baldrijan). — F. S. v B. Občutek vročine se večkrat pojavi po operaciji na maternici, posebno če so bili odstranjeni tudi jajčniki. V tem slučaju so se dobro obnesli hormonski preparati. Ni pa izključeno, da gre za obolenje srca. Na vsak način se morate ogibati težko prebavljivih jedi, posebno takih, ki napenajo (fižol, sveži kruh, grah, leča itd.). — A. B. Lj. Straet je prirojena lastnost in se torej ne more nanjo po svoji volji vplivati, oz. samo do gotove meje. V gotovih slučajih pomagajo ekstrakti gotovih žlez, ki vplivajo na funkcijo ženskih organov. — Uspešno. Kožo, katero ste pokvarili s nepravilno nego obraza, je najbolje začasno pustiti v miru, da se ne razdraži še bolj. Potrebno je, da se poveča obtok krvi, kar dosežete s toplimi kopelmi. Gibajte se veliko na zraku, samo morate popreje namazati kožo s kako dobro nevtralnno kremo. Tu pa tam, kadar se vam zdi potrebno, morate pač sedeti tudi po šimki. Ko bo koža zopet zdrava, se lahko začne s zdravljenjem, najbolje pri kakem dermatologu. — Gošča se operira samo takrat, če nastopijo težki pojavi glede dihanja ali pa od srca; gošča se mora vedno zdraviti samo pod zdravniškim nadzorstvom.

ŠAH

Urečuje dr. Milan Vidmar

Ljubljanski šahovski klub postaja nestrpen. O zaključnih medmestnih tekmah še vedno ni ne duha ne sluha. Mlada borbenost ne razume zavlačevanja. Vodilni slovenski klub misli, da ima pravico do dokončne odločitve: Ali res ne sme državno prvenstvo v ljubljanske roke?

Ožji turnir je v ljubljanskem klubu v polnem teku. Prav gotovo bo zopet spravi nekaj mladih nadarjenih igralcev v prvo vrsto. Glavni turnir, ki bo ožjemu sledil, ugne letos postati zelo zanimiv. Starejši, izkušeni ljubljanski matadorji bodo imeli težko življenje z mladci, ki silijo naprej. Spomini mi uhajajo kakšnih deset let nazaj. Takrat je ljubljanski klub životali v nekdanji Narodni kavarni. Živ je bil in podjeten. Toda takrat še ni bilo močnih igralcev. V brzih turnirjih sem z njimi igral brez trdnjave. Danes bi to bilo nemogoče. Popolnoma nemogoče. Danes ima naš vodilni klub dolgo vrsto prvorazrednih igralcev, ki jih lahko postavimo proti vsakemu večjemu inozemskemu klubu.

Ravno zaradi tega je zaključna borba s Beogradom in Zagrebom za Ljubljano zelo važna. Če bo uspešna za naš klub, bo pošteno nagradila delo, ki ga opravlja ljubljanska šahovska mladina. Zdi se mi, da imava mojster Piric in moja malenkost dolžnost, da se udeleživa zaključnih medmestnih borb v ljubljanski bojni črti.

Velemojster Spielmann je v zadnjih tednih prepotoval Romunijo.

To priliko je pograbil romunska šahovska organizacija. Na brzo roko je priredila turnir, ga opremila z najboljšimi romunskimi igralci in vtaknila mednje slavnega velemojstra... Računala sicer ni s romunsko zmago, pač pa je hotela svojim ljudem otvoriti sijajno sejo.

Spielmann je seveda odnesel prvo nagrado. Celó brez težave. Toda Romuni so pokazali, da znajo igrati. Nekaj partij iz romunskega turnirja kroži celo po strokovnem časopisu. V naslednjem prinašamo zato igro, ki jo je Spielmann v najlepšem napadalnem slogu zmagovito zaključil.

Beli: R. Spielmann Črni: St. Erdélyi

1. d2—d4 d7—d5

2. c2—c4 c7—c6

Znana slovenska obramba.

3. Sg1—f3 Sg8—f6

4. e2—e3 ———

Ostrejša je poteza 4. Sbl—c3.

4. ——— e7—e6

5. Sbl—c3 a7—a6

Običajna je poteza 5. ——— Sb8—d7.

Črni se pa odkrito pripravlja na »Merankoc«.

6. Lf1—d3 ———

Spielmannu je očividno prav, da dobi opravka z »merankoc« obrambo. Sicer bi lahko igral 6. c4×d5 ali pa celó 6. Sf3—e5, kakor je v Bernu Bogoljubov igral proti Aljehinu.

6. ——— d5×c4

7. Ld3×c4 b7—b6
»Merankoc« je še v teku.
8. Lc4—d3 ———
Na Bledu je Bogoljubov proti meni igral Lc4—e2.
9. ——— c6—c5
To veleno potezo mora črni igrati s vso naglico.
9. a2—a4 b5—b4
10. Sc3—e4 Sb8—d7
11. Se4—d3 ———
Običajno je 11. 0—0. Spielmann hodi svoja pota. Točka c4 mu je izredno važna. V Sliuču je Flohr zamenjal na c6.
11. ——— Lc8—b7
12. Sd2—c4 a4—a5
Ta poteza je vedno kritična. Res je, da utrjuje kmeta na b4. Res je tudi, da preprečuje udar a4—a5. Polje a5 je pa mnogo krat v tej varianti važno za črnega akakaca. Razen tega je črni kmet na a5 slaboten.
13. b2—b3 ———
Tudi ta poteza je kritična. Kmet na b3 je zelo šibek. Hušja pa je šibkost točke c3. Zato pa je beli lovec na b2 zelo močan.
13. ——— Lf3—e7
14. Lc1—b2 0—0
15. 0—0 Dd5—c7
Po mojih izkušnjah črna dama na e6 ne stoji dobro. Na b6 bi stala še slabše. Polje e7 ji je zaprto. Zato se mi zdi, da jo mora črni postaviti na b8.
16. Sf3—e5 c6×d4
17. Lb2×d4 Lc8—c5
Črni bi rad zamenjal nevarnega lovca.
18. Se5×d7! ———
Izvrstno!
18. ——— Sf6×e7
Na 18. ——— Lc5×d4 bi sledilo 19. Sd7×f8, Ld4×a1, 20. Sf3×e6 in črni je izgubil kmeta.
19. Ld4—b2 Tf3—e3
20. Tal—c1 ———
Ogroža posredno črne dame.
20. ——— Lc5—f8
21. Sc4—e5 Sd7—c6
Vezave, ki menjavajo barve, so zelo nimive.
20. Lb3—d4 Tf8—e6
23. Dd1—b5 ———
Začetek neposrednega napada na črnega kralja.
23. ——— g7—g6
24. Db5—b3 ———
Grozil Se5—g4. Tf7—f5?
24. ——— ———
To pa bo pač odločilna napaka. Spielmann meni, da bi 24. ——— Dc7—e4 zadovoljevalo.
25. Se5×g6! ———
Tako, tako!
25. ——— h7×g6
26. Db5—b3+ Kg8—f7
27. Db8—f6+ Kf8—e8
Če se kralj vrne na g8, pride: 28. Df6×g6+, Lf8—g7, 29. Tel×c5.
28. Ld3—b5+ Tf8—e7
Bojše je seveda bilo 28. ——— Lb7—c6. Toda zadostovalo bi tudi na.
29. Df6×g6+ Ke8—d8
30. Ld4—f6+ in mat.

Radio

Nedelja, 11. februarja

LJUBLJANA 7.30: Izboljševanje semaljšje (inž. Pirce). — 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika. — 9: Versko predavanje. — 9.30: Orgelski koncert (Blaž Arnič). — 10: O pomenu dvojkov in njihovi socialni manjvrednosti (dr. Škerl). — 10.30: Vokalni koncert s spremljevanjem radio orkestra. — 11.15: Slovenska glasba radio orkestra. — 12.15: Čas, venčki šlagerjev na ploščah. — 16: O gnojilnih in gnojnjaku (inž. Turk). — 16.30: Ljudska igra »Deseto« (Delakov gled. studio). — 17.30: Plošče. — 20: Prens oper iz gledališča, v odmorih napoved časa in poročila.

Ponedeljek, 12. februarja:

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Gospodinjica ura: Prehrana in naše telo (ga. Kumič). — 18.30: Premikanje obrežij (Alojzij Peterlin). — 19: Udovčeva in Lovčeva pojeta (plošče). — 19.30: Maršal Mar-mont (Rudolf Dostal). — 20: Vesela ura: sodelujejo g. Povhe in Dolinskih šramel kvartet. — 21.30: Čas, poročila, radio jazz. — 21.35: Narodne pesmi s spremljevanjem orkestra. — 19: Orkestralen koncert. — 20.30: Opera na ploščah. — Laha in plesna glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Godalni trio. — 20.15: Orkestralen in pevski koncert. — 21.15: Laha glasba. — 21.45: Plesna muzika na ploščah. — PRAGA 19.20: Odločki iz čeških operet. — 20: Prens Foersterjeve opere »Evas iz gledališča. — BRNO 19.20: Godba na harmoniko. — 20: Prens opere iz Prage. — VARSAVA 18.20: Komorna glasba. — 20.05: Prens orkestralnega koncerta iz Lvova. — 22: Laha glasba na ploščah. DUNAJ 12: Koncert na ploščah. — 16.05: Pesmi za mlaike. 17.20: Narodne pesmi. — 17.40: Beethovnova glasba. — 19.30: Operetni večer. — 22.20: Jazz. — BERLIN 20.10: Zabaven program. — 22.20: Laha in plesna glasba. — KOENIGSBERG 20.10: Schumannova Otroške scene. — 20.45: Karnevalska muzika. — MUEHLACKER: 20.10: Mešan program. — 21.10: Predpusno ranjanje. — 22.45: Plošče. — 23: Pester glasbeni program. — 24: Nočni koncert, iz Monakovega. — BUDIMPEŠTA 16: Orkestralen koncert. — 18.50: Plošče.

Torek, 13. februarja
LJUBLJANA 11: Šolska ura: Pravljice (ga. Minka Kusova). — 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Otroški koticke (gd Vencajzova). — 18.30: Schumannova Karnevalska suita na ploščah. — 19: Francoščina. — 19.30: Boj za Kančincingo (P. Kunaver). — 20: Glasbeno predavanje (dr. Dolinar). — 20.30: Ura šlagerjev, izvaja g. Mirko Jelačin s spremljevanjem radio-orkestra. — 21.15: Kuplete poje g. Bajde, vmes igra na harmoniko g. Kokalj. — 22: Napoved časa in poročila. — BEOGRAD 16.30: Pesmi. — 17: Plošče. — 20: Arije in dueti. — 20.55: Slušna igra. — 21.35: Violinski koncert. — 23: Koncert orkestra in solistov. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Popoldanski koncert. — 20.15: Orkestralen in pevski koncert. — 21.15: Slušna igra. — 21.45: Jazz. — PRAGA 19.20: Prens iz Brna. — 20.20: Karneval v stari Pragi. — 21.10: Mešan program iz Bratislave. — 22.30: Zabava s plesom. —

Laž kot duševna bolezen

Ljudje premalo skrbijo za svoje duševno zdravje

Anglički psihatri so kmali te dni svoj letni zbor, ki ga je otvoril najmlajši sin angleškega kralja, princ Jurij, s govorom, v katerem je označil nevzdržnost za pravo epidemijo bolezni našega časa. Njeni vzroki so raznovrstni, a tičijo večinoma v gospodarskem področju. A ne samo brezposelnost, tudi tisti, ki imajo delo, ji zapadejo, ker jih delo spet preveč utruja. V takšnem času, kakršno je naš, imajo psihatri in nevrologi prav posebne naloge.

Zanimivo je bilo naslednje predavanje psihiatra Cambridgeškega vseučilišča prof. Langdona Browna. Govoril je o vlogi notranje sekrecije pri nastajanju duševnih bolezni. Delovanje notranjih žlez ne posega samo v naše telesno zdravje, temveč vpliva na vse naše misljenje in čutenje. Če n. pr. ščitna žleza pri moških preloži delujo, nastane nagnjenje do melanholije,

sumničanja, ljubosumnosti itd., prekrepanje delovanje ščitne žleze pa ustvarja pri ženskah zdražljivost, nagnjenje do lažnosti in celo duševnih motenj. Laž v tem pogledu ni samo duševna, temveč tudi fizična bolezen. So še druge žleze, ki so krive pretirane samozvesti, bolne lažnosti in celo kleptomanije.

V tej zvezi je angleški psihater govoril tudi o vlogi manjvrednostnega kompleksa, ki mu je posebej avstrijski zdravnik dr. Alfred Adler posvetil toliko pozornosti, da je ustvaril celo novo psihološko šolo. Po mnenju prof. Browna ta kompleks ne prinaša samo škode, temveč daje človeku tudi pobudo za čedalje višje in pomembnejše naloge. Premnogo velikih del ima svoj izvor v manjvrednostnem kompleksu. Seveda pa so tudi primeri, da ograža ta kompleks v pretiranih mejah duševno zdravje svojih nosilcev.

Predsednik kongresa prof. Maurice Craig je kritiziral čudno dejstvo, da se ljudje vse premalo zanimajo za zdravje svojega duha. Dotim običajno ob najmanjši telesni indispoziciji zdravnik, zamarajo kaj radi n. pr. simptome fizičnih in duševnih obolenj pri svojih otrocih. Higlino, ki bi varovala duha, bi morali šele ustvariti.

Zaključni govor je imel angleški najvišji državni pravnik Edward Tindall Atkinson. Obravnaval je vprašanje duševnega stanja zločincev. Moderni vlomilec, ki izkorišča vse tehnične pridobitve za svoje svrhe, je večinoma inteligenten človek, ki se cele tedne sistematično pripravlja na akcije svojega zločinskega poklica. Tem inteligentnim zločincem pa stoji nasproti tisti zločinci, ki so kriminalno nagnjenje podedovali in ki bi jih bilo treba manj kaznovati nego zdravi.

Novo stratosferno letalo

Znani francoski konstruktor Cousinet sporoča, da se bavi s novim stratosfernim letalom, ki bo letelo z brzino 400 do 600 kilometrov na uro. S takšnim letalom bo mogoče prispeti v 17 urah iz Pariza v New York.

Od revnega splavarja do dolarskega milijonarja

Siromašen Alzačan z veliko družino je nenadejano podedoval ogromno premoženje

Čez noč je obogatele neka siromašna splavarska družina iz Waltzenaua blizu Strasbourga v Alzaciji. To pa se je zgodilo takole:

Lani v avgustu se je pripeljal iz Amerike v Francijo in se v Parizu odpravil v Strasbourgo mister Köreman, odvetnik in filadelfijski. Prišel je iskat sorodnike nekega Kristofa Schläferja, ki je umrl brez potomstva.

Schläferjeva zapuščina je bila tako velika, da je popolnoma opravičila pot iz Amerike v Evropo. Šlo je za 18 milijonov dolarjev. Kristof Schläfer se je namreč rodil 5. avgusta 1808. v Bieschweilertu na Alzaciji in je že v svojih mladih letih odstopoval v Ameriko, ki je bila tedaj še dežela sreče.

Svojo bistroumnostjo in pridnostjo si je ustvaril v novem svetu ugledno pozicijo. Umrl je 9. novembra 1885. kot imoviti človek. Zapustil je dva otroka, hčer Henrietto in sina Johna, katerima je zapustil vse, kar je imel.

Sin je umrl trideset let po očetovi smrti brez potomstva. Ostavil je vse svojo sestro Henrietto, ki se je bila zanesla na očetovo in nekak bogatim farmerjem iz države Missouri. Ta farmer, s imenom Garret, je živel s Henrietto v srečnem zakoncu. Otrok pa nista imela. Zato je podedovala Henrietta po svojem možu, ki je umrl pred njo, vse premoženje. 16. novembra 1890. je postala Henrietta Garret bogata ženska in je razpolagala s imovino nad 18 milijonov dolarjev.

Ko je tudi njo pobrala smrt, se je razvedelo o ogromni dedščini in od vseh strani so se jeli oglašati interesi, pred vsem takšni s imenom Schläfer. Toda ameriške oblasti so vse kandidate na dedščino odbile, ker niso mogli predložiti verodostojnih sorodstvenih listin. Slednje se je advokat Köreman osebno potrudil v Evropo, da poišče morebitno sorodstvo Schläferja v Alzaciji. Njegova pot ni bila zaman. V Waltzenau je našel na Josefa Georga Schläferja, revnega splavarja s šestimi otroki.

Zanimivo je tudi, da je bil ubogi Schläfer pred nedavnim časom predmet pozor-

nosti francoskih oblasti. Moža so namreč na ovadbo nekkih vohovov prijeli hitlerjevski udarniki v Mannheimu in so ga zaradi nekkih izjav proti Nemčiji pretepli in vrgli v ječo. Ko je osedel kazensko, so ga poslali domov. No, zdaj mu njegovi sovražniki pač zavidajo. Odpotoval je s svojim pravnim zastopnikom čez Ocean, da osebno dvigne zapuščino, katere se ni nikoli nadejal.

Schläferjev potomec, srečni dedič 18 milijonov dolarjev

Pristopajte k »Vodnikovim društvom«

Denar v zofi

Praška policija ima opravka z nenavadno kriminalno zadevo

V Smichovu je živel 74letna učiteljica Ruža Janoušková. Imela ni več pravih sorodnikov, izven nje nekega nečaka iz drugega kolena. Ta nečak je avstrijski državljani Ferdinand Weiglsperger in mu je zdaj 40 let. Po poklicu je uradnik.

Weiglsperger je večkrat prišel v Prago, kjer je vsako pot obiskal svojo teto. Zadnje mesece je bila Janoušková bolna in je morala ležati v postelji. Ker ni bilo sorodnikov, sta jo oskrbovali sestre Marija in Berta Krbec.

Janoušková je pred leti napravila oporoko, v kateri je zapustila svojemu nečaku Weiglspergerju 72.000 Kč. V začetku letošnjega januarja je nečak iz Avstrije zopet obiskal svojo teto na Češkem. Stanoval je najprej v hotelu »Monopol«, potem se je po stari navadi preselil k teti v Smichov. Teta in nečak pa se topot nista več dobro razumela. 18. januarja zjutraj je Janouškovu napadla slabost. V domnevi, da se ji bliža smrt, se je poklicala k sebi sestre Krbec ter ju prosila, naj snameta levi naslon pri zofi in naj ga razvijeta. Povedala je, da skriva v tem naslonu svoje hranilne knjižice v vrednosti 75.000 Kč ter svoje dragulje, dalje bankovce, ki predstavljajo gotovino 72.000 Kč. Sestre Krbec sta ubogali bolnico, odprli naslon, toda nista našli v njem niti hranilnih knjižic ne draguljev niti denarja. Nato je prosila Janouškovo, naj pogleda v kovčeg njenega nečaka. Stori ji sta to in sta našli v kovčegu za 72.000 Kč bankovcev. Zaradi tega je prišlo do burnega nastopa med teto in nečakom, ki je trdil, da je ta denar njegov, ker so ga bili svojčas vzeli njegovi materi brez vsake pravice. Iztrgal je Janouškovi 72.000 Kč, vzal svoj kovčeg in se odpeljal s praškim brzim vlakom proti Bolcanu.

Zdravje Janouškove se je po nastopu z nečakom močno poslabšalo. 18. januarja zvečer so pozvali k bolnici zdravnika dr. Roubala. Se preden je zdravnik stopil v sobo, je Janouškova spremenila svojo oporoko. Napisala je testament na kos kartona ter podpisala oporoko s sigurno pisavo in se je pristavila opombo, da je spremeni lastni testament iz lastnega nagiba. Ko je prišel zdravnik dr. Roubal, ga je prosila Janouškova, naj ovadi njenega nečaka policiji, ker si je prilestil tujo imovino. 19. januarja ponoči je Janouškova izdihnila. Njen nečak je dva dneva pozneje klical telefonično iz Bolcana in spraševal po zdravju svoje tete. Ko so mu povedali, da je Janouškova umrla, se je hitro pripeljal v Prago, kjer pa so ga prijeli. Toda pri aretaciji niso našli pri njem ukradenega denarja. Namestu tega je predložil samo potrdilo nekega hotela v Bolcanu, da je depozitar imenovan vsoto pri blagajni.

Po smrti Janouškove je izročil sodišču testament pokojnice notar dr. Taš, ki je tudi izjavil, kakšne so bile pokojnične premoženjske razmere. Njegovi podatki so se popolnoma krili z izjavo pokojnice. O hranilnih knjižicah Janouškove ni bilo nikjer duha ne sluha. Ker pa je Weiglsperger brez dovoljenja češkoslovaške Narodne banke nesel čez mejo 72.000 Kč, so ga ovadili finančnemu ravnateljstvu zaradi tihotapstva z devizami.

Sele nadaljnja preiskava je ustvarila natančnejšo osvetlilo. Čeprav je Weiglsperger odločno tajil, da bi kaj vedel o hranilnih knjižicah pokojne tete, je policija vendar odredila natančno preiskavo vseh Weiglspergerjevih potov v zadnjem času. Pri tem se je izvedelo, da je nečak pokojnice ostavil v praškem hotelu »Monopol« pri svojem odhodu v Bolcan dva ročna kovčega. Pustil ju je v omari, ki je bila zaklenjena, ključ pa je odnesel s seboj po svetu. Omaro so odprli in vratar je kovčeg shranil. Sele zdaj ko je prišla afera na dan, je vratar javil najdbo policiji, ki je kovčeg odprla in našla v njem toliko iskane hranilne knjižice v vrednosti 75.000 Kč ter dragulje pokojne Janouškove. Weiglsperger pride sedaj pred sodišče zaradi tatvine in goljufije in se bo za dedščino lahko obrnil pod nosom.

ČE BEREŠ TO, IZVEŠ.

da je sklenil Klub čel turistov nabaviti za zimovališča v Visokih Tatrah bernardinske pse, ki jih bodo izvežabali za reševalno službo;

da organizira ruska vlada prvo polarno zdravilišče na Novi Zemlji;

Nisa v pustnem vrvežu

Skupina iz spremstva princa Karnevala na ulicah v Nisi

Zdravniki na otočju Južnega morja

Domačini kot zdravniki - Magaštvo, ki ni magaštvo

Zborel se čudno boleznijo. Čez dan mu je bilo še precej dobro, a vsako drugo, tretjo noč so ga obhajali najhujši želodčni krči in trebušne bolečine, svezane s hudo drisko. Zdravnik je bil osem dni daleč, pomoč nujna, kajti po potovalčevem mnenju je šlo očitno za infekcijsko bolezen. Sprva so med drugim poskušali z nekimi drugače dobrimi evropskimi sredstvi za lajšanje bolečin in uspevanje. Toda efekt je bil kaj nepričakovan in je kazal potovalcu, kakor pozneje še velikokrat pri drugih evropskih zdravilih, da imajo ta zdravila v spremenjenih podnebnih prilikah Južnega morja čisto drugačen učinek nego pri nas ali pa nobenega. Najprej niso evropska zdravila pokazala absolutno nobenega učinka, potem pa je bil učinek uspešila takšen, da so smatrali bolnika že za mrtvega. Tedaj so se odločili, da pozovejo nekega domačina na pomoč. Ta je prišel in je postavil diagnozo, ki je ni nihče pričakoval: Pacient se je bil enostavno prehladil, ko je stopal z mokrimi kopalnimi hlačkami po vetru. Takšen prehlad je pogost tudi med domačini, ki mu pa vedo izborni odpomoč. In res je otočan pripravil iz raznih rastlin jarkasto tekočino, ki naj bi učinkovala kot odvajalno sredstvo in kot sredstvo za bljuvanje. Bolnik je to popil, nato se je moral najesti, kolikor je zmogel, po treh urah so ga potem v ležalnem stolu in pod zaščito mreže zoper komarje odnesli v grmovje, da se izželi in ozdravi. Nekoliko ur pozneje, po topli kopeli in masazi je bil res zdrav kakor riba v vodi in je pripovedoval, da otočansko zdravilo ni učinkovalo samo točno, temveč naravnost prijetno.

Pozneje je potovalec svedel, da je ne-ki evropski, vrhu tega še dober zdravnik

ozdravil nekoga pacienta s hitimi boleznimi, ki so bili simptomi čisto po vrsti točih tednih.

Domačini pomagajo sploh veliko število podobnih zdravil, ki učinkujejo prav gotovo in veliko bolj milo nego najboljše evropske sredstva. Njih seveda in uporaba se podeduje od roda do roda, a je še skrajni čas, da bi se evropski znanstveniki začeli zanimati zanjo. Veliko dobrega bi tu lahko našli tudi v prid medicinski znanosti. Čez kratko ne bo nobenega sledeč več o domači otočanski medicini, ker je v prvi vrsti domena posebnih vrstev, a se smatrajo evropske oblasti za navadne mazače, evropski misijonarji pa za hude konkurente, ki jim je treba odvzeti vsak vpliv na ljudi.

To stališče je pa povsem krivično, kajti marsikaj dobrega vedo ti primitivni zdravniki, o čemer se učenim evropskim gospodom niti ne sanja. Tako so n. pr. na nek-kih otočjih še pred nedavnim uporabljali hipnozno in sugestijo v zdravilne namene in to kot prestaro prakso dočim ju je začela evropska medicina uporabljati šele v novejšem času. Poznajo tudi izborni vplivi raznih kopeli, a s njihovimi masažnimi sistemi se evropski niti od daleč ne morejo primerjati. Res je pa, da so domačini proti neznanim jim boleznim, zlasti takšnim, ki jim jih prinašajo stiki s civilizacijo, brez moči in še pri navadni bripri se mirno, brez vsakega poskusa za zdravljenje vdado v svojo usodo: to je, da jih narava sama ozdravi ali jih pa spravi v grob. O teh zdravnikih in še marsikaj drugega pripoveduje nazorno mlada Amerikanka Margita Matches v svojem ilustriranim potopisu »Divji paradizi«, ki izhaja v tedenski reviji »Življenje in svet«.

Enajstkrat toliko alkohola

Uradni ameriški pregled o uvozu alkoholnih pijač v Zedinjene države pravi, da je Amerika uvozila v decembru enajstkrat toliko alkohola kakor v novembru minulega leta, tik pred odpravo prohibicije.

Zanimivo je, da so hoteli thotapci s alkoholnimi pijačami doseči pri vladi neko koncesijo: dovoljenje, da bi smeli na zakoniti podlagi tudi oni prodajati alkohol. Roosevelt jim seveda ni šel na limanice, čeprav so zvitje obljubljali, da bodo v primeru ugodne rešitve plačali vse zaostale davke.

Neobičajen spomenik

V srcu Londona stoji palača, tako zvana »India-House«, ki predstavlja tigra v naravni velikosti v trenutku, ko napada nekega Angleža v rdeči uniformi. V trgovem trebuhu je nameščen poseben aparat za proizvajanje zvokov. Kdor pritisne na gumb v aparatu je priča groznega rjovenja tigra. Svojevrstni spomenik je bil v Indiji last znanega Tipa Sahiba, ki je bil razpiti nasprotnik Angležev ter je vedno govoril, da živi rajši en sam dan kakor razbesneli tiger kakor blejajoča ovca.

Ministrstvo za Francoze onstran morja

Francoski ministrski predsednik Daladier je poveril senatorja Henryja de Jouvenela s organizacijo novega ministrstva za Francoze onstran morja. To ministrstvo bo imelo nalogo skrbeti za stike in sodelovanje med Francijo in njenimi tze-ljenci, ki so se naselili v prekomorskih deželah in si ustvarili v njih novo življenje, a se kljub temu čutijo francoske patriote.

Za dobro in slabo voljo

»Tako, gospodična, to košaro s sadjem pošljite gospodu Korenu — no, in ker ga ta teden ne morem obiskati, je najbolje, da snem polovico tu.«

»Poglej, papaček, to bilko sem sam iz- vlekel iz zemlje.« se baha 4letni Peterček.

»Ti si pa močan! se čudi oče.

»To si lahko mislim.« pravi Peterček. »kajti na oni strani jo je držal ves svet!«

»Pomisli, Miha me je danes vprašal, da li bi se hotela poročiti z njim in da li bi ga hotela napraviti za srečnega moža!«

»Res? In za kaj si se odločila?«

Čitajte tedensko revijo ŽIVLJENJE IN SVET

Smrt sega tudi po njem!

Stari ameriški večkratni milijarder Rockefeller se bori s smrtjo

Obleke za gospode

po meri ali pa blago za obleke modernih vzorcev, najboljših kvalitet, po najnižjih cenah pri

Drago Schwab, Aleksandrova 4.

16 novih milijonarjev v Franciji

Francija ima od minulega torka 16 milijonarjev več. Prošli tork je namreč bilo peto žrebanje državne loterije, kateremu so sledilo še nekaj žrebanj. Letos bodo Narodno loterijo v Franciji znatno reorganizirali. Vsako leto bodo samo štiri žrebanja, to pa zategadelj, ker se lastniki gledališč in zabavišč pritožujejo, da so se njihov dohodek silno skrajšal odkar ljudje kupujejo srečke. Mnogo Francozov namreč raje pogreša zabave in si kupi za denar, ki bi ga potrošili zanje, srečke državne loterije po 100 frankov,

Zora voda

proti sivim lasem!

Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.

Zak. zašt. Odobrena od higijenskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh si-guren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—.

ZORA VODA I. OREL

ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32. Pošljemo po povzpetju, in to samo na čitljive naslove.

A NEKDOTA

Friderik Veliki je razpisal mesto župnika. Kandidatom je sporočil, da morajo pri-ti na poskusno pridigo, temo zanjo bodo našli v zaprti kuverti na priznili.

V velikem upanju, da dobi razpisano mesto, je stopil tudi mlad kandidat na priznili, a je tam v svojo grozo našel le prazen listek. Mlad mož pa se je hitro zbral. Obrnil je listek na obe strani, tako da ga je lahko vsak poslušalec videl, in prišel svojo pridigo z besedami: »Tu ni nič in tu ni nič in vendar je Bog iz nič ustvaril svet!« Kralju je prisebni mladi duhovnik tako ugaljal, da mu je takoj izročil župnijo.

VSAK DAN ENA

Med ljudožeri

»Zakaj pa se jočeš, moja draga Ula — Ula?«

»Jej, jej, moj mož je postal vegetarijalec«

Letnih 100.000 Din za odkup umetnin

terjajo slovenski likovni umetniki kot postavko v
proračunu dravske banovine

Ljubljana, 6. februarja. Naš list je že poročal o veliki mizeriji, v kateri žive naši likovni umetniki. Te dni se je zglasila deputacija, v kateri so bili gg. Jakac, Santel in Zorman, a vodil jo je banovinski svetnik g. Lovšin, pri banu ušeli in mu izročili spomenico, ki točasno poslali tudi vsem banovinskim svetnikom. Isto spomenico, le da na naš ljubljansko mestno občino, poslovniki umetniki tudi županu dr. Pucu občinskim svetnikom. Iz spomenice amo:

enaki likovni umetniki, slikarji, ki-
rafiki, prosimo, da se zviša postav-
računa dravske banovine za leto
v partiji prosvetnega oddelka pod
Odkup umetnin, zgodovinskih in
obratnih predmetov od 40.000 Din
na 100.000 Din. Predlog utemeljujemo z
jim:

Naših likovnih umetnikov je 50; oni
nirajo slovensko kulturo doma in v
Od 1. 1918. so razstavljali v Philadel-
Buffalu, Clevelandu, Barceloni, Pa-
sterdamu, Bruslju, Saarbrücken, Ber-
linu, Londonu, Manchesteru, Berlinu,
Varšavi, Lodzu, Pragi, Bruu, Ri-
renci, Milanu, Bernu, Curihu, po Ju-

goslaviji; njih manifestacije so bile stebri,
ki so prenašali kulturno zgradbo Jugosla-
vije po Evropi in Ameriki. Naša država
in naša domovina je ob imenih politikov
znana po imenih likovnikov; Meštrovič n.
pr. je ime, ki je najtesneje združeno s poj-
mom Jugoslavije; naša dela vise po galeri-
jah na Španskem, Francoskem, na Češko-
slovaškem, Poljskem, v Angliji, v Ameriki.
To je efekt zadnjih 15 let. Ne literatura,
ne muzika, ne drama, ne opera ni doprine-
la takega deleža za direktno presojo na-
cionalne izrazitosti, kakor je to storila li-
kovna umetnost. Institut Narodne galerije
hrani našo in naših tovarišev produkcijo
za preteklih 600 let in daje neposredno prvo
poročilo domačinu in tujcu o naši historični
in sodobni kulturni vrednosti, kajti naše
slike, kipi, risbe, arhitektura govore z na-
cionalnim jezikom in obnem z internacio-
nalnim.

V fevdalnih dobah je bil naš delodajalec
prosvetni in cerkveni dvor, graščak, kmet:
o tem priča Ljubljana s svojimi umetnost-
nimi spomeniki, naša mesta, trgi, vsa naša
kmečka Slovenija. Cerkev z oltarji iz ple-
menitega kamna, plafoni s freskami z mno-
go tisoč kvadratnimi metri ploskve, na ti-
soče silni ogromnih dimenzij, češtetki kipi,

zgradbe, ki klubejejo stoletjem, povedo v
številkih, da je v tej umetnostni tvorbi
zapopadenih stotine in stotine milijonov
izdatkov za likovno umetnost! To je danes
sloves Ljubljane in sloves Slovenije in je
delo naših pokojnih tovarišev. Mi, živčeli
danes v demokratični dobi, mi bi radi prav
liko, kakor so znali oni, mi bi radi prav
toliko delali, kakor so oni delali, če bi nam
kdo dela dal. Tega nimamo in produciramo
le še na — up in padamo v stan nadlež-
nežev in v borbi za kruhek v formo, ki ni
več vredna človeka in produkcije, ki je ne-
umisljiv komentator narodove duše iz veka
v vek. — Ali je to potrebno? Ne!

Kr. banska uprava je imela v proračunu
za preteklo leto znesek 40.000 Din skupno
za odkup umetnin, zgodovinskih ter umet-
no-obratnih predmetov. Mestna občina Lub-
ljanska 25.000 Din le za odkup umetnin,
njena postavka je bila izrabljena, banovin-
ska pa le z 10 odstotki. Torej skupno 29 ti-
soč dinarjev izdatkov iz javnih sredstev,
ali: vsoljna slovenska likovna umetnost je
dobila pri obeh javnih upravah dotacije v
znesku plače enega samega povprečnega
nameščenca.

Naš eksistenčni položaj je pa tale: od
50 likovnikov ima 30 % male dohodke (kot
solniki, dnevnarji, grafiki pri tiskari), ki
povprečno ne presegajo 2000 Din mesečno;
ostalih 70 % pa nima nobenega stalnega
zasluga, ampak mora živeti le od izkupič-
ka prodanih umetnin; ta pa po kontroli zo-
pet ne presegajo letnih čistih 300.000 Din ali
na glavo povprečno 6000 Din letno.

Ta izsledki izzivajo načelno vprašanje in
odgovor: ali smo zastopstvu naroda sploh
še potrebni?

Sine iri et studio: matično ljubljansko
gledališče dobiva za svoje prireditve in za

okoli 130 nameščenih preko 4.000.000 Din;
ob tem dolo zaslužka literatje, naučni, per-
ci, igralci. Muziki imajo poleg tega sato-
čišča v Glasbeni Matici in na konservato-
riju; oba instituta sta vzdrževana iz javnih
sredstev in njihove domače in inosemne
prireditve so bile subvencionirane; tovariši
literatje ob svojih regularnih mesečnih
poklicih niso ovirani v svoji tvorbi in za
svoje produkte dobe odjemalcev v kajnih
zadruhar, v periodičnem in dnevnem tisku
po določenih honorarjih. Naši kolege v Za-
grebu in v Beogradu imajo umetnostne
akademije, kjer so nameščen kot profesor-
ji in imajo na razpolago delavnice, mate-
rial, modele; oni dobivajo stipendije. Dota-
cije Savske banovine in mesta Zagreba zna-
šajo preko 400.000 Din. Primorska banovi-
na izda letno za likovno umetnost 251.100
dinarjev. Slovenski umetniki pa nimamo
akademije, nimamo stipendij, nimamo ate-
ljejev, nihče nam ne plača modela, platna,
barv, glin, kamna, lesa. In vendar kvali-
teta naše umetnostne produkcije ne za-
ostaja za ono srbskih in hrvaških likov-
nikov in tudi ne za produkcijo igralcev,
pevcov, pisateljev, muzikov. Slovenska li-
kovna umetnost je prešla iz javnih sred-
stev 29.000 Din. Ta konstatacija je za Slo-
venske kulturne sramo! Zakaj smo likov-
niki? To je prav tako nepojasnjeno, kakor
ono, zakaj so drugi uradniki, vojak, diplo-
mati, krojači, solniki, inženjerji, inženjer-
ji, obrtniki; res je le, da so ti kakor mi
brezpogojno sestavni del sistema, ki ga ime-
nujemo družbo; z vsemi smo stoletja kora-
kali ramo ob ramo za to, da se je družba
po človeško oblikovala. Vsem drugim so
dane možnosti eksistence iz javnih sred-
stev, le mi smo od tega vira odstranjeni
kot brezpomembni.

Da se nevrčni položaj olajša in prika-
likovni umetnosti ex officio eksistenca upra-
vičenost predlagamo:

1. da se zviša dotacija kr. banske uprave
dravske banovine za odkup umetnin od 40
na 100.000 Din. Ta znesek naj se porabi
le za odkup umetnin živih; nakupi historič-
nih in umetno-obratnih predmetov naj se od-
loži; tem ni treba jesti, po zakonu ne more-
jo biti iz kraja odstranjeni in država dotira
Narodni muzej za nakupe potrebnih zgodo-
vinških predmetov;

2. da se izdela pravilnik, s katerim se bo
poraba dotacije uredila. Določiti naj se
2 letna termina, v katerih naj likovniki
predložijo svoja dela v nakup ali pa želje
za podpore v študijske svrhe proti naknad-
nemu ekvivalentu in slikah, kipih itd. S tem
bi bil ustvarjen sistem konkurenčne po-
nudebe, vendar pa tako, da tudi mlajši, ki se
nimajo večje priznanja za seboj, morejo
biti pravično deležni na dotaciji; dana bi
bila pa tudi kontrola, kdo je že prišel na
vrsto in kdo more upati za odkup za drugo
ali tretje leto. Poraba dotacije na ta način
je tudi socialno pravična. — Tako se bo
obnovil prestiž nakupovanja umetnin in
podpor in ne bodo znesli, določeni za likov-
nike ob poteku proračunskega leta, osta-
jali neizžrtani. Onemogočila se bo tekma
pospešene individualne ponudbe in našim
potrebam bo prihranjen pečat poniževalne-
ga prosjačenja.

V kolaboraciji s drugo veliko javno upra-
vo, z mestno občino Ljubljana, se more
na ta način smisel in cilj dotacij likovni
umetnosti v bistvu za nas socialno pravič-
no in za kulturo dostojno rešiti.
KLUB NENAMESČENIH UMETNIKOV —
STROKOVNA ORGANIZACIJA LIKOV-
NIH UMETNIKOV

in 85 - mesečno

Vaše življenje je popolno samo tedaj, ako ste v zvezi s svetom.
To vam omogoča naš „JADRAN“ radio prejemnik. Javite se takoj
pri naših zastopnikih.

APARATE ODDAJAMO PO VRSTNEM REDU PRIJAVE.

Največja radioindustrija sveta
PHILIPS RADIO

KULTURNI PREGLED

ncert Novosadskega ženskega udruženja

Ljubljana, 10. februarja
I. Je priredilo v dvorani Filharmo-
društva v Ljubljani koncert Novo-
sadskega ženskega udruženja. Ta žen-
or je z Ljubljano zaključil turneo
koncertov v Jugoslaviji. Bil je to,
čitamo v programni knjižici, njegov
ncert kar je za šest let obstoja vse-
lepo število. Zenski zbor ki šteje
petindvajset članic, je prvak južno-
ke pevke zveze in je kot tak naj-
je kvalificiran. Izkazal se je tudi to-
lasovi so vzorno izbrani in odteh-
opran in alt onakovredna, polna
Zbor vodi Svetolik Pašćan-Koja
ilno in temperamentno. Njegove za-
so zlasti v interpretaciji ki je vse
bila dobra, neprisliljena in naravna.
joča v intenciji skladateljev.

ed je obsegal 16 pesmi, delno a ca-
delno s spremljavo dvo- in četvero-
a klavirja. Najdaljša skladba spo-
bila prva, Borisa Papandopula „Do-
po narodnem besedilu v moder-
nkornem slogu komponirane sklad-
i smo jih že v interpretaciji uči-
ga pevskega zbora ter so tudi sedaj
ile zbog svoje pester in originalne
e najboljši vtisk. Zložene so v ne-
opreproščenem slogu Stravinskaga.
mo na jugoslovanski folklor — v
obstoja, odnosno je njegov obstoj
eno domnevan. Pri tej točki se je
al sopranist solo ge. Nade Arhi-
ledila je Janka (ne Josipa Ravnika)
a pesem, nam od prej imenova-
bora znana, globoko občutena in v
barvito štirinasto klavirsko spre-
premljena pesem Ravnikove pesmi
nedvomno odlikovale po osobito
noti in originalni harmoniki in le

akoda, da že toliko časa več ne stopa na
plan kot skladatelj — Nadaljnje pesmi
dr. Plamenca, Konjovića, Zivkovića in Mi-
lojevića so v svoji osnovi bistveno slične,
bolj ali manj se opirajo spet na folklor
(gl. zgoraj), in so pretežno vseleja, živah-
nega nastojenja. Nedvomno originalna je
Zivkovića „Muha na avtomobilu“ prav
tako tudi Milojevića „Muha i komarac“
— obe sta tudi dosegli zaželjen uspeh. Di-
rigent sam se je predstavil s kompozicijo
po narodni pesmi iz Srbije „Zelja za dra-
gim“ ter s svežo priredbo slovenske narod-
ne „Ropče mlina“. Anton Lajovic je bil
zastopan z že klasično „Zabac, Manojlo-
vic s tremi pesmimi iz južne Srbije, Goto-
vac pa z melodiozno „Oj Marjanec, ki je
tako ugajala, da so jo morali ponoviti. Zal-
so iz neznanega vzroka odpadle napovede
dane klavirske točke.

V odmoru je predsednik Hubadove žu-
pe JPS, dr. Švigelj, pozdravil goste ter jim
izročil v imenu Hubadove župe, zborov
Glasbene Maticice, Slavca Ljubljanskega
Zvona, Sloge. Pevske zveze in učiteljske-
ga pevskega zbora, nadalje pa v imenu
ženskih društev Atena, Krčanskih žena,
Splošnega slovenskega ženskega društva in
Kola jugoslovanskih sester vence in kuno.
Koncert so posetili tudi podban dr. Pirk-
majer s soprogo, divizijski general Cuka-
vac s soprogo, župan dr. Puc s soprogo
dvozna dama ga dr. Tavčarjeva i podsta-
rosta Sokola g. Gangl ter drugi odlični
predstavniki našega kulturnega življenja.
Poset koncerta pa ni bil odličen ter bi
gostje zaslužili znatno več pozornosti na
šega glasbenega občinstva, pa tudi nacio-
nalno zavednost in bratska ljubezen bi
zahtevali več izraza v obisku koncerta.
Aplavz pa je bil prisrčen izraz navdušenja
za lepo uspehi koncert.

L. M. S

„Viljem Tell“ v ljubljanski operi

Je zdelo, da je tako zvani „italijan-
eri odklenkalo, da so jo premagali
in njegovi nasledniki ter Mozart,
vstal Rossini. Ni bilo treba do-
ati in ves svet je klečal pred njim
a Schopenhauerju se je odkrila na-
bila muzike, Hegel se je začudil. Bee-
je zatemel. Mozart je bil pozab-
hubert je našel gluha ušesa, in ko
Rossini i. 1822 na Dunaj: je užil
liko slave in časti kakor pred njim
njim menda noben drugi glasbenik
i so bili dobi hladnejši in Rossini
oral pofrancoziti da jih je pridobil
e zgodilo z „Viljemom Tellom“ ki
leg Aubereja „Neme“ na pragu
onere 2. njim je 37letni Rossini
perno delovanje končal. Na višku
riumfov je odložil pero „Labud iz
se je oglasil se tri leta po Tellu s
„Stabat mater“ in kratko pred
z resno „Missa solemnis“, s katero
je zdelo, da ni bila glasbena sterilnost
njegovega molka. Z redko heroičnim
se je na zenitu svojih glasbenih
onakni, morda sluteč da preko do-
viška ne more, v spoznanju, da
more slediti le pot navzdol. Njegovo
so prevzeli Bellini, Donizetti. Pa
radicantov in končno je ves ta čas
al in izkristaliziral v sebi Verdi.
ni ni v „Tellu“ kar bi opravičevalo
zopetno in zopetno vstajenje ra-
nastava njegovih opojnih melodij
zadatega bukalčnega tona efektivnih
scen ter naši dobi že precej
natega hrepenenja po osvobojevanju
a boja za nacionalno osamosvoji-

„Tell“ ima štiri dejanja s šestimi slikami
mi Na mnogih odrih se črta prva slika
tretjega dejanja. To se je — brez škode
— zgodilo tudi pri nas poleg nekaterih
drugih manj važnih mest. Smeli bi črtati
odnosno pristiti tudi nekatere arije, ki

prav na mestih, kjer sili dejanje k živah-
nemu razpletu, zadržujejo tok dogodkov
Sicer pa so to tipični znaki oper tedanje
ga časa ter bi moral režiser in kapelnik,
ako bi hotela delo temeljito približati so-
dobnim teaterskim zahtevam, opero do ne-
spoznanja scenično in muzikalno preobliko-
vati.

Kolikor se je dalo brez škode za „Tella“
in njegovo uprizoritev, se je zgodilo pod
veščimi rokami Skrbinske in Neffata, ki sta
„Tella“ zelo skrbno pripravila ter mu dala
v dejanju po glasbeni plati, pa v tesni zdru-
žitvi obeh strani najpripravevalnejšo obli-
ko. V Rossiniu samega, odnosno v njego-
vega „Brivca“ ali „Tella“ se ne da kdove-
kaj več položiti, kakor je že to storil av-
tor sam, ki je bil izza otroških let v res-
nem stiku s teatrom, ga poznal do najto-
nejših potankosti in je imel neverjeten dar
in čudovito spretnost za dosegajočih od-
rskih efektov.

Pod vodstvom Skrbinske in Neffata so v
Tellu sodelovali g. Pugelj kot gost (Gess-
ler) igralski imponirajoče, pevski svoji ti-
ranski, krutogospodski vlogi manj ustreza-
joče, v manjši vlogi Harrasa g. Gostič,
v naslovni vlogi g. Primožič, glasovno odlič-
no in igralski zelo umirjeno, v resnici brez
pretiranja plemenito, prav zelo zadovolji-
vo g. M. Rus (Fürst), ki je tudi tekst na
novo prevedel v lep jezik v izvrstni maski
g. Zupan (Melchthal). V vsakem pogledu
dostojno je podal dalje g. Marček Arnold
da psihološko težko partijo, v kateri je
treba mojstrski podati duševni boj med
ljubeznijo do žene in ljubeznijo do domo-
vine kar se je g. Marček v veliki meri
udalo. Impozantna je Matilda g. Kunčeva
ki je partijo, kljub temu da je sodelovala
je kot gost pela v slovenem jeziku in to
tako gladko in jasno. Umetniško zaokro-
žena je bila Hedviga ge. Bernot Golobove,
prav srčkana dalje ga Ribičeva v ljubkem
Gemmyju ter končno zelo dostojen ribič

ga. Banovca. Pomnoženi zbor, ki ima ob-
sežno, a pevsko zelo hvalno naloge, je
je držal veskrozi na dovršeni višini, tudi
balet ki je naravno izrasel iz naroda, je
svoj švicarski nacionalni ples podal v ele-

Zagrebsko pismo

Zagreb, 6. februarja

Naša ugledna pevka Vera Schwarz, ki
si je utrdila sloves v inozemstvu (celo v
Ameriki), je nastopila v treh nadaljnjih
vlogah: v „Netopirju“, v „Kavalerju z ro-
žah“ in v „Tosca“. Velika umetnost te pev-
ke je prišla v vseh treh vlogah do polnega
izraza, posebej pa je treba omeniti njene-
ga Oktavijana v „Kavalerju z rožah“. Predsta-
va „Tosca“ se je ob njenem sodelovanju iz-
premenila v pravi umetniški dogodek.

V operah „Boris Godunov“ in „Seviljski
brivci“ smo imeli gostovanje ruskega basi-
sta Evgenija Zdanovskega. Je tipično ruski
umetnik velikih teaterskih gest in odličnih
igralskih sposobnosti. Ne smemo se potem-
takem čuditi, da Zdanovski pozna do po-
tankosti odskri efekt in da ga goji do kul-
minacije. Torej: mnogo teatra mnogo učin-
ka! Zdanovski je najsilnejši v dramatičnih
trenutkih. Kot pevec je takisto zadosti za-
nimiv, četudi je njegov glas že izgubil prvo
spomladno svežost in je zdaj že dokaj
utrujen. — Ob istih večerih je imela sen-
zacionalen uspeh mlada zagrebska pevka
Nada Tončić, ki je prvič pela Rozino. To
težko partijo je obvladala muzikalno, ta-
lentirano, z okusom in gracio.

Novo naštudirani „Werther“ ni imel pri-
nas sreče. Vzhle vestranski volji in ljubez-
ni in celo umetniškimi stremiljenjem Mas-
sestijevo delo ni učinkovalo. Krivo je ne-
koliko obledelo delo samo, nekoliko pa sta
povzročila neuspeh naša nosilca glavnih
vlog. Izvajati „Wertherja“ brez absolutno
ustrežajoče Charlotte in Wertherja je a pri-
ori zgrešena zadeva. Oneri je tempera-
mentno dirigiral Lovro Matićić, a režijo
je vodil pevec Peter Raičev.

Bolgarska koloraturna pevka Marija Mil-
kova-Zolotović je gostovala dva večera v
„Travijatu“ in v „Seviljskem brivcu“. To
pevko poznamo že izra njenih prejšnjih
gostovanj in smo že tedaj lahko ugotovili,
da pole muzikalno in da ima kultivirano
grlo, a da ima to grlo preveč enolično bar-
vo, da je tanko, brez tonlote in zato ne se-
da v srce. V znamenju teh lastnosti je sta-
lo njeno gostovanje v „Travijatu“ med tem
ko je v „Seviljskem brivcu“ zapustila ne-
koliko boljši vtisk.

Z nanestostjo pričakovana premiera De-
valove komedije „Tovarišča“ je izpolnila vse
nadeje. Po dolgem času smo zopet videli
komedijo, ki res zanima in ki jo poslušaj
z nenehim interesom od začetka do konca.
Brez šablone, brez plitvosti, z mnogo in-
vencije in duhovitosti napisana komedija
učinkuje tako srečno, da se nihče ne more
ubraniti njenega čara. Nie prednost ni
tolikani v humorju ali komiki, kolikor v iz-
bornem dialogu, v duhovitih dovrtinah v
nenavadni raznožetosti in okolju dela ter
v njeni izredni moči in edinstvenosti. Glej-
te, to vam je zanesljivi „slager“ za bolni-
ško blažino, toda „slager“, ki da kaže po-
znati! Naše občinstvo se že dolgo ni po-
šutilo tako dobro v gledališki kakor to pot-
lansh je bil ogromen in ne dvomimo da
bo še rasel.

V našem gledališču je nastopil lanonski
plesalec Yeiichi Nimura s svojo partnerico
Lisan Kay. Njegova napredna plesna umet-
nost kaže tipične zapadne elemente, kakor
da bi plesalec pravkar zapustil šola La-
bana ali Gertrude Kraus. Nova na je bila
pri Nimuri živahnost in gibljivost tehni-
ke.

Mlada zagrebska operetna pevka Riza
Cvetković je v „Grifici Mariča“ nopol-
noma odrekla, a ne po svoji krivdi. Sai
bi bili morali vedeti da je ta težka vlo-
ga pretežno hrena za naša dekliška ra-
mena sicer talentirane začetnice! — Z njo

gantno stilizirani obliki. Občinstva ni bilo
ravno mnogo, a je bilo hvalno ter je od-
likovalo izvajajoče s hvalnim aplavzom,
tako nekajkrat pri odprtem odru, zlasti pa
ob sklepih posameznih slik. Posebno lju-
beznjivo pozdravljeni so bili ga. Kunčeva,
ter gg. Primožič in Marček.

„Viljem Tell“ zasluži širšega zanimanja
naših gledaliških obiskovalcev.

Je nastopil Slobodan Živojinović, ki je do-
slej deloval v Budimpešti pod imenom
Bánát László Živojinović ima nekaj čuden
ciganski način petja ter razteza tone in
intervale do neznosnosti. Njegovi večni
glisandi učinkujejo od sile pusto škoda,
da se je ta prikupni in nadarjeni pevec
navadil takega načina petja, saj bi bil si-
cer po svojih sposobnostih vreden večje
pozornosti.

Na koncertnem podiju smo imeli tri
dogodke: Predvsem koncert društva „Ja-
blane“ (dirigent Mladen Pozajid), ki ga la-
hko uvrstimo med naše najboljše moške
pevske zборе. Koncert je obsegal skladbe
Pahorja, Iapvca, Gostinčarja, Prelovca,
Tajčevića, Grgoševića, Širola. Drugi do-
godek je bil nastop kvarteta Glasbenega
društva intelektualcev (Schönstein, Pin-
kava, Szenczi, Matz), ki z izvedbo klasi-
kov ni mogel zadovoljiti, uspel pa je zla-
sti pri občinstvu s skladbami domačih
komponistov Stahuljka, Cipre in Matza.
Naposled smo imeli koncert Hrv. glasbe-
nega zavra da programom izključno do-
mačih skladateljev. Pesmi naših mojstrov
je interpretiral Jostip Križal (pri klavirju
Oskar Jozefović) medtem ko je novo
skladbo Božidarja Širola „Trio v D-duru
za klavir, violino in čelo“ izvajal Zagreb-
ški komorni trio (dr. Milan Majer, Karlo
Šulc in Miroslav Crlenjak). Ta trio je
vzbudil pozornost s svojimi številnimi na-
stopi na zagrebski oddajni postaji, sedaj
pa začneja vršiti podobno funkcijo kakor
pred nekaj leti Zagrebški kvartet: da nam-
reč skladatelji ustvarjajo dela naravnost
za nje. Širolova kompozicija je bila prvi
donesek te vrste, drugi slede. 2. Hirschler.

Pristopajte k „Vodnikovim družbi“

Zahvala

Ni mi mogče vsem tako mnogoštevil-
nim podjemcem se zahvaliti za gniljive iz-
raze iskrenega sočutja z menoj in moji tu-
gi ob smrti mojega moža dr. Emila Pra-
ška, profesorja medicinske fakultete v Za-
grebu, pa prosim vse njegove prijatelje
in spoštovatelje, da po tem potu sprejme-
jo mojo globoko in trajno zahvalnost.
V Zagrebu, februarja 1934.

Dr. Bronislava Frček.

Zahvala

Po močovi smrti mi je
„Karitas“
takoji izplačala celo zavarovano vsoto. Kdor
se zavaruje pri „Karitas“, ta denar varno
naloži.
V Mariboru, dne 1. februarja 1934.

SATTLER FANI L. R.

Narodna čitalnica v Ptuj
odda v najem

restavracija

Narodni dom 1. marca t. l. Ponudbe je po-
slati na odbor do 20. februarja 1934

Radio kotiček

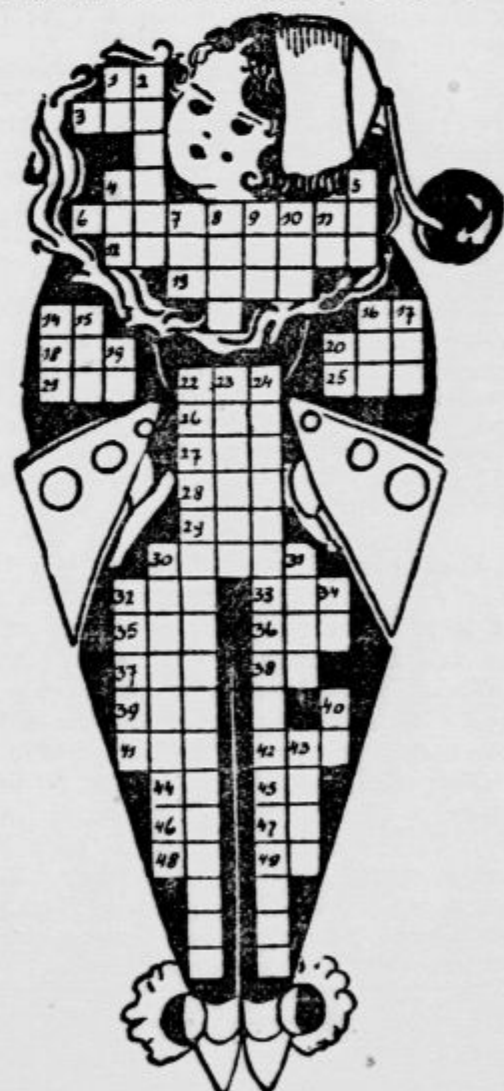
Ljubljana, 11. februarja

Danes ob 16.30 nastopi Delakov gledali-
ški studio s novo dramatisacijo najbolj
popularnega slovenskega romana — z Jur-
čičevim „Desetim bratom“. To dramatiza-
cijo, ki je za 90 obletnico Jurčičevega roj-
stva priredil režiser Ferdo Delak, so lo-
tošnji sezono igrali z največjim uspehom
v mariborskem gledališču. Sedaj je — na
željo ljudskih odrov — izšla v ljubljanski
založbi „Naš odere“. Značilno je za to pri-
redbo navezanost vsega dejanja na ored-
njo osebo, na desetega brata. Deseti brat
stopa močno v ospredje, da se nam pribli-
ja že cel, bolj kot v romanu. Vse bistveno
je poudarjeno, iz romantičnega dela je
postalo realistično. Posebno se odlikuje
delo, da govori iz njega predvsem Jurčič
s „svojim klenim, četudi preprostim — a
lepim — jezikom.“

Križaljka „Pust“

Besede pomenijo:

Vodoravno: 1. Kem, znak redko bo-
vine, 3. veznik, 4. oseba, zamek, 6. kraj v
Slovenskih gorah, 12. Uruguajski petič, 13.
žuzelka, 14. predlog, 16. pišča starih Slo-
vanov, 18. reka v Rusiji, 20. Försterjeva
opera, 21. predplačila, 22. vstavi „lor“, 23.
afriška ptica, 26. ura (it), 27. -nob, 28. ab

(hrv.), 29. član družine, 30. žensko ime, 32.
mlečni izdelek, 33. skrajni z morje segajo-
či del celine (2. skl.), 35. števniki, 36. žen-
sko ime, 37. dan (2. skl.), 38. predlog, 39.
-jem, 41. žuzelka, 42. bog podzemlja, 44.
dva samoglasnika, 45. os. zamek, 46. -nk,
47. -ad, 48. in 6. črka abecede, 49. na-
slovna kratka.

Navpično: 1. zemlja, 2. smelati (it),
4. lahkoatetska vezba, 5. človeška odlika (3.
skl.), 7. ura (4. skl.), 8. zob (hrv.), 2. skl.,
9. oče, 10. trda oblika vode, 11. nem. os.
zamek, 14. pesnitev, 15. starodilski kraj,
19. predlog, 20. število, 22. znamenit ho-
landski risar, 23. postaja na progi Ljubljana
— Beograd, 24. indijski pesnik, 30. pesništvo
potniških pevcev, 31. zahv v Grčiji, 32. del
koniske orreme, 34. glei, 44. vodoravno, 40.
predlog, 43. Verdieva opera.

Sokol

Na pokrajinski zlet v Sarajevu

Sokolstva župa Sarajevo se s sosednjimi župami na veliko pripravila za pokrajinski zlet, ki bo letos junija v Sarajevu. Letošnje leto je za Sarajevo posebno važno, ker se obhajajo važne obletnice, tako 25letnica obstanka Sarajevske sokolske župe in starostovanja župnega starost br. Besarovića, a z njim obhaja 25-letnica sokolskega udejstvovanja znatno število starih sokolskih delavcev. Dalje obhaja Sarajevo dvajsetletnica onega dne, ko so mladi idealisti žrtvovali svoja življenja na altar domovini za svobodo, katere sami niso dočakali. Letos pokrajajo ti kraji obračun o sokolskem udejstvovanju. Na zletu bodo pokazale župe iz zgodovinske Bosne in Hercegovine, kako daleč je seglo sokolstvo v njihovih krajih, pokazale bodo ogromen napredek in razvoj sokolstva na selu, pokazale bodo, da je sokolska in jugoslovenska ideja objela vse kraje.

Kot poseben znak zahvale osvoboditeljem krajev pokojnemu kralju Petru Velikemu bodo ponesli Sokoli gorečo baklo iz Sarajeva na grob v Oplenac. V tej štafeti, ki bo trajala okrog 20 ur, bo sodelovalo preko 2000 Sokolov.

Dolžnost slovenskega dela našega naroda, kjer je sokolstvo najbolj razvito, bi bila, da se odzove vabilu sarajevske sokolske župe v čim večjem številu ter na ta način pokaže, da ve ceniti žrtve, prinese na to našo svobodo, da se bratse vezi se bolj utrdi in da s svojo prisotnostjo da moralno podporo tamšnjemu sokolstvu.

Ta pot bo za nas Slovence tudi s turističnega gledišča nadvse zanimiva, saj je Sarajevo najzanimivejše mesto, ker se tu atika zapad z iztokom. Tu se vidiš pokrito z mramornimi in modernimi linijami, primitivne izdelovalce na kompliciranih okrasov iz srebra. A bližnja in daljnja okolica nudi možnosti za nebroj izletov, ki človeka s prirodno lepoto in divjo romantično naravnost preseneti. Železniške proge do Višegrada in Mostarja tvorijo v pogledu prirodnih lepote povalje zase; župa Sarajevo pripravila izlete v vse najlepše kraje in postojanke Bosne in Hercegovine.

Smučarske tekme mariborske župe

V nedeljo 4. t. m. so se vršile v okolici Slovenskega III. smučarske tekme mariborske sokolske župe. Tekmovali so dopoldne v smuku, popoldne v smuških likih. Proga je bila izpeljana s 1154 m visokega Kernikovega vrha v dolžini 5150 m. Za moški naraščaj je znašala dolžina proge 2200 m, za članice 2500 m. Rezultati so bili:

V smuku, člani, razred III: 1. Čop Franjo (Maribor III) 13:18, 2. Cizej Miro (Maribor Matica) 13:34, 3. Podkubovšek (Maribor Matica) 14:12, 4. Udir Rupert (Mežica), 5. Tretjak Franc (Slovenjgradec), 6. Potočnik Jurij (Slovenjgradec). Razred II: 1. Fric Franjo (Ruše) 12:58, 2. Harnold Pavel (Guštanj) 16:47, 3. Vilec Franjo (Studenci) 16:58, 5. Brezovnik Simon (Slovenjgradec).

Starjši člani: 1. Dretnik Emerik (Mežica) 19:25, 2. Krivčenko Ivo (Mežica) 19:55.

Članice: 1. Veljakova Zora (Slovenjgradec) 7:31, 2. Karatova Marica (Ribnica) 8:20, 3. Dišnikova Kristina (Ribnica) 8:25, 4. Cvetkova Sonja (Maribor Matica), 5. Štokova Maruska (Maribor III), 6. Kronfoglova Ada (Maribor III).

Moški naraščaj, razred A: 1. Jerič Franc (Maribor I) 3:57, 2. Vesnaver (Maribor Matica) 3:58, 3. Krajnc Leopold (Maribor I) 4:10, Razred B: 1. Faninger Aleksander (Maribor Matica) 3:33, 2. Gostenčnik Peter (Guštanj) 3:42, 3. Škapin Vaso (Maribor Matica) 3:57.

V smuških likih, člani, razred III: 1. Cizej Miro (Maribor Matica) 0:58 in štiri petine, 2. Čop Franjo (Maribor III) 0:59, 3. Podkubovšek (Maribor Matica) 1:04, 4. Potočnik Jurij (Slovenjgradec). Razred II: 1. Guttenberger (Mežica) 1:20, 2. Harnold Pavel (Guštanj) 1:23, 3. Tomažič Maks (Guštanj) 1:32 in eno petino, 4. Vilec Franjo (Studenci).

Moški naraščaj, razred A: 1. Gostenčnik Peter (Guštanj) 1:03 in tri petine, 2. Koprivnik Jože (Mežica) 1:07 in štiri petine, 3. Kolar Franc (Guštanj) 1:13 in dve petini, 4. Ule Mirko (Mežica). Razred B: 1. Vesnaver (Maribor Matica) 1:10 in dve petini, 2. Zmagaj Avgust (Črna) 1:11 in eno petino, 3. Jerič Franc (Maribor I) 1:19 in tri petine.

Rezultati prikaže o izurjenosti naših Sokolov smučarjev. Terenske prilike so bile razmeroma ugodne. Tekmovanje je poteklo brez večjih nezdov. Za dobro izvedbo tekme kakor tudi za dobro preskrbo glede prenočišča in prehrane gre predvsem za župnega koroškega sokolskega okrožja in Sokolu v Slovenjgradu.

Vodstvo praških peteržup za leto 1934.

Ker v Pragi deluje kar pet sokolskih žup, je iz marsikaterega razloga potrebno, da se vrši ob gotovih prilikah delo v istem pravcu. Zato so si že pred leti izvolile poseben vodstveni odbor, ki se peča s temi skupnimi posli. Vsako leto vodi praške župe ena izmed njih. Dočim je dosedaj imela vodstvo v rokah župa Barakova, je z letom 1934, prevzela to funkcijo župa Podbologorska. V njeni področje spadajo predvsem razni skupni nastopi praškega in okoliškega Sokolstva, dalje razne proslave, manifestacije, proglaši itd.

Vremenski pregled

Lepo, prijazno zimo imamo, nič se ne moremo pritoževati. Malokdaj smo na pr. v Ljubljani deležni toliko solca, kakor te dni. Ko je izginila cela megla, ki ima vendar najnespornejšo domovinsko pravico v hladni polovici leta.

Vse to nam naklaja visok zračni tlak, anticiklon, ki se drži trdovratno s središčem nad Anglijo in nad Francijo ter sosedstvom, segajoč čez Alpe še do naših predelov. Ta anticiklon nam nudi mirno vreme, s jasnim nebom, povečini povsem brez oblakov, kar omogoča krepko izžarevanje v dolgih nočeh, ki so soričijo tega še prav mrzle, a pospešuje podnevi že kar prijetno solčno obsevanje. Ali da imamo tako milo zimo, zato se moramo zahvaliti vrh tega še prav posebno dejstvu, da je

VODITELJICO

podružnice specerijske stroke z zavarovano kavčijo 5.000 Din 18 čemo. Samo mlajše moči z navedbo dosedanj zaposlitev in zahtevka naj pošljejo obratno ponudbe na oglašni oddelek »Jutro« pod šifro »Voditeljica«.

anticiklon postavlja kar moči ugodna. Mogočna ovira je, da nas ne morejo preplaviti velike atlanske depresije, ki potujejo z Oceanu čez Skandinavijo proti Rusiji, noseč s seboj vlago, burne vetrove, dež in sneg. Vsa severna polovica Evrope je pod njihovim gospodstvom, v mogočnem turokem toku je oceaniki zrak preplavljen sredi celino, tudi se središnje Evrope do Alp, prodira čez Poljsko in Rusijo, kjer je došel do Povolžja. Povsod tod se je dvignila temperatura nad ničlo, pa tudi po ostali Rusiji o pravem mrazu, kakor so navajeni nanj, ni govora. Mila zima se tedaj drži tamkaj kakor pri nas tudi že v februarju, samo da je tam vreme mnogo bolj sprejemljivo, bolj vetrovno ali celo viharno, veliko bolj oblačno in večkrat sneg ali celo dež. Mi pa smo pod zaščito anticiklonskega miru, dasi že prav na robu, tako da so nas v drugi polovici tedna vendarle že zadrževali pljuski oceanskega zraka in nam je že prav krepko zadišalo po pomladi.

Seveda pa je do nje vendarle še več ko par korakov. Saj so dežele v zapadnem območju Sredozemskega morja doživele v prvi polovici tedna celo prav občutno zimo. Mediteranska depresija je vrgla iz našega anticiklona hladne zračne mase na jug, prav v afriške pokrajine, kjer je sprožila celo snežni metej, po drugod pa huđe viharje in vsakovrstne vremenske nepravilke.

Pa tudi na skrajnem severu se v zadnjih dneh obnavlja zima. Atlantska depresija, ki je dovedla oceanski zrak tja do Urals, je hkrati potegnila nase tudi mrzle zračne mase iz polarnih predelov. Depresijski vetrovni sistem jih je vrgel z Ledenegega morja na Finsko in v sosednjo Rusijo, kjer se je v petek zjutraj pojavila zopet prava zima s temperaturo ne le pod -20 C, marveč celo med 30 in 40 stopinj C pod ničlo. In ta ledeno mrzli tok dere proti baltičskim deželam ter osrednji Rusiji, mogel bi dospeti tudi dalje do srednje Evrope, ako se ne bi z Atlantskega oceana napovedovala nova depresija z novimi toplimi zračnimi masami in svežo dinamiko, ki letos polarnim strujam nikakor ne privošči zmage. In tako nas je tudi prva tretjina zadnjega zimskega meseca obvarovala perturbacij ter nas brez prave zimske reakcije dovedla do onih golov, ki so že prvi, dasi že oddaljeni napovedovalci pomladi.

Repertoar

DRAMA.
Začetek ob 20.
Nedelja, 11. ob 15.: Kariera kancijeta Vinciga. Izven. Znižane cene. — Ob 20.: Charleyeva teta. Izven.
Ponedeljek, 12.: Zaprtlo.
OPERA.
Začetek ob 20.
Nedelja, 11. ob 15.: Tišar. Izven. Znižane cene od 6 do 30 Din. — Ob 20.: Ples v Savaju. Izven.
Ponedeljek, 12.: Zaprtlo.

Posetniki nedeljskih popoldanskih dramskih predstav opozarjamo na izvrstno vseloizro »Kariera kancijeta Vinciga«, ki se uprizarja ob 15. Veljajo cene od 6 do 24 Din. — Na prvi repriži burke »Charleyeva teta«, ki bo drveni ob 20. igra naslovno ulogo z. Železnik. Vsa ostala zasledba kakor na premeti.

Danes popoldne veljajo za uprizaritev Zelerjeve opere »Tišar« znižane cene od 6 do 30 Din. — Opereta »Ples v Savaju«, si je v teku enega leta od 23. decembra 1932 dalje osvojila vsj odre. Abrahamova glasba je bogata lahkih melodij, ki so polnozveneče instrumentirane. Nekatere slagerji so popularni in se igra prav povsod. Vse je porazdeljeno na hvalne vloge in velike ansamble. Tako žanj »Ples v Savaju« tudi pri nas velik uspeh. Ponovi se v premierski zasedbi drveni ob 20.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.
Nedelja, 11. ob 15.: Orlov Gustave tenorist Ivan Gorsky. Zadržaj. Značno znižane cene. — Ob 20.: Gospodična. Premiera. Red A.

Kurja očesa

Najboljši sredstvo proti kurjim očem »Očena« je mlet.

Dobite v lekarnah drogerijah ali na vsaki iz tovarnice »Gospodična« Očena« se ponoviti.

M. Hrnjak
lekarnar — Sisak.

Enonadstropna hiša

v mestu
s trgovskim lokalom in 2 enonadstropni hiši v trnovskem predmestju se ugodno prodajo. Vse podatke daje kr. notar Mate Hafner, Ljubljana, Sodna ulica. 1886

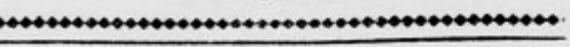

Zahvala.

Ker mi je »KARITAS« po materini smrti takoj izplačala celo zavarovano vsoto, se ji toplo zahvaljujem. To koristno in potrebno ustanovo, ki temelji na popolnoma varni podlagi, vsem najtopleje priporočam.
Selce, dne 31. januarja 1934.
ORNIK JAKOB I. r.

Pomaranče

po izredno nizki ceni prodaja
GOSPODARSKA ZVEZA
v Ljubljani.

Najboljši vsem preplavljeni
pohištvo
v brušenem laku (po praksi, pridobljeni na Dunaju)
MARTINC, ČERNE & CO.,
d. z. o. o.
Ljubljana, Vošnjakova ul. 8, tel. 23-14.
VSAK GOSTILNICA
IN RESTAVRATER
postreži s pristnim
BERMET - VINOM
Dobi ga že v sodčkih od 50 l naprej pri
MARINKOV, SREMSKI KARLOVCI
Najizvrstnejše zdravilno vino z Fruške gore

Kemično čistimo
oblačila, peremo, svetlikamo ZA VAS.
Šavs Stanc
Tyrševa cesta št. 36

Danes pridite vsi,

ki se hočete dobro in poceni zabavati, na
Glince, Tržaška cesta št. 10, v gostilno

«Hluču»

kjer se dobijo izvrstna dolenska in štajerska vina iz priznanih najboljših vinskih gor. Dobijo pa se tudi vsak čas topla in mrzla jedila. Vabljeni vsi na domačo zabavo do zore. Za obilen obisk se priporoča
gostilničar **TOINE HUČ.**

Podaljšaj si življenje!
Življenje moremo podaljšati, bolezni preprečiti, bolezni ozdraviti, slabosti ojačiti, nestalne moremo učvrstiti in nesrečne napraviti srečne!
Kaj je vzrok vsake bolezni?
Oslabljenost živcev, potrtost, teguba dobrih prijateljev ali svojih bližnjih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo
je najboljši zdravnik! So poti, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oživiti Tvoj značaj, napolniti Te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo, ki jo zahteva, dobiti takoj in povsem brezplačno!

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom ojačiti živce in mišice, odpraviti slabo razpoloženje, trudnost, raztresenost, oslabilenost spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih boleznih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Poštno zbirališče:
ERNST PASTERNAK, Berlin SO
Michaelkirchplatz 13, Abt. 87.

MANUFAKTURA
po nizki ceni in v veliki izbiri vam nudi

Oblačilnica za Slovenijo
LJUBLJANA
Tyrševa cesta št. 29 (v hiši Gosp. zveze)

Prodaja tudi na hranilne knjižice članic Zadrugne zveze, Ljubljana.

Matilda Pavčič
vdova nadsprevodnika drž. žel.

v soboto, dne 10. t. m. po dolgi in mučni bolezni, previdna s tolažili sv. vere mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne pokojnice bo v ponedeljek, dne 12. t. m., ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu. V Ljubljani, 10. februarja 1934.

ZALUJOČI OSTALI.
Vseob. potrebn. razpr. »Učena« Ljub. 1934.

NAZNANILO PRESELTIV.
Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil svojo knjigovodnico s Cankarjevega nabrežja št. 13

na Novi trg št. 1 (vhod Breg št. 1)
Potrdil se bom, da bom tudi v bodoče z dobrim delom in nizkimi cenami v vsakem oziru ustregel. Priporočam se za naklonjenost.
Knjigovodnica I. MOLK nasl.

Stanko Ogrinc.

Umri nam je po kratkem trpljenju naš iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče, gospod

Batič Anton
finančni nadpreglednik v pokoju

Pogreb bo v ponedeljek, dne 12. februarja 1934., ob 16. uri iz mestne mrtvašnice na Magdalensko pokopališče na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v torek, dne 13. februarja 1934., ob 8. uri v Franciskanski cerkvi.

Maribor—Kranj, dne 10. februarja 1934.

Zalujoči ostali.

NAZNANILO PRESELTIV.
Cenjenemu občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil svojo knjigovodnico s Cankarjevega nabrežja št. 13

na Novi trg št. 1 (vhod Breg št. 1)
Potrdil se bom, da bom tudi v bodoče z dobrim delom in nizkimi cenami v vsakem oziru ustregel. Priporočam se za naklonjenost.
Knjigovodnica I. MOLK nasl.

Stanko Ogrinc.

Umri nam je po kratkem trpljenju naš iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče, gospod

Batič Anton
finančni nadpreglednik v pokoju

Pogreb bo v ponedeljek, dne 12. februarja 1934., ob 16. uri iz mestne mrtvašnice na Magdalensko pokopališče na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala v torek, dne 13. februarja 1934., ob 8. uri v Franciskanski cerkvi.

Maribor—Kranj, dne 10. februarja 1934.

Zalujoči ostali.

Ljudska samopomoč

v Mariboru, Grajski trg 7/1. reg. pomožna blagajna

naznanja vsem svojim cenj. članom, kakor vsemu občinstvu dravske banovine, da je

NAŠ OBSTOJ POPOLNOMA ZAGOTOVLJEN

po dosedanjem dotoku mesečnih prispevkov od 1. novembra 1933, torej od uveljavljenja novih pravil.

Vse govornice o našem zavodu, da bo prenehal, oziroma likvidiral, so lažljive. Proti razširjevalcem takih novic bomo sodnijsko postopali.

1894 **Blagajniško načelstvo.**

OBCINA SREDIŠČE OB DRAVI naznanja pretužno vest, da je dne 9. februarja 1934. v 87. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal njen častni občan, velečastiti gospod

Jakob Cajnkar
biseromašnik, duhovnik križniškega reda, župnik v Središču itd.

Pogreb prebлага pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 12. februarja, ob pol 10. uri v Središču na domače pokopališče.

Ohranimo mu časten spomin!

Občinski odbor.

1895

Po dolgi težki bolezni je snoti preminula v 67. letu naša dobra mamica, gospa

Karolina Škerl roj. Maver

Pogreb blagopokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 11. februarja, ob 15. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča na Pobrežju.

Sv. maša zadušnica se bo brala 12. februarja ob 7. uri s jutraj v stolni in mestni župni cerkvi.

Maribor—Zagreb, dne 10. februarja 1934.

ZORAN, STANKO, sinova: NINCA PINTER roj. ŠKERL, KARLUČI PRODANOVIČ roj. ŠKERL, LENKA LENARD roj. ŠKERL, ANICA GOMBOČ roj. ŠKERL, hčerke: ANDREJ MAVER, brat; FERDO PINTER, RADO LENARD, GJORGJE PRODANOVIČ, IVAN GOMBOČ, zeti; PAVLA ŠKERL, LENKA ŠKERL, sinahi; ostali vnuki, vnukinje in sorodniki.

1896

Zapustila nas je za vedno naša ljubljena teta, gospodična

TONČKA MAIZEL

previdna s tolažili sv. vere, po dolgem mukepolnem trpljenju.

Pokojno bomo spremili iz hiše žalosti, St. Jernej, k večnemu počitku v nedeljo, dne 11. februarja t. l., na domače pokopališče.

St. Jernej, 10. februarja 1934.

Zalujoči: mati, sestre in bratje Majzel.

ZAHVALA
Ko smo prišli na pogreb našega sina, očeta, odnosno soproga

Jakoba Kapusa

ki je žalostno preminil ob priliki železniške nezgode pri Vidmu, smo bili deležni s strani oblasti in ljudstva največje pažnje. Smatramo za dolžnost, da se iskreno zahvalimo gg. predstavnikom oblasti, g. sreskemu načelniku, g. sanitetnemu referentu v Brezicah, g. postajnemu načelniku na Vidmu, g. župniku na Vidmu, še posebno slednjima, ki sta nam blazila gorje z lepimi nagovori, upravi državnih železnic, posebej še za vaneč in ljudstvu, ki je spremlilo draga pokopnika ob priliki odvoza v domovino, daljem obliavtom, na katera smo se obračali spotoma v Ljubljani, posebno g. generalnemu konzulu Italije, g. postajnemu načelniku v Ljubljani in drugim ljubljanskim obliavtom, ki so bila skoraj brez izjeme napram nam pristrčna in so nam nudila vsestransko pomoč in ugodnosti.

1877

Rodbina Kapusova v Trstu.

Bodečo žlico
do 300 kg vsaku množico, novo ali staro, se dobro ohranjeno kupim. Ponudbe poslati na A. S. Potocnik (Rovte) 4, p. Podnart. 3625-7

Registrir. blagajno
s 4 predali, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Blagajna«. 3625-7

Železno blagajno
št. 4 ali 5 kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Blagajna«. 3625-7

Javorjeve cepanice
pripravne za struženje, lepe, bele, kupi vsako množico Drago Višnar. Jesenice. 3639-7

Decimnalno tehtnico
dobro ohranjeno kupim. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 3761-7

Večno in komrat
na ročno kolo kupi Ivan Viki. Dr. Peter v Šentilji ali Šentilji. 3631-7

Železen štedilnik
dobro ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

Avtoprevmatiko
38 x 4.50, avtomat. 4.75, dobro ohranjeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Kupim«. 3633-7

Les
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Bukovih suhih drv
8 vagovov po ugodi cen, prodaja. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Orehovega jesa
prvotnosti 1 do 2 vagona prodam. — Reflektanti naj se oglašijo na naslov Fr. Zupančič, št. Jenje. 3747-15

Oblacila
Irg. oglasni po 1 Din bresce, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Elegantne maske
na izbiro posodim. — Ljubljana, Tržaška cesta 24, prtlj. levo. 3653-13

Kateri gospod
bi mi odločno obloko in čevlje prodal ali proji odločno na vrtu. — Ponudbe poslati na oglasni oddelk »Jutra« pod »Po. trebene«. 3772-13

Elegantne maske
posodim. Ljubljana, Prule, Cimpermanova ulica št. 5. 3631-13

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

POMLADITE SI SVOJ

Radio aparat

Pri nas si lahko nabavite najnovejšo
PHILIPS ELEKTRONKE PROTI TEDESKEMU ALI MESEČNEMU ODPLACILU
Brez velikih izdatkov imate
NOV APARAT
Tehnično posvetovanje brezplačno na razpolago
Sprejemanje v popravilo vseh vrst aparatov

Suttner, Ljubljana 8

Aleksandrova cesta št. 6 — Palača Dunav

Harley Davidson
s približno 1200 cm³, ti pa 31, 32, s rezervnim koleškom, kupim. Ponudbe s oznako cen na dr. Vatroslav Sokolovića, Zagreb, Berislavičeva 12. 3672-10

Akumulator
dobro ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

Motorno kolo
novo, supersport, 350 cm³, kardanski pogon, električna razsvetljava, prodam ali zamenjam ohranjeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Orehovega jesa
prvotnosti 1 do 2 vagona prodam. — Reflektanti naj se oglašijo na naslov Fr. Zupančič, št. Jenje. 3747-15

Oblacila
Irg. oglasni po 1 Din bresce, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Elegantne maske
na izbiro posodim. — Ljubljana, Tržaška cesta 24, prtlj. levo. 3653-13

Kateri gospod
bi mi odločno obloko in čevlje prodal ali proji odločno na vrtu. — Ponudbe poslati na oglasni oddelk »Jutra« pod »Po. trebene«. 3772-13

Elegantne maske
posodim. Ljubljana, Prule, Cimpermanova ulica št. 5. 3631-13

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Pohišstvo
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

15.000 Din posojila
isknem proti vstopni v 12 mesečnih obrokih po 2500 Din. — Dopise na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Knjižico 100.000 Din
isknem hranilnice Ljubljanske banke, prodam ali zamenjam ohranjeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Do 30.000 Din kredita
isknem proti vsakiem obveznim in poplačani varnosti. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Vloge bank
kupujem in prodajam ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

Lahek avto
dobro ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

V najem
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Gostilno
vzajemno, kupim ali prodam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Mesnico
dobro ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

Prodaj vlogo
prve bratke, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Posredovalno postopanje
posredovalno postopanje, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

200.000 Din ali več
vlogo prvotnosti Ljubljanskega zavoda kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Knjižico 100.000 Din
isknem hranilnice Ljubljanske banke, prodam ali zamenjam ohranjeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Do 30.000 Din kredita
isknem proti vsakiem obveznim in poplačani varnosti. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Vloge bank
kupujem in prodajam ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

Lahek avto
dobro ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

V najem
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Gostilno
vzajemno, kupim ali prodam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Mesnico
dobro ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

Prodaj vlogo
prve bratke, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Posredovalno postopanje
posredovalno postopanje, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Starejša ali mlajša
neodvisna gospa, ki želi vsaj 20.000 posoditi ali investirati v podjetje za nakup materiala, dobi 20 odst. obresti in polno jamstvo. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Knjižico 100.000 Din
isknem hranilnice Ljubljanske banke, prodam ali zamenjam ohranjeno kupim. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Do 30.000 Din kredita
isknem proti vsakiem obveznim in poplačani varnosti. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Vloge bank
kupujem in prodajam ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

Lahek avto
dobro ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

V najem
Vrsta bresce 1 Din, za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (16)

Gostilno
vzajemno, kupim ali prodam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Mesnico
dobro ohranjeno, kupi Maj. K. Kalo, vnočilo, Vojna kova 4. 3635-7

Prodaj vlogo
prve bratke, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Posredovalno postopanje
posredovalno postopanje, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Hišo s trgovino in gostilno
v obliki s vrtom, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

Trgovino
s mehanizmi, prodajam. Ponudbe na oglasni oddelk »Jutra« pod »Buk«. 3635-15

A. Christi

51

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

26. POGlavJE

Svarilo.

»Torej velja,« je rekel Poirot. »Dobra prijateljica sva in nobeden nas ne sme imeti pred drugim skrivnosti.«

V njegovem glasu je zvenela resnoba, kakršne Katarina doslej še ni bila slišala.

Sedela sta v montecarlskem parku. Lady Tamplinova se je bila polastila Knightona in ga je obsipala s spomini, ki jih je bilo gotovo devet desetletij izmišljenih. Izginila je bila z mladim možem v stranski drevored.

»Seveda sva prijateljica,« je rekla Katarina. »Ali se spominjate, kako ste mi takrat rekli, da so tudi v resničnem življenju detektivski romani?«

»Nu, ali nisem imel prav? Zašli ste prav v sredo takega romana.« Bistvo ga je pogledala. Zdelo se ji je, da sliši v njegovih besedah svarilo pred nevarnostmi, ki jih doslej ni opazila.

»Zakaj pravite, da sem zašla prav v sredo?« Ko nimam z vso to rečjo nobenega opravka.«

»Oh, kaj ve človek, kdaj nima s kako rečjo nobenega opravka!«

»Kam merite, prijatelj? Nekaj mi namigavate, toliko vidim, a povem vam, da nimam prav nobenega daru za reševanje ugank. Rajši mi naravnost povejte, kaj vam je na misli.«

Poirot jo je žalostno pogledal. »Moj Bog, kako ste angleški!« je zamrmral. »Pri vas otočanih velja samo črno ali belo. Življenje je pa drugačno. V življenju so stvari, ki jih morda sploh še ni, pa že mečejo senco predse.«

Obrisal si je čelo z veliko svilenim rutico in zamrmral:

»A zdi se mi, da postajam nekam poetičen. Govoriva rajši o dejstvih. Povejte mi na primer, kako vam ugaja major Knighton?«

»Ugaja mi zelo,« je s toplim glasom rekla Katarina. »Jako ljubezniv človek je.«

Poirot je vzdihnil.

»Kaj vam neki je?« je vprašala Katarina.

»Vaš odgovor je bil tako prisrčen,« je dejal Poirot. »Če bi bil malomarno rekli: »Nu, čisto prijeten mož, bi mi bilo dosti bolj po godu.«

Katarina ni odgovorila. Nekam tesno ji je bilo. Poirot je pa sanjavo nadaljeval:

»A kdo velja ženske imajo toliko načinov, da skrivajo svoja čustva — nemara da je tudi prisrčnost tak način.« In spot je vzdihnil.

»Ne razumem —« je začela Katarina.

Poirot ji je segel v besedo.

»Star človek sem in časih — ne zelo pogosto — srečam koga, ki mi je njegov blagor pri srcu. Prijateljica sva, to ste pravkar sami potrdili. In zato bi vas rad videl srečno — zelo srečno.«

Katarina je strmelala predse. S koncem solnčnika je risala po pesku ob svojem znojju.

»Zadal sem vam vprašanje o majorju Knightonu; zdaj bi vas rad še nekaj vprašal. Ali vam gospod Derek Kettering ugaja?«

»Saj ga komaj poznam.«

»To ni odgovor.«

»Mislim, da je.«

Pogledal jo je, kakor da bi mu šel zvok njenega glasu čudno do živega. Nato je resno in počasi pokimal z glavo.

»Morda imate prav. Vidite, veliko sem doživel, in moja izkušnja je tale: dobrega moža lahko ljubezen do slabe ženske uniči — a tudi narobe se je že zgodilo. Prav tako lahko uniči slabega moža ljubezen do dobre ženske.«

Katarina ga je radovedno pogledala.

»Kako razumete to besedo: uniči?«

»Z njegovega vidika. Kdor hoče biti zločinec, mora biti popolnoma ali pa vobče ne.«

»Zdi se mi, da me hočete pred nočim posvariti,« je tiho dejala Katarina.

»Ne morem vam pogledati v srce. Vem, da mi tudi ne bi dovolili. Samo nekaj rečem: so moški, ki imajo za ženske nerazložljivo privlačno moč.«

»Na primer grof de la Roche,« je smehljaje se rekla Katarina.

»So drugi — nevarnejši od grofa. Taki možje imajo lastnosti, ki gredo ženskam do živega — drznost, brezobzirnost, pogum, da tvegajo vse. Tudi vi ste pod vplivom takega moškega, čeprav se ne zavedate, in —«

»In?«

Vstal je in zviška pogledal nanjo. Nato je rekel tiho, a razločno:

»Poznam vas. Tatu bi morda ljubili, morilca nikoli!«

Ko je Katarina vzdignila oči, je bila sama. Poirot je bil sicer slišal njen pridušeni vzrok, toda odšel je, ne da bi se zmenil zanj. Kar ji je hotel povedati, je bilo izgovorjeno.

Derek Kettering, ki je stopil iz hladnega kazina na sonce, jo je videl, kako je sama sedela na klopi, in se ji je pridružil.

»Igral sem,« je rekel in se lahkomišno zasmejal. »Seveda zaman. Vse sem izgubil. To je — vse, kar sem imel pri sebi.«

Katarina ga je zamišljeno pogledala. Čudno razburjen je bil. To je čutila, čeprav ni bilo njegovo vedenje navzven nič izpremenjeno.

»Da — res vas imam za igralsko naturo; za strastnega igralca, ki ga igra že po sebi zapeljuje.«

»V tem bi utegnili imeti prav! Ali se ne zdi tudi vam, da je v igri nekaj nezasišano opošnega? Ni je večje slasti, kakor postaviti vse na eno karto!«

Katarina se je imela zmerom za hladno in brezstrastno žensko, a zdaj je vendarle čutila, kako se v njej nekaj oglašuje njenemu igralskemu čustvu.

VENDAR samo SCHNEIDER GLAZBILA

ker so najpopolnejša in najcenejša, pravi tisoče in tisoče mojih stonov

Violine od 77,- dalje Havajske gitare, Gitare od 48,- dalje klavirske harmonike, Mandoline od 98,- dalje saksofoni, troblje in t.d. Harmonike od 75,- dalje po najnižjih cenah

F. SCHNEIDER

PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČINA

ZAGREB, Nikolićeva ul. 12/2

ZAHTEVAJTE NIŽJI CENIK

Vsled preselitve trgovine

Velika odprodaja blaga po znatno nižjih cenah pri

Stanko Florjančič

železnina

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 35

Gospodinj, ne zamudite ugodne prilike!

OGLAS 1606

kojim Kupališno povjerenstvo Crikvenica raspisuje natječaj za popunjenje tajniškega mesta tog povjerenstva. Ponude se imajo slati na adresu: Kupališno povjerenstvo Crikvenica do vključno 20. februarja 1934. Na natjecatelja postavljaju se slijedeći uvjeti:

1. da je državljanin kraljevine Jugoslavije,
2. da je regulisao vojnu obavezu,
3. da je neporočen,
4. da ima najmanje srednjoškolsku naobrazbu,
5. da je vješt u vođenju kancelarijskih poslova,
6. da osim jugoslavenskim jezikom vlada perfektno u govoru i pismu češkim i njemačkim jezikom, a po mogućnosti još kojim stranim jezikom. Prednost imaju oni, koji vladaju sa više jezika,
7. namješten je za privremeno kroz prvih šest mjeseci, a plaća 2.000 Din (dvije hiljade dinara) mjesečno. — Nakon izminuća ovog roka uslijediti će definitivno imenovanje već prema sposobnostima. — Za vreme privremenog namještenja obostrani rok otkaza je jedan mjesec dana.
8. Nastup odmah.

Kupališno povjerenstvo Crikvenica

Predsjednik: dr. Ivo Sobol v. r.

Tajnik u. z.: Ivo Car v. r.

Pristno domačo **slivovko** in **tropinovce** prvovrstno blago dobite v vsaki količini pri

FRAN JAKOVAC

parna žganjarna in veletrgovina z vinom

Jastrebarsko

Kdor zares želi postreči svoje goste s pristno slivovko ali tropinčkom, naj takoj piše po vzorec, ki se mu takoj pošlje brezplačno z označbo najnižje cene

Perutninarji!

Inkubatorje (vallinske) in ostale opreme za perutninarstvo nabavite najugodnejše pri F. KADLECU, tvornici inkubatorjev Temerin. Zahtevajte katalog! 350

VATO

v tablah in za odeje. Preden križete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!

ARBEITER

Maribor 9965

Za zdravljenje ozeblin in ozebljih sklepov

se uporablja topla kopel, v kateri se najprej raztopi 3 žlice prave sv. Roka soli. V tej topli kopeli se namaka nazebeli deli telesa. Potem se masira bolno mesto s malo vazelinom in ovije s mehko toplo krpo. Takoj se pokaže blagodejno olajšanje in če ta postopek ponavljate 4—5 dni, izginejo ozeblje in noge so zopet popolnoma v redu. Izdaten zavoj sv. Roka soli se dobi že za 9.— Din. 1557

Komfortno stanovanje

v sredini mesta, v III. nadstropju, obstoječe iz 5 sob, poselske sobe, kopalnice in drugih pritliklin se odda 1. maja.

Naslov v ogl. odd. »Jutra«.

1578

Lipski pomladni sejem 1934

ZAČNE 4. MARCA

33 1/2% popusta v vožnji na nemških železnicah!

VSA OBVESTILA DAJE:

ING. G. TÖNNIES, LJUBLJANA, Dvočakova 3-II.

ali

ZVANIČNI BIRO LAJPCESKOG SAJMA, BEOGRAD, KNEZ MIHAJLOVA 33

H. SUTTNER — Ljubljana 5

PREŠERNOVA ULICA 4, POLEG FRANČIŠKANSKE CERKVE.

CENIK ZASTONJ IN FRANKO. 11972

»Fitonin« preizkušeno zdravilo za rane, hraste, lšaje, ture ter druge kožne bolezni, poškodbe opekline, oparjena mesta, odprtine, ozeblje in t. d.

Vsem onim, ki bolujejo na teh ranah, rabi »Fitonin« kot izredno sredstvo, kar je dokazano in ugotovljeno po naših zdravniških in zdravstvenih institucijah, da kanešljivo in naglo zaceli tudi najbolj »tare kronične rane. »Fitonin« odpravi oteklino in neprijeten duh rane ter omili bolečine že v početku zdravljenja.

Bili so primeri, da so bile take rane stare preko 20 let, a z uporabo »Fitonina« so se zacelile v ne polnem mesecu dni »Fitonin« je priporočljiv tudi pri poškodbah, okvarah, opeklinah, oparjenih mestih, ker prepreči infekcijo, ustavi krvavljenje in zelo naglo zaceli rane.

»Fitonin« se dobiva v lekarnah, steklenica 200 gr za Din 20.—, velika steklenica 1000 gr za Din 60.—. Ako je ne dobite v prodajalni, potem jo naročite pri »Fitonin« dr. s. o. j., prometni oddelki Zagreb, post. prev. 78. Ako naročite po povzetju 3 malih ali 1 velike steklenice (manj se ne pošilja) tedaj je strošek za poštnino 10 Din. toda če se pošlje denar naprej na »Fitonin« dr. s. o. j. post. prev. 78. tedaj PRIHRANI VSAKO STROŠKE ZA POŠTNINO.

Brezplačno pošljemo poučno knjižico št. 14 vsakomur, ki jo zahteva.

12346

Dov. od min. pod št. 614 od št. IV. 1933.

Odprodaja

vsled preselitve v palačo Dunav

Le do konca tega meseca

prodajamo svile in drugo manufakturno blago po globoko nižanih cenah!

Crep de Chine enobarvni, dobra vrsta	Din 35.—
Ribulden	38.—
Flamisol	45.—
Maroken, izvrstna kvaliteta	52.—
Pikolen, izvrstna svilena tkanina za obleke	56.—
Crepp elegance	54.—
Crepp de Chine, čisti, najlepši vzorci	48.—
Creppsaten, vzorčast	60.—
Eponži, vse kvalitete	18.—

NE ZAMUDITE TE UGODNE PRILIKE!

Manufaktura REKORD

1882

LJUBLJANA, ALEKSANDROVA CESTA 8.

Grd nos

sakaj, da bi vam grozi življenje? — Z operacijo ORTHODON popravi samseljno sakriven, debel, širok, dolg, sedlast, top, gumolast nos itd. in daste obrazu tako lep in prijeten izraz. »Orthodon« se da precizno prilagoditi vsaki obliki in velikosti nosu dame, gospoda in dete 90 Din. Reditno ne gre in obrate opravite danes tako enostavno in pocenljivo s sponzorno kremo za poliranje »A« Din 50.—. Originalne SCHRODER-SCHENKE nosilnice »O.M.N.I.A.«, oddelek I/8, Zagreb, Gundulićeva 8/1. — Poština pri plačilu v naprej Din 6.—, po povzetju Din 12.—.

Zahtevajte brezplačno ilustrirane cenike.

Izurjene prešivalke (šteparice) se sprejmejo.

Alfa industrija čevljev, Slov. Konjice. 1866

Konjska struna »Zima« (Rosshaar)

Zimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri trdki

FRANC JEŠE, tovarna žime

Strazišče pri Kranju. 272

Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

Drva in premog pri **IV. SCHUMI** Dolenska cesta telefon št. 2951

SQUARE

Zagrebska tvornica svile za kravate, Bičelić, Kopista 1 Polak, Branimirova 43 1866

zastopnika za Slovenijo.

Samo dobro uvedeni gospodje iz stroke naj pošljejo svoje ponudbe direktno na tovarno. 1846

PERJE

Kokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čuhano.

Po znatno nižjih cenah. Vzorce se pošilja brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. VAJDA — ČAKOVEC

Telefon 59, 60, 3, 4.

Cene perja zelo znižane. Zahtevajte cenik in vzorce, ki jih dobite brezplačno.

Dražba zastavljenega blaga

v Mariborski zastavljalnici, Gosposka ulica št. 46, bo dne 14. februarja 1934. Efektina dražba bo od 9. do 12. ure dne. Dragocenosti od 14. do 18. ure popoldne. 1884